

Tartalomjegyzék

III. Utasítások, jogi iránymutatások

11/2010. (IX. 21.) NGM tájékoztató a Budapesti Elektromos Művek Nyilvánosan Működő Részvénytársaság által indított bírósági eljárásokat terhelő illeték utólagos elszámolással történő megfizetésének engedélyezéséről	11198
--	-------

V. Személyügyi hírek

Az Állami Számvevőszék személyügyi hírei	11199
--	-------

VIII. Közlemények

Az Állami Számvevőszék ellenőrzései	11200
A Nemzeti Erőforrás Minisztérium közleménye a községi és városi könyvtárak állománygyarapítási összegének támogatására kiírt felzárkóztató pályázat eredményéről	11219
Tájékoztató az ügykezelői alapvizsga követelményrendszeréről	11222
Tájékoztató a közigazgatási szakvizsga hatályos követelményrendszeréről	11228
A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsának közzététele	
Bírósági határozat	
A Fővárosi Bíróság ítélete (a DH-10063-2/2009. sz. ügyben)	11260
A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Hivatalának közzétételei	
Tájékoztató a piacfelügyeleti eljárásokban a Nemzeti Hírközlési Hatóság által hozott és a hatóság honlapján 2010. július hónapban közzétett érdemi határozatokról	11265
Tájékoztató a piacfelügyeleti eljárásokban a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság által hozott és a hatóság honlapján 2010. augusztus hónapban közzétett érdemi határozatokról	11269
Tájékoztató a távközlési szolgáltatások nyilvántartásba való bejegyzésének tényéről	11270
Tájékoztató a távközlési szolgáltatások nyilvántartásból való törlésének tényéről	11271

III. Utasítások, jogi iránymutatások

**A nemzetgazdasági miniszter 11/2010. (IX. 21.) NGM tájékoztatója
a Budapesti Elektromos Művek Nyilvánosan Működő Részvénytársaság által indított
bíróági eljárásokat terhelő illeték utólagos elszámolással történő megfizetésének
engedélyezéséről**

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 74. § (5) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a Budapesti Elektromos Művek Nyilvánosan Működő Részvénytársaságnak (székhely: 1132 Budapest, Váci út 72–74., cégjegyzékszám: 01-10-041827, adószám: 10768033-2-44) az általános szabályoktól eltérő illetékfizetési módot engedélyeztem, melynek alapján a gazdálkodószervezet a 2010. október 1. napjától bármely, általa kezdeményezett bíróági eljárás illetékét illetékbélyeg helyett, utólagos elszámolással az APEH Közép-magyarországi Regionális Igazgatóságának illetékbeszedési számlájára pénzzel fizetheti meg. Az engedély határozott idejű, 1 évre – vagyis 2011. szeptember 30-ig – szól.

Az engedély magánszemély és gazdálkodószervezet (Pp. 396. §), mint adós ellen indított bíróági eljárás illetékére egyaránt kiterjed.

A gazdálkodószervezetnek előleget kell fizetnie az engedélyben foglaltak szerint.

A gazdálkodószervezet valamennyi illetékköteles iraton az e célra rendszeresített gumibélyegzővel a következő szöveget tünteti fel:

„A bíróági (nem peres és peres) eljárást terhelő Ft bíróági eljárási illeték megfizetésére az adópolitikáért felelős miniszter 10581/2/2010. számú engedélye alapján utólagos elszámolással kerül sor.”

Dr. Matolcsy György s. k.,
nemzetgazdasági miniszter

V. Személyügyi hírek

Az Állami Számvevőszék személyügyi hírei

Az Állami Számvevőszéknél fennálló közszolgálati jogviszonya megszűnt

2010. augusztus 16-tól

dr. Telkes Imrének, az Önkormányzati és Területi Ellenőrzési Igazgatóság számvevő tanácsosának nyugdíjba vonulás miatt,

2010. szeptember 1-jétől

Tóth Péternek, az Önkormányzati és Területi Ellenőrzési Igazgatóság számvevőjének közös megegyezéssel.

VIII. Közlemények

Az Állami Számvevőszék ellenőrzései

Összefoglaló a TEN-T pályahálózat V. páneurópai korridor (6. sz. kiemelt európai projekt) vonalán EU-támogatással megvalósuló vasútvonal-fejlesztések teljesítmény-ellenőrzéséről (1006)

Az EU Számvevőszékek Kapcsolattartó Bizottságának javaslata alapján a Transz Európai Közlekedési Hálózat (TEN-T) V. páneurópai korridor 6. sz. kiemelt projekt vasúthálózatát érintő beruházás megvalósítása érdekében kapott EU-s támogatások felhasználását az Állami Számvevőszék – több tagállam számvevőszékével közösen (Franciaország, Olaszország, Szlovénia) – ellenőrizte.

Az ellenőrzés célja annak értékelése volt, hogy a TEN-T projekt előkészítési folyamata, megvalósítása eredményesen szolgálta-e az uniós és nemzeti közlekedéspolitikai célok időarányos teljesítését a rendelkezésre álló források hasznosulását. Az ellenőrzés a 2000–2010. évekre irányult.

A magyar vasúti közlekedésfejlesztés rövid távú (2008–2013) stratégiája az infrastruktúra megbízhatóságának javítására koncentrált, a legfontosabb feladatként az átlagos EU-teljesítmény elérését jelölte meg, amely illeszkedik az EU-irányelvekben meghatározott fejlesztési politikához.

A fejlesztések finanszírozásához 2000–2005 között a források – megfelelő mértékben, összetételben, illetve időben – nem álltak rendelkezésre. A támogatások igénybevételét nehezítette a magyar költségvetés helyzete, ami miatt bekövetkezett a támogatást élvező EU-s projektek határidőcsúszása.

Az egyéves késéssel elfogadott Magyar Közlekedéspolitika 2003–2015. évi fejlesztéseinek legfontosabb célkitűzései csak részben valósultak meg. A rendelkezésre álló közlekedési célú ISPA-forrásból több mint 200 M euró támogatást az ország nem tudott időben felhasználni. Magyarországon a 2000–2006. években nem volt eredményes az EU által támogatott kiemelt vasúti útvonalak fejlesztése.

Az ellenőrzésre kiválasztott vasúti pálya Zalaölvő–Zalaegerszeg–Boba útirányon át kapcsolódik a magyarországi vasúti fővonalakhoz. A beruházás tervezett összes költsége 167,4 M euró volt, amelyhez az EU-bizottság 83,7 M euró támogatást (beruházási költség 50%-a) ítélt meg. A pénzügyi megállapodást – a nem megfelelő előkészítés, a közbeszerzési folyamatok elhúzódása és a pénzügyi források nem megfelelő időben történő biztosítása miatt – három alkalommal kellett módosítani. A beruházás eredeti 2006. december 31-ei befejezési határideje 2010. december 31-ére módosult. A projekt befejezésének várható költsége 199 M euróra emelkedett. A költségnövekedést az előre nem kalkulált inflációs hatások, a műszaki igényekből és a közbeszerzések elhúzódásából adódó átütemezések, valamint a műszaki tartalom változása okozták.

Az uniós támogatással megvalósuló vasúti vonalszakaszok és a hozzá kapcsolódó infrastruktúrák fejlesztése nem volt összhangban az értékarányos ráfordítások (value for money) alapelveivel.

A rehabilitált vasúti vonalszakaszon, középtávon a tranzit áruforgalom lehet a meghatározó, így a pálya műszaki paraméterei is elsősorban ezen igények kielégítését szolgálják. A 225 kN tengelyterhelés, a villamos vontatás, a 120 km/h sebességű közlekedés kielégíti a teherszállítási közlekedés elvárásait. A kedvező eljutási sebességnek köszönhetően a helyi és helyközi vasúti személyszállítás versenyképes alternatívája lehet a közúti közlekedésnek.

Az AGC-AGTC előírásoknak megfelelő vasúti pálya kiépítése – a XXI. század fejlett technikáját alkalmazó, számítógép vezérelt vasúti jelző- és biztosítóberendezések, utastájékoztató és utasításadó hangrendszerek, a korszerű, sorompóval biztosított útkeresztezések – mind a közlekedés, mind a közlekedők biztonságát növelik, valamint hozzájárulnak az áru fuvarozás és a személyszállítás területén az interoperábilis közlekedés feltételeihez.

A helyszíni ellenőrzés megállapításainak hasznosítása mellett javasoltuk a Kormánynak, hogy intézkedjen a közlekedés korszerűsítésével kapcsolatos döntések összhangjáról, időben biztosítsa a szükséges költségvetési forrásokat a Magyar Közlekedéspolitikában 2015-ig meghatározott célok megvalósítása érdekében. Gondoskodjon arról, hogy a jelentős határidő-túllépések elkerülése érdekében, az EU által is finanszírozott projektek előkészítése, lebonyolítása és a projektek ellenőrzése az előírt pénzügyi és intézményrendszer biztosítása mellett zökkenőmentes legyen. Kezdeményezze a vasúti közlekedésre vonatkozó jogszabályi környezetben még fennálló

harmonizálatlanságok megszüntetését a közlekedésfejlesztésekhez rendelkezésre álló EU-s források hatékonyabb felhasználása érdekében.

Az elkészített jelentés az interneten, a www.asz.hu címen olvasható.

Összefoglaló az energiagazdálkodást érintő állami és önkormányzati intézkedések, kiemelten az energiaracionalizálást célzó támogatások hatásának ellenőrzéséről (1009)

Az energiapolitika célkitűzéseinek a 21/1993. (IV. 9.) OGY határozatban történt megfogalmazása óta alapvető változások mentek végbe az energiaszektorban. Mérséklődött a gazdaság energiaigényessége, csökkent az egységnyi bruttó hazai termékre jutó energiafelhasználás. Sokszereplős és döntően magántulajdonú lett az energiaszektor, kialakult a versenypiac. Az energiafelhasználásban a lakosság és a kommunális fogyasztók részesedése emelkedett, miközben a termelőágazatok részaránya csökkent. E körülmények között az energiapolitikai célkitűzések kiemelt szempontja lett az ország ellátásbiztonsága, a versenyképesség, a fenntartható fejlődés követelményeinek érvényesítése, a fogyasztói igényekkel összhangban lévő energiaellátás. Az Európai Unió (EU) részéről olyan versenypolitikai, piacsabályozó és környezetvédelmi irányelveket fogalmaztak meg, amelyekkel befolyásolni és orientálni kívánták a tagállamok belső energiapolitikai célkitűzéseit.

Az ellenőrzésünk célja annak értékelése volt, hogy az energiafelhasználás racionalizálása, csökkentése érdekében megtett állami és önkormányzati intézkedések eredményesen és hatékonyan járultak-e hozzá a magyar energiapolitikai célkitűzések megvalósításához, az EU által megfogalmazott követelmények teljesítéséhez. Helyszíni vizsgálatot az energiagazdálkodással érintett minisztériumoknál és 38 helyi önkormányzatnál folytattunk. Az ellenőrzés a 2004–2009 közötti időszakra terjedt ki, de figyelembe vettük a 2010. évben történt változásokat is.

Központi energiaszabályozás és -gazdálkodás

Az energiafelhasználás racionalizálása, csökkentése érdekében megtett állami és önkormányzati intézkedések csak részben járultak hozzá a magyar energiapolitikai célkitűzések megvalósításához és ezzel az EU által megfogalmazott követelmények teljesítéséhez. Az EU-irányelvekben rögzített elvárások beépültek ugyan a hazai energiapolitikai célkitűzésekbe, a kialakított jogi szabályozási, szervezeti és támogatási rendszer azonban nem biztosította teljeskörűen a célkitűzések ütemezett és hatékony végrehajtását.

Az 1993-ban elfogadott OGY határozat az EU jogrendjével harmonizáló kerettörvény kidolgozását határozta meg a Kormány számára. Ez nem teljesült, mert keretjelleggel nem egyetlen törvényben, hanem az energetikai ágazaton belül különböző szakmai törvényekben szabályozták az energetikai szereplők működésének feltételrendszerét. A szabályozás így nem egységes, ami feladat- és hatáskörök változása esetén az inkoherencia kockázatát veti fel.

Nem volt kellően meghatározott az energiaügyekért felelős miniszter, valamint az energetikai feladatok végrehajtásában közreműködő szervezetek feladat- és hatásköre sem. A szervezetek között az energiaügyek végrehajtása során az eseti kapcsolattartás dominált. Az energiaügyek kormányzati irányítási, beszámoltatási és ellenőrzési funkcióinak hiányosságai miatt a hazai energiapolitikai célkitűzések, valamint a nemzetközi kötelezettségek teljesítésének eszközei nem voltak teljeskörűen biztosítottak. Ennek hatása a piacnyitás csúszásában, az energiapolitika végrehajtásának alapját jelentő stratégiák, programok készítésének hiányosságában, késedelmében, a források és feladatok összhangjának hiányában, és az EU által kezdeményezett kötelezettségszegési eljárásokban jelentkezett.

Az energiapolitika kiemelten kezelte az ellátásbiztonságot, mint kockázati tényezőt, a külső – kiemelten orosz földgáztól való – energiafüggőség miatt. A földgázellátás biztonsága érdekében indított beruházások eredményeként a tárolói kapacitások a hideg téli időszakban is két hónapig biztosíthatják a hazai ellátást. A földgázellátás válsághelyzete és a villamosenergia-krízis megelőzésére, enyhítésére szolgáló intézkedéseket, a jelentős zavar esetén szükséges kormányzati teendőket a Kormány rendeletben, illetve határozatban jelölte ki.

Az energiapolitikai célok végrehajtását a 2000–2010 közötti időszakra szóló stratégia és a 2008–2020. évekre vonatkozó Nemzeti Energiahatékonysági Cselekvési Terv (Cselekvési Terv) szolgálta. A Cselekvési Terv követelményei közé beépítették a nemzetközi kötelezettségeket, a hazai energiapolitikai célkitűzéseket, és figyelembe vették a korábban indított energiagazdálkodási programokat. Az egyes konstrukciók céljainak és működtetésének összehangolása részben megtörtént, a célokat konkrét mutatókhoz kötötték.

A programalkotási tevékenység késedelve és a forráshiány miatt kérdéses a 2008–2020 közötti időszakra vonatkozó energiapolitikai célok és a nemzetközi vállalások időarányos végrehajtása. Kockázatot jelent a megfogalmazott

célkitűzések, tervek összehangolt megvalósulásának értékelése tekintetében a programok eltérő időhorizontja és rendszere. A Cselekvési Tervet nyolc hónap késéssel nyújtották be az EU Bizottság részére, emiatt az EU kötelezettségzegési eljárást indított hazánk ellen. Az EU Bizottság véleménye szerint a dokumentum tervezete nem alkotott reális stratégiát, és hiányosnak találta azt a közsféra példamutatása tekintetében is.

A 2010-ig terjedő energiatakarékosági és energiahatékonyság-növelési stratégia és a megvalósítását szolgáló Cselekvési Program a hozzá rendelt eszközökkel és forrásokkal nem volt megvalósítható, ennek ellenére azok felülvizsgálata és módosítása nem történt meg. A hozzá kapcsolódó energiaracionalizálási célú pályázatok feltételrendszere fellazult, a támogatások felhasználásától elvárt energiamegtakarítási célokat nem közvetítették a támogatottak felé, annak mérése és nyomon követése nem volt biztosított. A kitűzött célok és hozzárendelt eszközök, források nem voltak összehangoltak, a pályázati rendszerben párhuzamosságok és lefedetlen területek is voltak. A lebonyolítására szolgáló sokszereplős szervezeti rendszer, a megbízások és a finanszírozás gyakran változó szabályai nem segítették a végrehajtás tervezhetőségét és kiszámíthatóságát, és nem volt megfelelő koordináció sem.

A monitoring rendszer kialakításával megteremtették az intézkedések eredményeinek mérési lehetőségét, de az indikátorok adatainak összegzésére a rendszer nem biztosított lehetőséget. A statisztikai beszámoló rendszer nem mutatta az energiaracionalizálási célú programok eredményeit. Az energiastatisztikai ügynökségi feladatokat ellátó Energia Központ Nonprofit Kft.-nél nem fordítottak kellő figyelmet az önkormányzati energiafelhasználási beszámoló, valamint a közvilágítási statisztikai adatszolgáltatások teljesítésére és összegzésére. A központi igazgatást és a helyi önkormányzatokat is magában foglaló tercier szektor statisztikai rendszerének továbbfejlesztése elmaradt.

A Cselekvési Terv végrehajtása a szükséges források elégtelensége miatt kockázatos. A Cselekvési Terv az energiahatékonysági intézkedések megvalósításának összes beruházási igényét 2295–2870 milliárd Ft-ra, az állami támogatás mértékét 9 évre összesen (10–30%-os támogatásintenzitást figyelembe véve) 230–860 milliárd Ft-ra becsülte. A források között ugyanakkor csak az uniós forrásból származó 38 milliárd Ft-ot számszerűsítette, a kvótabevétel és az egyéb források tervezett összegét nem.

A rendelkezésre álló pénzeszközök nagyságrendjének különbségét mutatja az is, hogy energiaracionalizálást célzó pályázatokra 2000–2009 között 37,3 milliárd Ft-ot fordítottak. A hazai és nemzetközi támogatással létrehozott különböző hitelprogramok 30,7 milliárd Ft kedvezményes hitel kihelyezését tették lehetővé. E támogatási formák összesen 175 milliárd Ft energiaracionalizálási célú beruházás megvalósítását segítették.

A helyi önkormányzatok energiagazdálkodása

A helyi önkormányzatok energiára fordított kiadása 2009-ben meghaladta a 100 milliárd Ft-ot. Az EU irányelve kiemelten hangsúlyozza a közsféra, így az önkormányzatok példamutató szerepét az energiahatékonyság javításában. A helyi önkormányzatokról szóló törvény a települési önkormányzatok feladatai között nevesíti ugyan a helyi energiaszolgáltatásban való közreműködést, de a feladatellátás mértékéről és módjáról való döntést az önkormányzatokra bízta. A környezet védelmének általános szabályairól szóló törvény szerint az energiagazdálkodással kapcsolatos feladatokat és előírásokat a települési önkormányzatok környezetvédelmi programjának kell tartalmaznia. A feladatok ellátásának módjáról, területeiről és tartalmáról azonban a jogszabályok nem rendelkeztek, szabályozásukat az energiaügyekért felelős miniszter nem kezdeményezte. Az önkormányzatok így helyi szabályzataikban e területek meghatározására nem is fordítottak kellő figyelmet, és – központi útmutatás hiányában – saját értelmezésük szerint látták el feladataikat.

Az önkormányzatoknál a felhasznált energia beszerzése, mérése, ellenőrzése szervezeti és személyi feltételeinek kialakítása differenciált volt. Az önkormányzatok – néhány nagyobb települést kivéve – nem alkalmaztak energetikust, a feladatokat döntően a polgármesteri hivatalokon belül kapcsolt munkakörben látták el. A felhasznált energia felhasználásának és mérésének figyelemmel kíséréséről csak az ellenőrzött önkormányzatok fele gondoskodott.

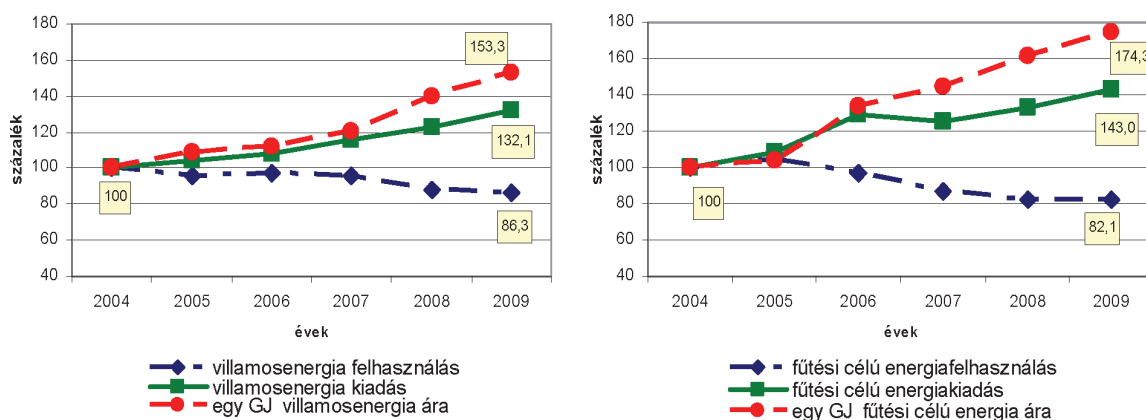
A közvilágítás a települési önkormányzatok kötelező közszolgáltatási feladatai körébe tartozik, de ellátásának módját, részletszabályait 2009-től jogszabály nem rögzíti, azt a villamos energiáról szóló törvény felhatalmazása ellenére a mai napig nem alkották meg. Ez akadályozta a feladatellátásra kötött szerződéses feltételek egységes kialakítását, a helyi feladatok meghatározását és végzését. Az önkormányzatok kevés információval rendelkeztek a piacnyitás nyújtotta lehetőségekről, amelyek kihasználásához a szakmai ismeretek mellett az anyagi érdekeltség és a megfelelő adatbázis is hiányzott. A közvilágítás-korszerűsítések keretében vállalt kötelezettségek, valamint a kialakult vegyes tulajdoni viszonyok is hátráltatták az előnyösebb energiavásárlási és karbantartási szerződések megkötését. A vizsgált önkormányzatok több mint kétharmada felülvizsgálat nélkül elfogadta a területileg illetékes szolgáltató ajánlatát, a döntéseket gazdaságossági számításokkal nem támasztotta alá, egynegyedüknél még az ellenőrzési időszakra vonatkozó valamennyi közvilágítási szerződés sem állt rendelkezésre. Közel kétharmaduknál a közvilágítási célú

villamos energia felhasználását nem mérték, így a szolgáltatás díját a lámpatestek beépített teljesítménye és a közvilágítási naptár – vagyis nem a valós fogyasztás – alapján fizették meg. A mérés feltételeinek kialakítása beruházási forrásokat igényelne. Az önkormányzatok nem fordítottak kellő figyelmet a fogyasztói panaszok fogadásának és kivizsgálási rendjének szabályozására.

Az ellenőrzött önkormányzatok összességében eredményesen látták el közvilágítási feladataikat, mert a településeken a közszolgáltatás biztosított volt, és a 2004–2009 között végrehajtott beruházások hatására az egy közvilágítási lámpahelyre jutó energiafelhasználás és a károsanyag-kibocsátás 3,5%-kal csökkent. Ugyanakkor a közvilágítás-korszerűsítési szerződések megkötésénél az önkormányzatok több mint fele nem élt a versenyeztetés lehetőségével, és nem vizsgálta az elfogadott ajánlatok megalapozottságát sem. A fejlesztéseket az önkormányzatok háromnegyedénél 4–15 éves üzemeltetési, feladatellátási szerződésekkel kötötték össze. E szerződések keretében a szolgáltatók által megvalósított korszerűsítéseket az önkormányzatok 65%-a különböző jogcímenek (energiahatékonysági, bérleti, lízing-, energia-korszerűsítési, területbővítési díjak, kölcsönök, pénzeszközátadások) utólag a szolgáltatóknak megfizette. Ez az ellenőrzött hat év alatt évente átlagosan 36,3%-kal növelte meg a közvilágítás működtetésének a költségeit. A közvilágítás-korszerűsítések az önkormányzatoknál nem eredményeztek vagyongyarapodást. A berendezések térítésmentes átadásakor nem vették figyelembe, hogy a vagyoni korlátozottan forgalomképes és kötelező feladatellátást szolgál. A beruházásokkal a tervezett műszaki tartalmak és energia megtakarítások döntően teljesültek, a kiadási megtakarítások azonban 13,5%-kal elmaradtak a tervezettől, amely 26,1%-kal megnövelte a beruházások megtérülési idejét.

Az önkormányzatok energiafelhasználását a közvilágítás mellett a fűtési célú (alapvetően földgáz) és a villamos energia határozta meg. A 2004–2009. évek között az önkormányzatok világítási célú energiafelhasználása reálértéken (2004. évi árakat figyelembe véve) 13,7%-kal csökkent, de a villamos energia árának több mint másfélszeres növekedése következtében a villamosenergia-kiadások 32,1%-kal emelkedtek. Ebben az időszakban a fűtési célú energiafelhasználásuk reálértéke 17,9%-kal csökkent, a fűtési célú energia árának 74,3%-os emelkedése miatt azonban a fűtési célú kiadások 43%-kal növekedtek. Az önkormányzatok 92,1%-ánál nem értékelték az energiára fordított kiadások alakulását befolyásoló tényezőket.

A villamos- és a fűtési célú energiafelhasználás mennyiségi és értékbeli változása az ellenőrzött önkormányzatoknál

Az energia szabadpiacon történő beszerzésének a lehetőségeit a gázenergia esetében az önkormányzatok 36,8%-a, a villamos energia esetében a 28,9%-a vizsgálta, de csak egyharmaduk kötött ennek alapján szerződést. A szabadpiacra lépést hátráltatta a szakemberhiány, a különböző tartalmú díjtételek összehasonlíthatóságára vonatkozó ismeretek hiánya is.

A vizsgált időszakban az önkormányzatok közel fele világítás-korszerűsítést, kétharmada fűtés-korszerűsítést is végzett, részben saját beruházás, részben harmadik feles finanszírozási konstrukció keretében. A hagyományos energiahordozók mellett megújuló energiaforrásokat is felhasználtak. A korszerűsítések azonban csak részben voltak eredményesek, mert a pénzügyi megtérülési idő és az átlagos primer energiamegtakarítás a tervezettnél kedvezőtlenebbül alakult. Mindezek következtében a tervezett pénzügyi megtakarítások sem realizálódtak, ugyanis a finanszírozás fedezetéül szolgáló megtakarítások számításakor pl. nem a várható villamosenergia-fogyasztással, hanem a beépített teljesítménnyel számoltak. A saját beruházásban végzett korszerűsítések átlagos megtérülési ideje várhatóan fűtés-korszerűsítéseknél 36 évről közel a másfélszeresére, a világítás-korszerűsítéseknél 14 évről több mint a kétszeresére módosul.

Az ellenőrzött önkormányzatok részére javaslatokat fogalmaztunk meg a helyi környezetvédelmi program elkészítésére, felülvizsgálatára, az előírt adatszolgáltatási kötelezettség teljesítésére, az energiagazdálkodás helyi szervezeti, személyi és monitoring feltételeinek biztosítására, a gazdaságossági szempontok fokozott érvényesítésére, valamint a közvilágítás esetében a fogyasztói panaszok kezelésének rendjére vonatkozó szabályozás kialakítására.

A Kormánynak javasoltuk az energetikával, a klíma- és környezetvédelemmel kapcsolatban a hiányzó stratégiák és programok pótlását, a meglevők kiegészítését, a felelősségi és hatásköri előírások pontos rögzítését, a szervezeti háttér működésének, feladatainak egységes keretbe illesztett szabályozását, a statisztikai információrendszer továbbfejlesztését, a közvilágítási feladatokkal kapcsolatos jogalkotási folyamat felgyorsítását, az önkormányzatok helyi energiaszolgáltatásban való közreműködésének, valamint energiagazdálkodással kapcsolatos feladatainak jogi szabályozását, az önkormányzati térségi szintű energetikusi hálózat kialakításának ösztönzését.

Az energiaügyekért felelős miniszternek javasoltuk az energiaügyeket kezelő szervezeti egységek feladatai és struktúrája összhangjának kialakítását, és az előírt statisztikai adatgyűjtési és -feldolgozási feladatok teljesítését.

Az elkészített jelentés az interneten, a www.asz.hu címen olvasható.

Összefoglaló az EU-támogatások felhasználása során alkalmazott szabálytalanság-, adósság- és követeléskezelési folyamatok ellenőrzéséről (1010)

Az ellenőrzés célja annak értékelése volt, hogy a vizsgált folyamatok elegendő és megfelelő információt szolgáltatottak-e az Európai Bizottság és a hazai döntéshozók számára és eredményesen szolgáltattak-e az EU és a hazai pénzügyi érdekek védelmét.

Az ellenőrzés típusa teljesítmény-ellenőrzés volt, tehát a célszerűség mellett az eredményesség és hatékonyság elemzése állt a vizsgálat fókuszában. Az ellenőrzés kiterjedt a nevében meghatározott folyamatokra. Így a vizsgálatban nem értékeltük sem a pályázatát, sem a kifizetés folyamatait. Igazodva az ÁSZ stratégiájához, amely kiemelten kezeli az uniós források ellenőrzésének témakörét, a jelen ellenőrzésben nem érintett területekhez kapcsolódóan már végeztünk és még fogunk végezni vizsgálatokat. A jelenlegi témához kapcsolódó korábbi számvevőszéki jelentéseket a jelentés belső borítója tartalmazza és ezek érdeklődés esetén, az ÁSZ honlapján megtalálhatóak.

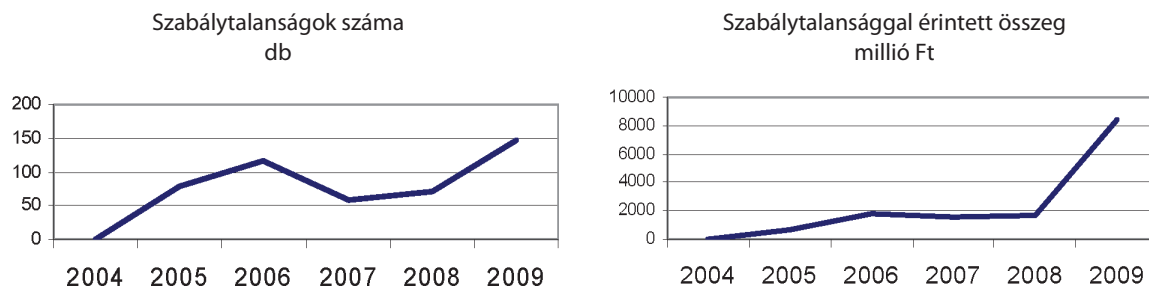
Ellenőrzésünk idején az uniós forrásokat hét költségvetési fejezet intézményei kezelték. Közülük a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség és a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal kezelte az uniós támogatások mintegy 90%-át, ezért ellenőrzésünk alapvetően e két szervezetre terjedt ki.

Magyarország az értékelt 2004–2009 közötti időszakban 3745 Mrd Ft EU és kapcsolódó hazai támogatást használt fel. Az intézmények programonként elkülönülten számoltak be az Európai Bizottságnak a szabálytalanságokról, az azok miatti visszafizetésekről, de nem készült valamennyi uniós programra átfogó, a programok több éves adatait, a pénzügyi korrekciókat (átcsoportosításokat, bizottsági elvonásokat stb.) is tartalmazó beszámoló. Ezen szempontoknak a hazai zárszámadás keretében adott beszámoló sem felelt meg.

Az átláthatóságot rontotta, hogy az intézmények nem kezeltek szabálytalanságként olyan, az Európai Bizottság által megállapított szabálytalanság miatti pénzügyi korrekciókat, átcsoportosításokat, amelyek több tízmilliárd forint többlettel terhelték a hazai költségvetést. Ilyen volt pl. a közbeszerzési szabálytalanságok miatti közel 66,6 Mrd Ft-os pénzügyi korrekció. A Bizottság vitatta további 35 Mrd Ft elszámolhatóságát.

A nyilvántartási és beszámolósi rendszer fenti hiányosságai miatt, sem a döntéshozók, sem a nyilvánosság nem kapott megfelelő információt az uniós források felhasználásáról.

Az NFÜ és az MVH, szabályozás szerint az Európai Csalásellenes Hivatal (az OLAF) nemzetközi szervezete számára a 10 000 eurót meghaladó szabálytalanságokról számolt be, amely szerint a szabálytalanságok számának és összegének alakulását az alábbi ábrák szemléltetik.

A szabálytalanságok összege 5-szörösére, a folyósított támogatás összege pedig kétszeresére nőtt 2009-ben a 2008. évihez képest. Az ellenőrzés szerint a szabálytalanságok növekedése a programok zárásával és a kedvezőtlen gazdasági helyzettel függött össze, és nem a folyósítással.

A legtipikusabb szabálytalanságok: a közbeszerzési törvény megsértése, az engedélyezett projektektől való eltérés, az el nem számolható és jogosulatlan költségek elszámolása, valamint a terület alapú támogatások túligénylése voltak. Az NFÜ és az MVH együtt mintegy 33,1 Mrd Ft-ot követelt vissza a kedvezményezettektől szabálytalanság miatt. Ennek több mint fele, 19,1 Mrd Ft (57,7%) a Kohéziós Alaphoz, a többi közel azonos arányban a strukturális és az agrártámogatásokhoz kapcsolódott. Ezen túlmenően a bizottság Magyarországtól, mint tagállamtól követelt vissza mintegy 8,4 Mrd Ft-ot. A mezőgazdasági parcellaazonosító rendszer (Mepar) hiányossága miatt 2005. és 2006. évekre vonatkozóan 3,6 Mrd Ft-ot, az unióstól eltérő áfaszabályozás és eszközbeszerzés miatt 4,8 Mrd Ft-ot kellett visszafizetni.

A követelések behajtási aránya programonként jelentősen eltért. Az NFÜ és az MVH szintjén átlagosan a követelések 40,7%-a térült meg, ami uniós összehasonlításban a 2008. évi romló tendenciát mutató uniós átlagot éri el. A hazai képet jelentősen ronthatja, hogy a Kohéziós Alap 19,1 Mrd Ft-os követelésének megtérüléséről nem volt adat helyszíni ellenőrzésünk idején!

A hazai szabályozás a támogatások kedvezményezettekhez eljuttatását kívánta elősegíteni a biztosítékadási kötelezettségek csökkentésével és a támogatási előleg növelésével. Mindez a követelések megtéríttetése szempontjából volt kedvezőtlen, mert a jelenlegi gazdasági helyzetben a biztosítékok jelentősége megnőtt, mivel a behajthatatlanság elsődleges oka a felszámolás volt.

A vizsgált folyamatok szabályozása alapvetően mindkét szervezetben megtörtént. Az NFÜ esetében a hazai szabályozás azonban még nem adott elégséges támpontot a gyakorlathoz. Bizonytalanságot eredményezett, hogy a szerződéskötés és a szerződéstől való elállás polgári jogügylet, a támogatás visszakövetelése közigazgatási hatósági eljárás, de a két jogviszonyból adódó feladatot nem rendezte jogszabály. Továbbá a hazai közbeszerzési törvény előírásai és az uniós szabályozásnak az NFÜ-vel szembeni elvárásai nem álltak összhangban a közbeszerzési szabálytalanságok meghatározásában. Az MVH a közigazgatási eljárás szabályai szerint járt el, az attól eltérés megfelelő törvényi szinten szabályozott volt. A követeléskezelés eredményességét rontotta, hogy a támogatások behajtására, végrehajtására egyaránt jogosult MVH és APEH között a kommunikáció időigényes, az információcsere lassú volt.

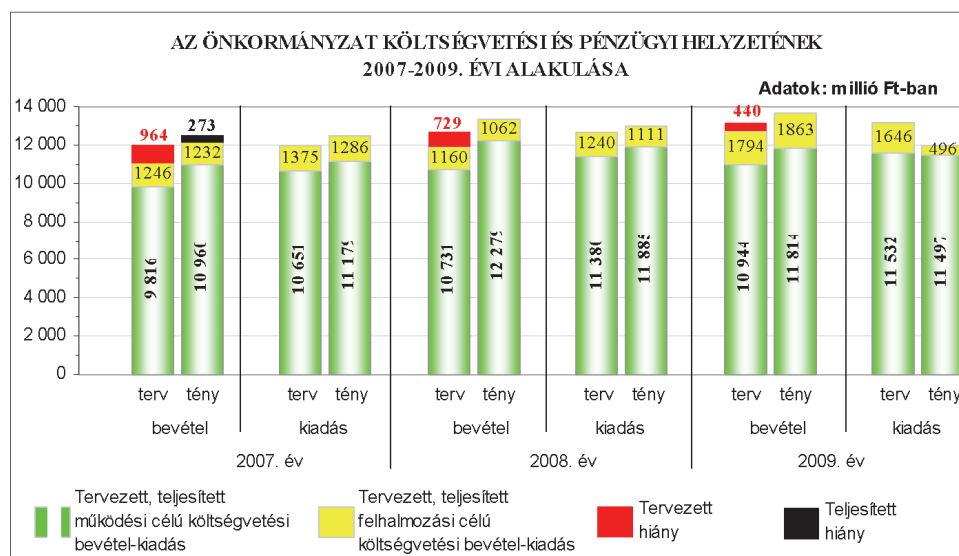
Javasoltuk a Kormánynak, hogy mutassa ki és tegye közzé az uniós támogatásokhoz kapcsolódó szabálytalanság miatti követeléseket, kötelezettségeket, pénzügyi korrekciókat átfogóan a zárszámadás keretében. Továbbá gondoskodjon a hazai közbeszerzési szabályozás és az uniós elvárások összhangjáról a közbeszerzési szabálytalanságok megállapítása tekintetében.

Javasoltuk a nemzeti fejlesztési miniszternek, hogy gondoskodjon a követeléskezelés ésszerű, racionális módon való megszervezéséről. Vizsgálja felül az NFÜ és a kedvezményezettek közötti polgári jogviszony típusát, amely jelenleg hosszadalmas eljárást és szabálytalanság esetén a jogorvoslati lehetőségben bizonytalanságot eredményezett. Javasoltuk a vidékfejlesztési miniszternek, hogy készíttessen elemzést a szabálytalanságokról, a követelések keletkezéséről a tapasztalatok hasznosítása céljából.

Az elkészített jelentés az interneten, a www.asz.hu címen olvasható.

Összefoglaló a Nógrád Megyei Önkormányzat gazdálkodási rendszerének 2010. évi ellenőrzéséről (1011)

Az Állami Számvevőszék 2003 óta a megyei, a megyei jogú városi, a fővárosi kerületi és a városi önkormányzatok gazdálkodási rendszerét – igazodva az önkormányzati választásokhoz – a négyéves ciklus alatt egy alkalommal, országosan egységes program alapján ellenőrzi. A Nógrád Megyei Önkormányzatnál az első ilyen ellenőrzésre 2005-ben került sor, most a 2007–2010 közötti négy évre vonatkozó ellenőrzést fejezte be az Állami Számvevőszék. A megye lakosainak száma (Salgótarján lakosai nélkül) 2010. január 1-jén 172 639 fő volt. Az önkormányzat 40 tagú közgyűlésének munkáját 8 állandó bizottság segítette. Az önkormányzat feladatainak végrehajtásában a 2009. évben elsősorban 19 költségvetési intézménye és két gazdasági társasága vett részt. Az önkormányzat a 2009. év végén a könyvviteli mérleg szerint 16 082 millió Ft értékű vagyonnal rendelkezett. Költségvetési bevételeinek-kiadásainak alakulását a következő grafikon szemlélteti:

A költségvetés-tervezési és a zárszámadás-készítési folyamatok szabályozottsága alacsony kockázatot jelentett a feladatok megfelelő, szabályszerű végrehajtásában. A költségvetés tervezési és a zárszámadás-készítési folyamatban a működésbeli hibák megelőzésére, feltárására, kijavítására kialakított belső kontrollok működésének megfelelősége kiváló volt. A gazdálkodási, a pénzügyi-számviteli és a folyamatba épített ellenőrzési feladatok szabályozása összességében alacsony kockázatot jelentett a feladatok megfelelő és szabályszerű végrehajtásában. A gazdasági eseményekkel kapcsolatos kifizetések során a kialakított belső kontrollok működésének megfelelősége kiváló volt, mivel a kiadások jogosultságának,összagszerűségének ellenőrzését a szakmai teljesítés igazolására a jegyző által kijelölt személyek elvégezték, továbbá az utalvány ellenjegyzője a gazdálkodásra vonatkozó szabályok érvényesüléséről, a szakmai teljesítésigazolás és az érvényesítés elvégzéséről meggyőződött.

A belső ellenőrzés szervezeti kereteinek kialakítása és szabályozása, a belső ellenőrzési feladatok végrehajtásában összességében alacsony kockázatot jelentett, mivel a függetlenített belső ellenőrzési szervezetet kialakították és szabályozták működésének feltételeit. A belső ellenőrzés működésénél a kialakított kontrollok megfelelősége jó volt, az elvégzett ellenőrzésekkel, intézkedések kezdeményezésével és a javaslatok realizálásának ellenőrzésével hozzájárultak a működésbeli hibák megelőzéséhez, feltárásához, kijavításához, azonban a 2009. évben a kockázattérkékelést nem az előírások szerint végezték el, továbbá a belső ellenőrzési vezető az ellenőrzési javaslatokról és az azok alapján meg tett intézkedésekről nem vezetett nyilvántartást.

Korábbi javaslatok megvalósítása

Az Állami Számvevőszék által az önkormányzat gazdálkodási rendszerének 2005. évi átfogó ellenőrzése, a 2005. évi zárszámadáshoz, valamint az önkormányzati kórházak és bentlakásos intézmények ápolásra, gondozásra fordított pénzeszközei felhasználásához, továbbá a 2008. március 9-én megtartott országos ügydöntő népszavazás lebonyolításához felhasznált pénzeszközök elszámolásához kapcsolódó ellenőrzések során tett javaslatok 89%-át hasznosították, 11%-át részben valósították meg. A javaslatok hasznosulása eredményeként javult az önkormányzati gazdálkodás szabályszerűsége, a gazdálkodási és pénzügyi-számviteli feladatok szabályozottsága, valamint működése, a krónikus betegellátás színvonala.

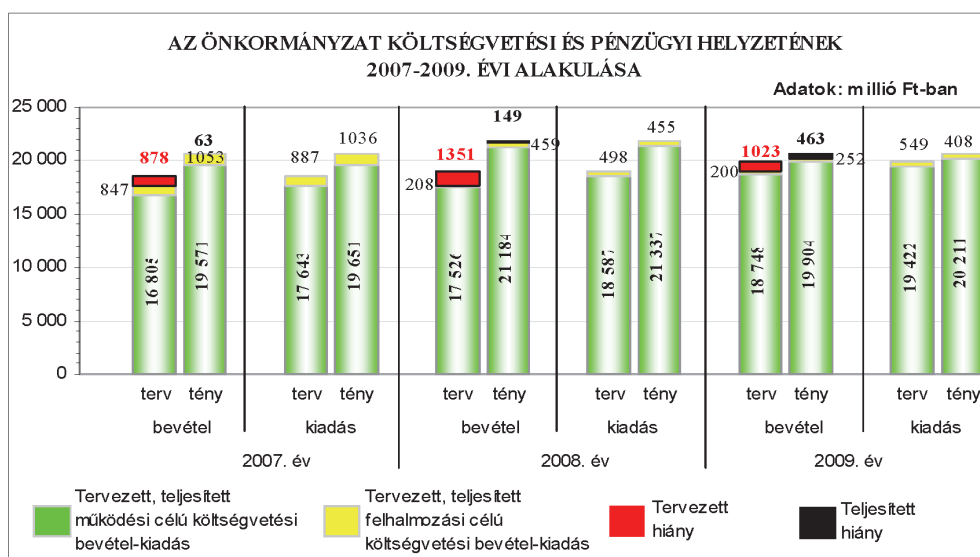
A helyszíni ellenőrzés megállapításai mellett a jogszabályi előírások betartása, valamint a munka színvonalának javítása érdekében javaslatokat fogalmaztunk meg a költségvetés elkészítésével, az európai uniós támogatások igénylésének szabályozottságával, továbbá a belső ellenőrzési program jóváhagyásával kapcsolatban a közgyűlés elnöke és a főjegyző részére, amelyek többségét a helyszíni vizsgálat ideje alatt tett intézkedésekkel megvalósítottak. Javasoltuk, hogy a közgyűlés elnöke tájékoztassa a közgyűlést az ellenőrzés megállapításairól.

Az elkészített jelentés az interneten, a www.asz.hu címen olvasható.

Összefoglaló a Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat gazdálkodási rendszerének 2010. évi ellenőrzéséről (1012)

Az Állami Számvevőszék 2003 óta a megyei, a megyei jogú városi, a fővárosi kerületi és a városi önkormányzatok gazdálkodási rendszerét – igazodva az önkormányzati választásokhoz – a négyéves ciklus alatt egy alkalommal, országosan egységes program alapján ellenőrzi. A Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzatnál az első ilyen ellenőrzésre 2005-ben került sor, most a 2007–2010 közötti négy évre vonatkozó ellenőrzést fejezte be az Állami Számvevőszék.

A megye lakosainak száma 2010. január 1-jén 262 128 fő volt a két megyei jogú város lakossága nélkül. Az önkormányzat 41 tagú képviselő-testületének munkáját nyolc állandó bizottság segítette. Az önkormányzat feladatainak végrehajtásában a 2009. évben elsősorban 21 költségvetési intézménye és három gazdasági társasága vett részt. Az önkormányzat a 2009. év végén a könyvviteli mérleg szerint 12 464 millió Ft értékű vagyonnal rendelkezett. Költségvetési bevételeinek-kiadásainak alakulását a következő grafikon szemlélteti:

Az ellenőrzés célja annak értékelése volt, hogy az önkormányzat a költségvetési és pénzügyi egyensúlyt a költségvetésében és annak teljesítése során milyen módon biztosította, változott-e a finanszírozási célú pénzügyi műveletek jelentősége a hiányzó bevételi források pótlásában. Vizsgáltuk, hogy eredményesen készült-e fel a szabályozottság és szervezettség terén az európai uniós források igénylésére és felhasználására, megvalósította, működtette-e a támogatott célkitűzést, továbbá biztosította-e az elektronikus közszolgáltatás feltételeit, a gazdálkodási adatok közzétételével a gazdálkodás nyilvánosságát, valamint az önkormányzat a 2009. évben kialakította és megbízhatóan működtette-e a gazdálkodás belső kontrolljait, a feladatok szabályszerű ellátásához hozzájárult-e a folyamatba épített, előzetes és utólagos vezetői ellenőrzés, és a belső ellenőrzés. Utóellenőrzés alapján értékeltük, hogy az önkormányzatnál megfelelően hasznosították-e az elmúlt négy évben végzett számviteli ellenőrzések megállapításait, szabályszerűségi és célszerűségi javaslatait.

Az ellenőrzés főbb megállapításai

Az önkormányzatnál a 2007–2010. évi költségvetésekben az egyensúlyt nem biztosították, a költségvetési bevételek nem nyújtottak fedezetet a költségvetési kiadásokra. A költségvetés teljesítése során sem volt biztosított a pénzügyi egyensúly, de mindegyik évben a tervezettnél alacsonyabb lett a költségvetési hiány. Az önkormányzat a fizetőképesség folyamatos biztosításához minden évben folyószámlahitelt vett igénybe. Az önkormányzat pénzügyi helyzete a 2007. évről a 2009. évre összességében kedvezőtlenül alakult, mivel a fokozódó eladósodás mellett fizetőképessége is gyengült.

Az önkormányzat a szabályozottság és szervezettség tekintetében 2007–2009 között eredményesen készült fel az európai uniós források igénybevételére és a várható támogatások felhasználására.

Az önkormányzati honlapon történő közzétételi kötelezettségét a főjegyző teljesítette, a 2009. évben közzétette az önkormányzat által nyújtott nem normatív, céljellegű működési és fejlesztési támogatások kedvezményezettjei nevét, a támogatás célját, összegét, a megvalósítás helyét. Közzétette továbbá az önkormányzat pénzeszközeinek felhasználásával, a vagyonnal való gazdálkodással összefüggő – nettó ötmillió Ft-ot elérő vagy azt meghaladó értékű, építési beruházásra és szolgáltatás megrendelésére vonatkozó – szerződések típusát, tárgyát, a szerződést kötő felek nevét, a szerződések értékét, valamint a határozott időre kötött szerződések időtartamát.

A költségvetés-tervezési és zárszámadás-készítési folyamatok szabályozottsága alacsony kockázatot jelentett a feladatok megfelelő, szabályszerű végrehajtásában. A költségvetés-tervezési és zárszámadás-készítési folyamatban a működésbeli hibák megelőzésére, feltárására, kijavítására kialakított belső kontrollok működésének megfelelősége kiváló volt. A gazdálkodási, a pénzügyi-számviteli és a folyamatba épített ellenőrzési feladatok szabályozottsága alacsony kockázatot jelentett a feladatok szabályszerű végrehajtásában. A gazdasági eseményekkel kapcsolatos kifizetések során a kialakított belső kontrollok működésének megfelelősége kiváló volt, mivel a kiadások jogosultságának,összegezésének ellenőrzését a szakmai teljesítés igazolására a jegyző által kijelölt személyek elvégezték, továbbá az utalvány ellenjegyzője a gazdálkodásra vonatkozó szabályok érvényesüléséről, a szakmai teljesítésigazolás és az érvényesítés elvégzéséről meggyőződött.

A belső ellenőrzés szervezeti kereteinek kialakítása és szabályozása a belső ellenőrzési feladatok megfelelő végrehajtásában alacsony kockázatot jelentett, mivel a főjegyzőnek közvetlenül alárendelt ellenőrzési csoportot hoztak létre, meghatározták a belső ellenőrzést végző egység jogállását, feladatait, a belső ellenőrzési vezető személyét, rendelkeztek stratégiai tervvel és az éves ellenőrzési terveket a közgyűlés hagyta jóvá. A belső ellenőrök rendelkeztek az előírt iskolai végzettséggel, funkcionális függetlenségüket biztosították. A belső ellenőrzési vezető jóváhagyásával elkészítették az ellenőrzések lefolytatásához az ellenőrzési programokat. Az ellenőrzésekről jelentést készítettek, a javaslatok hasznosítását figyelemmel kísérték.

Korábbi javaslatok megvalósítása

Az ÁSZ által az önkormányzat gazdálkodásának 2006. évi átfogó ellenőrzése, valamint a 2007. évi normatív állami hozzájárulások, támogatások igénylésének és elszámolásának vizsgálata során tett szabályszerűségi és célszerűségi javaslatok teljes egészében hasznosultak.

A helyszíni ellenőrzés ideje alatt a főjegyző utasításban intézkedett az integrált pénzügyi-számviteli rendszer bevezetésének lehetőségére és várható hatásának felmérésére. Javasoltuk, hogy a közgyűlés elnöke tájékoztassa a közgyűlést az ellenőrzés megállapításairól.

Az elkészített jelentés az interneten, a www.asz.hu címen olvasható.

Összefoglaló a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. 2009. évi tevékenységének ellenőrzéséről (1013)

Az Állami Számvevőszék törvényi kötelezettsége alapján elvégezte az Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. 2009. évi tevékenységének ellenőrzését. Az Állami Számvevőszék harmadszor mondott véleményt a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. (MNV Zrt.) tevékenységéről.

Az ellenőrzés célja annak értékelése volt, hogy a vagyonkezelői rendszer és tevékenység gyakorlata megfelelt-e a törvényhozói céloknak, az állami vagyonkezelésre, hasznosítására létrehozott intézményrendszer biztosította-e az állami vagyon hatékony működését, értékének megőrzését.

A vagyontörvénnyel kialakított intézményi rendszer jogi szabályozása 2009-ben sem volt elégséges a törvényhozói szándékok érvényesítéséhez. Az alapvető hiányosságok a jogi szabályozásban, a döntési folyamatokban, a vagyonnyilvántartásban megmaradtak, felelősségre vonás – a vezérigazgató munkaviszonyának rendkívüli felmondása kivételével – nem történt. A vagyontörvény egyes szakaszainak 2009. évi módosítása során átfogó jogszabályi felülvizsgálatra nem került sor.

A részvényesi jogokat gyakorló (RJGY) pénzügyminiszterek döntései nem az állam érdekei elsődlegességének figyelembe vételével születtek, korábbi döntéseket módosítottak, visszavontak, hatályon kívül helyeztek, a döntési folyamatokat a koncepció és az átláthatóság hiánya jellemezte. A döntéshozók vagyonkezeléssel kapcsolatos intézkedései – a jelentős hatású ügyekben – nem a vagyontörvény céljait szolgálták, nem voltak átláthatók és kellően eredményesek.

Az MNV Zrt. rábízott vagyonának számviteli, beszámolási rendszerében 2009-ben az analitikus nyilvántartás és a főkönyvi könyvelés közötti összhang nem volt biztosított, az egyeztetési folyamatnak a szabályozása és a gyakorlata sem volt elégséges az egyes gazdasági események/vagyonváltozások nyomon követésére. A könyvvizsgáló 2008-ban és 2009-ben is elutasította a véleménynyilvánítást, mivel a beszámoló véleményezésére nem álltak rendelkezésre a hiteles adatok. Az MNV Zrt. állami vagyonról vezetett nyilvántartása nem volt teljes körű. Az egységes vagyonnyilvántartást támogató informatikai rendszer fejlesztését szabálytalanságok és szakmai hibák jellemezték. Az előnytelen szerződés, illetve a szerződésmódosítás kezdeményezésének elmulasztása 72 M Ft vagyoni hátrányt okozott, és a rendszer azóta sem működik.

Az MNV Zrt.-re bízott vagyon könyv szerinti értéke 2009-ben 12 861 Mrd Ft volt. Az MNV Zrt. rábízott vagyonával – az ingatlanvagyonnal, a Nemzeti Földalap vagyonával és a gazdasági társaságokban lévő vagyonnal – jóváhagyott középtávú vagyonhasznosítási stratégia nélkül gazdálkodott. Az egy-egy vagyonelemre vonatkozó különböző szintű döntések nehezen átláthatóak, egy-egy döntés valós indoka ezért nem állapítható meg. Az ingatlanvagyon hasznosítási intézkedések egyes esetekben (pl. az ún. „Fradi-pálya” 1,2 Mrd Ft szerződése) az állam számára hátrányosak voltak.

Az uniós Csatlakozási Okmányban 2003-ban Magyarország hét év, további három évvel meghosszabbítható lehetőséget kapott a külföldi állampolgárok és jogi személyek földszerzését korlátozó és tiltó jogszabályainak a

felülvizsgálatára. A hetedik év végén a moratórium meghosszabbítása indokolt, de a jogszabályokban, a 2009 végén a Kormány által is elfogadott középtávú vagyongazdálkodási stratégiában és a 2010-es vagyongazdálkodási tervben az MNV Zrt. az NFA-ra vonatkozó, a moratóriummal kapcsolatos feladatot nem kapott.

Az állami tulajdonú társaságok hatékony és célszerű vagyongazdálkodása nem valósult meg. A költségvetési forrásból finanszírozott állami tulajdoni részesedések növelését célzó döntések 2009-ben sem voltak átgondoltak. A MALÉV Zrt., a Bábolna Nemzeti Ménesbirtok Kft. tőkeemelése veszteséges gazdálkodást finanszírozott. A Bábolna Ménesbirtok (BMB Kft.) számára a kényszerhasznosítás során megalapozatlanul, konkrét számítások nélkül 800 M Ft kölcsönt utalt a Vagyongazdálkodó. A kölcsönből a BMB Kft. a felszámolónak 365 M Ft kártalanítást fizetett ki jogalap nélkül, amely összeg megtérülésére nincs esély. A MALÉV-ban a többségi részesedés megszerzését előkészítő tárgyalások folyamatában kiadott RJGY határozatok nem tették lehetővé a magyar fél korábban bejelentett – privatizációs szerződés szerinti – hitelszerződési bankgarancia kifizetésének igényérvényesítését, és ellentétesek voltak a vagyontörvényben megfogalmazott elvekkel. Az RJGY 32 M euró (mintegy 9 Mrd Ft) bankgaranciát később érvényesített. A négy kiemelt székházprojekt esetében – a MÁV Zrt., az MTV Zrt., a Magyar Posta Zrt., az MVM-csoport – az előzetes számítások alapján várt hatékonyságjavulás nem igazolódott be, sőt ezek a többletköltséget okoztak (pl. meglévő, nem eladott székházak fenntartása: MÁV Zrt., MVM Zrt.). Az állami támogatással működő társaságok esetében nemcsak a társaságok, hanem a tulajdonosi jogkörben eljárók döntései sem feleltek meg a célszerűség szempontjának, mivel a hosszú távon stabil területigény mellett előnyösebb egy ingatlan bérlete helyett annak megvásárlása. Az MNV Zrt. a korábban az MTV Zrt.-től 6 Mrd Ft-ért megvásárolt székházat 2005-ben 4,5 Ft Mrd-ért értékesítette. A megvalósulás elhúzódása miatt az MTV Zrt. 2010 májusáig 16,22 Mrd Ft bérleti díjat fizetett, és a határozott idejű szerződés miatt 38 évig további 2,2 Mrd/év jelenértéken számított bérleti díjat fizet (összesen 83,6 Mrd Ft).

Az ÁSZ korábbi ellenőrzései során javaslatokat fogalmazott meg. Néhány javaslat megvalósult, azonban a személyes felelősség felvetésre vonatkozó egyetlen javaslat nem hasznosult.

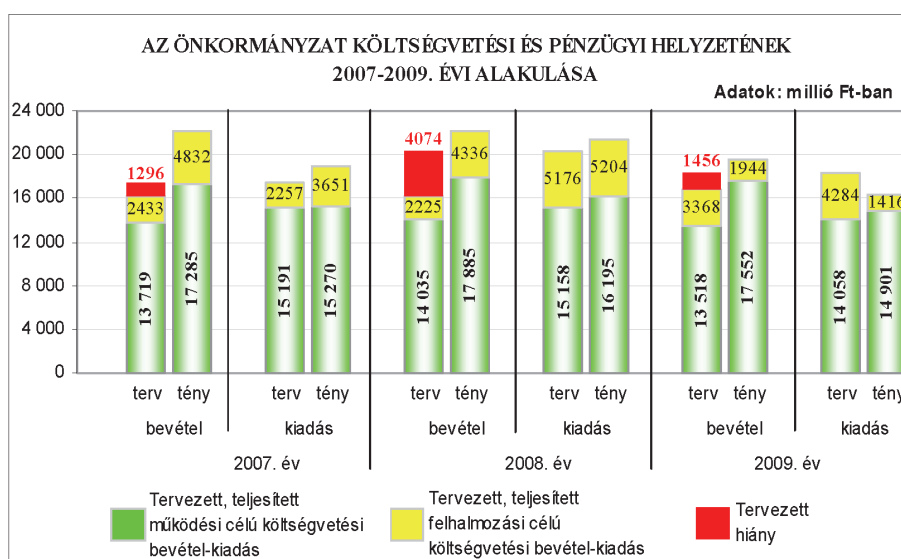
Ez évi jelentésünkben a helyszíni ellenőrzés megállapításainak hasznosítása mellett javaslatot fogalmaztunk meg a nemzeti fejlesztési miniszternek a szabályozás felülvizsgálatára, a jogszabályok közötti koherencia megteremtésére, illetve személyi felelősség kivizsgálására tettünk javaslatot.

Az ÁSZ a Malév Zrt., a sukorói ingatlancsere, a moszkvai ingatlan értékesítése és a Bábolna Ménesbirtok Zrt. ügyében csatlakozott a már folyamatban levő ügyészégi vizsgálathoz, további ügyekben külön tájékoztatta a legfőbb ügyészt. Az elkészített jelentés az interneten, a www.asz.hu címen olvasható.

Összefoglaló Budapest Főváros VIII. Kerület Józsefváros Önkormányzata gazdálkodási rendszerének 2010. évi ellenőrzéséről (1015)

Az Állami Számvevőszék 2003 óta a megyei, a megyei jogú városi, a fővárosi kerületi és a városi önkormányzatok gazdálkodási rendszerét – igazodva az önkormányzati választásokhoz – a négyéves ciklus alatt egy alkalommal, országosan egységes program alapján ellenőrzi. Budapest Főváros VIII. Kerületi Önkormányzatnál az első ilyen ellenőrzésre 2005-ben került sor, most a 2007–2010 közötti négy évre vonatkozó ellenőrzést fejezte be az Állami Számvevőszék.

A kerület lakosainak száma 2010. január 1-jén 69 430 fő volt. Az önkormányzat 28 tagú képviselő-testületének munkáját 10 állandó bizottság segítette, a képviselő-testület a bizottságok számát 2009 májusától négyre csökkentette. A polgármester a 2009. november 22-i időközi polgármester-választás óta tölti be tisztségét, a jegyző személye 2005. év óta változatlan. Az önkormányzat feladatainak végrehajtásában a 2009. évben elsősorban 32 költségvetési intézménye és hét gazdasági társasága vett részt. Az önkormányzat a 2009. év végén a könyvviteli mérleg szerint 130 376 millió Ft értékű vagyonnal rendelkezett. Költségvetési bevételeinek-kiadásainak alakulását a következő grafikon szemlélteti:

Az ellenőrzés célja annak értékelése volt, hogy az önkormányzat a költségvetési és pénzügyi egyensúlyt a költségvetésében és annak teljesítése során milyen módon biztosította, változott-e a finanszírozási célú pénzügyi műveletek jelentősége a hiányzó bevételi források pótlásában, eredményesen készült-e fel a szabályozottság és szervezettség terén az európai uniós források igénylésére és felhasználására, megvalósította, működtette-e a támogatott célkitűzést, továbbá biztosította-e az elektronikus közszolgáltatás feltételeit, a gazdálkodási adatok közzétételével a gazdálkodás nyilvánosságát; valamint az önkormányzat a 2009. évben kialakította-e és megbízhatóan működtette-e a gazdálkodás belső kontrolljait, a feladatok szabályszerű ellátásához hozzájárult-e a folyamatba épített előzetes és utólagos vezetői ellenőrzés, és a belső ellenőrzés. Utóellenőrzés alapján értékeltük, hogy az önkormányzatnál megfelelően hasznosították-e az elmúlt négy évben végzett számvetőségi ellenőrzések megállapításait, szabályszerűségi és célszerűségi javaslatait.

Az ellenőrzés főbb megállapításai

Az önkormányzatnál a 2007–2010. évi költségvetésben az egyensúlyt nem biztosították, a költségvetési bevételek nem nyújtottak fedezetet a költségvetési kiadásokra. A költségvetés végrehajtása során a pénzügyi egyensúly fennállt. Az önkormányzat a 2007–2009. években hosszú lejáratú hiteket vett igénybe, a 2006. évben 24 millió svájci frank, mintegy 3869 millió Ft értékű saját váltót bocsátott ki 20 éven át tartó fizetési kötelezettséggel. Az önkormányzat pénzügyi helyzete a 2007. évről a 2009. évre összességében kedvezőtlenül alakult, mivel az eladósodás fokozódott és a fizetőképesség gyengült.

Az önkormányzat a szabályozottság és szervezettség tekintetében eredményesen készült fel az európai uniós források igénybevételeire és felhasználására.

Az önkormányzat honlapján történő közzétételi kötelezettség teljesítéséről a jegyző hiányosan gondoskodott, mivel a jogszabályi előírások ellenére nem tette közzé egy intézmény által nyújtott céljellegű működési támogatás adatait, továbbá az intézmények által kötött, nettó ötmillió Ft-ot elérő, vagy azt meghaladó értékű szerződések adatait.

A költségvetés-tervezési és zárszámadás-készítési folyamatok szabályozottsága közepes kockázatot jelentett a feladatok megfelelő, szabályszerű végrehajtásában, mivel a jegyző nem szabályozta annak ellenőrzését, hogy a javasolt előirányzatok, az intézmények mutatószám felmérés adatai megalapozottak-e, az ismert kötelezettségeket megtervezték-e. A költségvetés-tervezési és zárszámadás-készítési folyamatban a működésbeli hibák megelőzésére, feltárására, kijavítására kialakított belső kontrollok működésének megfelelősége jó volt.

A gazdálkodási, a pénzügyi-számviteli és a folyamatba épített ellenőrzési feladatok szabályozottsága összességében alacsony kockázatot jelentett a feladatok szabályszerű végrehajtásában. A gazdasági eseményekkel kapcsolatos kifizetések során a kialakított belső kontrollok működésének megfelelősége gyenge volt, mert az utalványok ellenjegyzői nem kifogásolták, hogy a jegyző kijelölésével nem rendelkező személy végzett szakmai teljesítésgazolást, valamint nem észrevételezték, hogy a szakértői tevékenységre vonatkozó megbízási szerződés megkötésekor, illetve az első alkalommal történt megbízási díj kifizetésekor a fedezet nem állt rendelkezésre, továbbá a szakmai teljesítésgazolás nem a szabályozásban meghatározott szöveg alkalmazásával történt.

A belső ellenőrzés szervezeti kereteinek kialakítása és szabályozásának hiányosságai a belső ellenőrzési feladatok megfelelő végrehajtásában közepes kockázatot jelentettek, mivel a belső ellenőrök számát nem a feladatokkal összhangban állapították meg, a 2004–2009. évekre vonatkozó stratégiai tervet nem támasztották alá kockázatelemzéssel, és az éves ellenőrzési terveket a képviselő-testület késedelmesen hagyta jóvá. A belső ellenőrzés működésénél a kontrollok megfelelősége gyenge volt, mivel az éves tervben előírányzott ellenőrzések közel felét nem végezték el, az ellenőrzéseket nem a belső ellenőrzési vezető által jóváhagyott ellenőrzési programok alapján folytatták le.

Korábbi javaslatok megvalósítása

Az ÁSZ által az önkormányzat gazdálkodásának 2005. évi átfogó ellenőrzése, valamint a 2007–2008. években végzett további ellenőrzések során tett javaslatok az intézkedési tervben foglalt határidőre összességében 65%-ban hasznosultak, 16%-ban részben teljesültek, illetve 19%-ban nem valósultak meg.

A helyszíni ellenőrzés megállapításai mellett a jogszabályi előírások betartása, valamint a munka színvonalának javítása érdekében javaslatokat fogalmaztunk meg a belső kontrollok kialakításával, működtetésével, a belső ellenőrzéssel, az adatok honlapon történő közzétételével kapcsolatban. A jegyzőnek javasoltuk, hogy évente végzett számítások alapján tájékoztassa a képviselő-testületet – az önkormányzat eladósodásának növekedésére figyelemmel – arról, hogy a hosszú lejáratú, adósságot keletkeztető kötelezettségvállalásokból adódó tőke- és kamatfizetési kötelezettségét az önkormányzat milyen feltételek biztosítása mellett tudja teljesíteni.

Javasoltuk, hogy a polgármester tájékoztassa a képviselő-testületet az ellenőrzés megállapításairól, segítse elő a javaslatok megvalósítását, készíttessen intézkedési tervet azok végrehajtása érdekében. Javasoltuk továbbá, hogy a polgármester kezdeményezze a jegyző felelősségre vonását, mert a polgármesteri hivatalban a szakmai teljesítésgazdálkodás és az utalvány-ellenjegyzés, mint belső kontrollok működtetésének hiányosságaiért a jegyző a felelős, s a hiányosságok egy részét már a korábbi számvevőszéki ellenőrzés is feltárta, javasolta azok megszüntetését, azonban a jegyző nem intézkedett a javaslatok hasznosítása végett.

Egy megbízási szerződés megkötése és a megbízási díj kifizetése során tapasztalt hiányosságok miatt az Állami Számvevőszék feljelentést tett, a nyomozás folyamatban van.

Az elkészített jelentés az interneten, a www.asz.hu címen olvasható.

Összefoglaló a Magyar Köztársaság 2009. évi költségvetése végrehajtásának ellenőrzéséről (1016)

Az Állami Számvevőszék törvényi kötelezettségének megfelelően ellenőrizte a Magyar Köztársaság 2009. évi költségvetése végrehajtásáról szóló törvényjavaslatot. Értékelte megbízhatóságát, valamint azt, hogy a költségvetési törvény végrehajtása törvényesen, szabályszerűen valósult-e meg.

Az ÁSZ a bevezetésben egyértelművé teszi, hogy a 2009. évi költségvetés végrehajtását törvényi kötelezettségének, valamint az Országgyűlés határozatainak megfelelően szabályszerűségi, megbízhatósági szempontból ellenőrizte, s nem volt célja a költségvetés végrehajtása gazdasági folyamatainak célszerűségi, eredményességi aspektusból való értékelése.

A törvényjavaslat prezentációját áttekintve az ÁSZ folyamatosan jelzi zárszámadási (és költségvetési) jelentéseiben kritikáit. Amellett, hogy megállapítja: a törvényjavaslat normaszövege és mellékletei egymással összhangban állnak, az államháztartási törvény ide vonatkozó – nem teljes körű és nem egyértelmű – előírásai jellemzően teljesülnek, az ÁSZ ezúttal is hangsúlyozza, tovább kell lépni a jelenlegi gyakorlaton.

A zárszámadási törvényjavaslat többkötetes dokumentuma nem biztosítja az átláthatóságot, az évek közötti összevethetőséget. Nehéz, vagy szinte lehetetlen választ találni benne arra, hogy a kitűzött célok, a meghatározott előírányzatok felhasználásával – akár kormányzati, akár fejezeti szinten – teljesültek-e. A zárszámadás általános indokolása első alkalommal ad számot a költségvetés követelésállományáról, annak alakulásáról és a változások főbb okairól. Ezt az ÁSZ évek óta hiányolta. A követelésállomány zárszámadás során történő bemutatását annak utóbbi években tapasztalt ugrásszerű emelkedése is indokolta. Ugyanakkor több éve hiányolja az ÁSZ a hosszú távú kötelezettségvállalások összefoglaló, áttekinthető bemutatását, amely ebben az évben is elmaradt.

Az ÁSZ elkerülhetetlennek látja a parlamenti döntéshez fontos összefüggések és adatok minél teljesebb körű bemutatását, ami az Országgyűlés számára szükséges és elégséges információk meghatározását és az ennek megfelelő prezentációs tartalom kialakítását igényli.

A központi költségvetés 2009. évi hiánya 743,7 Mrd Ft volt, ami 67,87 Mrd Ft-tal (10%-kal) haladta meg a módosított hiány összegét. Kialakulásához hozzájárult, hogy az egyensúly szempontjából meghatározó jelentőségű előirányzatok teljesítésében – az előirányzatokhoz viszonyítva – különböző mértékű eltérések mutatkoztak.

A hiány alakulására csökkentőleg hatott, hogy 101,2 Mrd Ft-ot a Kormány zárolt, valamint 500,0 Mrd Ft-ot meghaladó összegű maradványtartási kötelezettséget írt elő a felügyelete alá tartozó szervek részére. Az adóbevételek – elsősorban a makrogazdasági folyamatok prognosztizáltnál kedvezőtlenebb alakulása következtében – 415,6 Mrd Ft-tal maradtak el a tervezett összegektől.

A makrogazdasági folyamatok kockázataira és az adóbevételek realizálhatóságának bizonytalanságaira több alkalommal is felhívtuk a figyelmet. Négy adóbevétel (társasági adó, személyi jövedelemadó, társas vállalkozások és magánszemélyek különadója) teljesíthetőségét minősítettük magas kockázatúnak, melyek tervezettől való elmaradása 385,4 Mrd Ft volt. Mindezt az általános forgalmi adóból és jövedéki adóból származó többletbevétel (72,2 Mrd Ft) csak mérsékelni tudta, mivel a kisebb adók bevételei is elmaradtak a tervezettől.

Egyes kiadási tételek különböző mértékben, de meghaladták az előirányzatot. A költségvetési szervek és fejezeti kezelésű előirányzatok kiadásai például 365,7 Mrd Ft-tal voltak magasabbak a tervezettnél.

A kincstári kör finanszírozása biztosított volt, azonban az államháztartás finanszírozási igénye – a májusi módosított finanszírozási tervet kivéve – kedvezőtlenebbül alakult az egyes finanszírozási tervekben szereplő adatoknál. A kincstári kör nettó finanszírozási igénye közel 80,0 Mrd Ft-tal haladta meg az előirányzatot megalapozó finanszírozási terv összegét (843,7 Mrd Ft).

Az államháztartás központi szintjének forrásszükségletét biztosító (916,4 Mrd Ft) teljes nettó kibocsátás tartalmazta az 1726,0 Mrd Ft összegű (IMF-től és Európai Bizottságtól lehívott) devizahitelt is. A 2009. évben lehívott hitelt az állam az esedékes adósságtörlesztésekre fordította. A 2008. évi lehívás egy részéből három hitelintézetnek nyújtott hitelt (2009. december végén fennálló állományuk 445,4 Mrd Ft), a fennmaradó részt az MNB-nél betétként helyezték el (év végi állománya 679,4 Mrd Ft).

A központi költségvetés 18 964,9 Mrd Ft összegű bruttó adóssága 4,8%-kal volt magasabb a 2008. évinél. Összetétele – az előző évihez viszonyítva – megváltozott, a devizában fennálló adósság 2009-ben már 44,7%-ot jelentett. (Ez az arány a 2002-ben mért 24,5%-hoz képest évente növekvő tendenciát mutatott, a 2008. évben 37,6%-ot tett ki.)

Említésre méltó, hogy az államadósság finanszírozásába bevont devizahitelek közvetett módon növelik az MNB kötvényállományát. Ennek az állománynak a forint, illetve devizahozamok közötti kamatkülönbsége várhatóan negatív hatással lesz az MNB eredményére. Bár a költségvetésnek 2009-ben nem keletkezett az MNB-vel kapcsolatosan térítési kötelezettsége, de a prognózisok szerint a 2012. évre várhatóan 49,0 Mrd Ft-ot kell majd a költségvetésnek megtérítenie az MNB veszteségének eredménytartalékok meghaladó része után.

Az adó- és az illetékhátralék állománya a 2009. évben tovább növekedett, öt év alatt több mint kétszeresére (1722,9 Mrd Ft-ra) emelkedett. A költségvetési szervek finanszírozási helyzetét a 2009. év egészében a magas tartozásállomány jellemezte, ami azonban a magas összegek ellenére átmenetinek, likviditási jellegűnek tekinthető.

A nemzetgazdasági elszámolások kiadási és bevételi előirányzatainak teljesítési adatai – az állami vagyonnal kapcsolatos bevételek és kiadások, valamint a lakástámogatások kivételével, amelyeket korlátozott minősítéssel láttunk el – megbízhatóak.

Az állami vagyonnal kapcsolatos nyilvántartások (különösen a bevételek feldolgozottságának mértéke) esetében jelentős a javulás a 2008. évihez képest, azonban a kiadásoknál kedvezőtlen változás tapasztalható. A hasznosítás lényegi keretei a 2009. évben is változatlanok maradtak. Az MNV Zrt. továbbra sem rendelkezett az állami vagyont tételes leltárral alátámasztó, az állami részesedések aktualizált értékét tartalmazó, szabályos, pontos és teljes körű vagyonnyilvántartással.

A lakástámogatások esetében – egyes hitelintézetek részéről, bár változó körben – több éve jelentős (a 2009. évben 12,9 Mrd Ft) összegben kerül sor a támogatások folyósítására a jogszabály által előírt új szerződés hiányában.

A központi költségvetés tartalékainak (általános tartalék, céltartalék, stabilitási tartalék) 2009. évi előirányzata összesen 192,0 Mrd Ft volt. Az év során 92,5 Mrd Ft került a fejezetekhez átcsoportosításra, amiből 2,1 Mrd Ft visszarendezése történt meg 2009-ben. Ezt figyelembe véve a tartalékok felhasználása összesen 90,4 Mrd Ft (47,1%), az év végi maradvány 101,6 Mrd Ft volt. A tartalékok felhasználása közül az általános tartaléknál – a korábbi évekhez hasonlóan – megállapítottuk, hogy azok mintegy 60%-át kitevő mértékben az Áht. előírásaitól eltérően olyan feladatok finanszírozására került a fejezetekhez átcsoportosításra, amelyek nem minősülnek előre nem valószínűsíthetőnek, tervezhetőnek, illetve előirányzott, de elháríthatatlan ok következtében elmaradó bevétel miatt pótolandónak.

A költségvetés végrehajtásának szabályszerűségét, a beszámolók megbízhatóságát az ÁSZ az általa kidolgozott pénzügyi szabályszerűségi ellenőrzés módszerével értékelte. Az ellenőrzés teljes körű volt az ún. alkotmányos és az egyintézményes fejezeteknél, a fejezeti jogosítvánnyal rendelkező költségvetési címeknél, a fejezetek igazgatási címeinél és a fejezeti kezeléssel előirányzatok beszámolóinál, valamint a központi költségvetés központosított bevételeinek és kiadásainak elszámolásánál.

A 2009. évi zárszámadás ellenőrzése során az ÁSZ által lefolytatott pénzügyi szabályszerűségi vizsgálatok alapján a központi költségvetés fejezetei kiadási főösszege 53,1%-ának megbízhatóságát minősítettük. Az ÁSZ által végzett 52 pénzügyi szabályszerűségi ellenőrzésből 39 beszámolót elfogadó véleménnyel láttunk el, ebből 26 esetben figyelemfelhívó megjegyzést fogalmaztunk meg. 10 beszámoló korlátozott, és 3 beszámoló elutasító minősítést kapott.

A 2009. évben 12 fejezet (ME, ÖM, FVM, HM, NFGM, KHEM, KÜM, OKM, EÜM, PM, SZMM, KSH) ellenőrzési szervezete vállalta, hogy az ÁSZ ellenőrzéseit kiegészítve elvégzik az irányításuk alá tartozó egyes intézmények megbízhatósági ellenőrzését. Összességében 63 tervezett ellenőrzésből 59 valósult meg. A megbízhatósági ellenőrzés a fejezeti ellenőrök közreműködésével az NFGM, a KHEM, és a KSH fejezeteknél teljes körűvé vált.

A fejezetek belső ellenőrzési szervezeti egységei – a megbízhatósági ellenőrzéseik alapján – a központi költségvetés fejezetei kiadási főösszege 9,3%-át minősítették. Az elvégzett ellenőrzésekből 46 elfogadó minősítéssel zárult, amelyből 21 esetben tett az ellenőrzés figyelemfelhívó megjegyzést, 6 beszámoló kapott korlátozott minősítést és 7 beszámolót utasítottak el.

Az Európai Uniótól származó, a költségvetésben megjelenő és költségvetésen kívüli tételek együttes 1178,1 Mrd Ft-os összege több mint ötszörösen meghaladta a teljesített hazai befizetési kötelezettség 223,7 Mrd Ft-os összegét.

A költségvetésben megjelenő EU-források 8%-kal (72,3 Mrd Ft-tal) elmaradtak a tervezettől, ugyanakkor a központi költségvetési eszközök felhasználása 24%-kal (43,5 Mrd Ft-tal) túllépte a tervezett előirányzatot, ami kockázatot jelentett a költségvetés teljesítésének szempontjából, mivel hiánynövelőként hatott.

Az EU-tól származó bevételelmaradás és a hazai költségvetésből történő kiadás-túlteljesítés eredményeként az EU-forrásokat is tartalmazó előirányzatok teljesülése összesen 16,1%-kal (115,8 Mrd Ft-tal) maradt el a tervezett összegtől.

A pénzügyi és gazdasági recesszió kihatott a támogatott projektek megvalósításának folyamatára.

A 2009. év első félévében még teljesíthetőek voltak az NFT I.-hez kapcsolódó kifizetések, azonban az EU-tól forráslelővételre már nem került sor.

A Kohéziós Alapból a közlekedési és a környezetvédelmi szektorban 2009-ig sor került a jelentősebb összegű szerződések megkötésére. A 2009. évben az eredeti előirányzathoz képest jelentős, 123,5 Mrd Ft-os túlteljesítés történt, melynek oka pusztán a 2008. év végi számlakifizetések jelentős részének 2009. évre történő átcúszása volt.

Az Új Magyarország Fejlesztési Terv 2009. évi teljesítése elmaradt a tervezettől a támogatások lebonyolításának időigénye miatt, annak ellenére, hogy a szerződéskötések és a kifizetések tendenciája növekedett. 2009 végére minden operatív program esetén sor került az első kifizetési igénylések EU Bizottságnak történő megküldésére, ami feltétele volt annak, hogy a tagállam a már átutalt előleget ne veszítse el.

Az egyéb uniós támogatások kifizetései a két körös pályázati kiírások, valamint a nemzetközi egyeztetések időbeli elhúzódnása, illetve támogatások kifizetéseinek következő évre való áthúzódnása, illetve a támogatott projektek tervezettnél lassabb ütemben történő megvalósulása miatt elmaradtak a tervezettől.

Az EU Bizottság elfogadta a Nemzeti Vidékfejlesztési Terv program lezárásáról szóló, valamint a 2008. évi végrehajtási jelentést, és átutalta a program keretösszegéből a szabályoknak megfelelően visszatartott 5% forrást.

Az Új Magyarország vidékfejlesztési programok a nemzetközi és hazai gazdasági és pénzügyi válság ellenére az eredeti előirányzatot meghaladó mértékben teljesültek, melynek oka a megnövelt EU finanszírozási arány az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapnál és a beruházási jogcímen az előlegfizetés bevezetése.

Az elkülönített állami pénzalapok és a társadalombiztosítás pénzügyi alapjainak vizsgálata a 2009. évi zárszámadás ellenőrzése során – az új jogszabályi feltételeknek megfelelően – új módszerrel, az Áht.-ban előírt ÁSZ módszertan alapján történt. A szabályozás változásának lényege az volt, hogy míg a 2008. évben az alapok esetében a jogszabály könyvvizsgálatot írt elő, addig a 2009. évre vonatkozó ellenőrzés végrehajtása során az alapok APEH által beszedett bevételi adatainak megbízhatóságát – adatvédelmi okokból – az ÁSZ minősítette, az alapok egyéb bevételeiről, illetve a kiadási adataikról a könyvvizsgálók mondtak véleményt.

A 2009. évet az elkülönített állami pénzalapok 31,4 Mrd Ft-os és a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai 156,7 Mrd Ft-os hiánnyal zárták. Az alapok negatív egyenlege az államháztartás hiányát növelte.

Az államháztartás elkülönített állami pénzalapok alrendszerét a 2009. évben is hat alap – a Munkaerőpiaci Alap (MPA), a Szülőföld Alap, a Központi Nukleáris Pénzügyi Alap, a Nemzeti Kulturális Alap, a Wesselényi Miklós Ár- és Belvízvédelmi Kártalanítási Alap, valamint a Kutatási és Technológiai Innovációs Alap – alkotta. Az elkülönített állami pénzalapok 465,2 Mrd Ft bevétele az állami költségvetési bevételek 5,6%-át, míg kiadásai annak 5,4%-át jelentették. Az elkülönített állami pénzalapok 2009. évi összesített egyenlege negatív, –31,4 Mrd Ft lett, amelyet főként az alapok között – előirányzatai nagyságrendjét tekintve – meghatározó arányt képviselő MPA bevételeinek és kiadásainak különbözeteként keletkezett negatív egyenleg (–58,6 Mrd Ft) eredményezett. Az MPA pénzügyi helyzetének romlását a kiadások belső arányaiban bekövetkezett kedvezőtlen tendenciák – pl. az aktív eszközök csökkenése a költségvetési befizetés növekedése mellett – okozták.

Az államháztartás társadalombiztosítási alrendszerét két alap, a Nyugdíjbiztosítási Alap (Ny. Alap) és az Egészségbiztosítási Alap (E. Alap) alkotta. A társadalombiztosítás pénzügyi alapjainak bevételi főösszege 4128,9 Mrd Ft-ra, kiadási főösszege 4285,6 Mrd Ft-ra (a központi költségvetéshez viszonyítva annak mintegy 47,3%-át jelentették) teljesült.

Az Ny. Alap bevételi előirányzata 2999,3 Mrd Ft, a teljesítés 2859,5 Mrd Ft volt. Az Ny. Alap kiadási főösszege 2866,8 Mrd Ft, ami 132,5 Mrd Ft-tal a törvényi előirányzat alatt teljesült. Az Ny. Alapot terhelő nyugellátások kiadási előirányzata 2967,9 Mrd Ft volt, és 2834,4 Mrd Ft-ra teljesült. Az Ny. Alap a 2009. évet 7,2 Mrd Ft hiánnyal zárta. A megtett kiadáscsökkentő intézkedések mellett azért nem alakult ki az Ny. Alap egyensúlyi helyzete, mert – a gazdasági válság miatt – elmaradtak a járulékbefizetések, illetve az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium nem teljesítette teljes egészében a Kvtv.-ben meghatározott pénzátadási kötelezettségét. A nyugdíjkiadásoknál a 2008. évinél (2891,7 Mrd Ft) 2%-kal, 57,2 Mrd Ft-tal alacsonyabb kifizetés a Kormány javaslatára, az Országgyűlés által meghozott megszorító intézkedések következménye.

Az E. Alap bevételi és kiadási oldala között a 2009. évben nem volt egyensúly. A bevételi főösszeg 1269,4 Mrd Ft-ra, a kiadási 1418,8 Mrd Ft-ra teljesült. Az E. Alapnál a költségvetésben előirányzott 8,9 Mrd Ft-os hiánnyal szemben – közel tizenhétszer nagyobb –149,5 Mrd Ft deficit képződött. A 2009. évben is elmaradt a bevételek és kiadások összhangjának biztosítása. A bevételek közül a járulék- és hozzájárulás-bevételeknél volt a legnagyobb, mintegy 14%-os az elmaradás (146,3 Mrd Ft), melyet a gazdasági válság miatt elmaradt bevételek, a járulékmérték-csökkentés hatása, valamint a bruttó keresettömeg csökkenése okozott. A kiadási oldalt a bevételek elmaradása miatt tartani kellett, így az eredeti előirányzathoz viszonyítva csak 0,1%-os volt a kiadási többlet. A gyógyító-megelőző ellátások finanszírozása azonban folyamatos beavatkozást igényelt.

A fejezetek gazdálkodását, az európai uniós támogatások felhasználását érintően a pénzügyi (szabályszerűségi) ellenőrzés során kiemelt figyelmet fordítottunk azokra a témákra, amelyek már az előző évi zárszámadás során is felmerültek és szinte minden ellenőrzött szervezeti egységet érintenek.

A Vtv. (vagyontvény) hatályba lépése óta minden évben megállapítottunk a Vtv. hatálybalépéséhez köthető problémákat (társasági részesedések átadása, vagyonkezelői szerződések megkötése, eszközök térítésmentes átadása). A megállapításaink megfogalmazása mellett jeleztük, hogy az intézmények gazdálkodásától független, külső tényezők játszottak közre a problémák kialakulásában. A vagyontvényben előírt, a központi költségvetési szervekkel kötött hatályos vagyonkezelési szerződések felülvizsgálata és a törvény előírásainak megfelelő módosítása a 2009. évben sem történt meg. Az MNV Zrt. által a költségvetési szerveknek megküldött vagyonkezelési, illetve bérleti szerződés tervezetek többsége nem került aláírásra.

A korábbi években megvalósított szervezeti átalakulásokkal – a Központi Szolgáltatási Főigazgatóság feladatátvételével – kapcsolatos eszközátadások teljes körű végrehajtásának elmaradása miatt a korábban keletkezett számviteli rendezetlenség a 2009. évben továbbra is fennállt.

Az integrált központi szolgáltatás kialakítása érdekében hozott korábbi kormányrendelet, illetve kormányhatározatok végrehajtásával elindult folyamatot – amelyet a feladatellátás rendszerének (a kormányzati negyed kialakításának elmaradása) módosulása is befolyásolt – a Vtv. előírásai, illetve a vonatkozó egyéb jogszabályokkal (Áht., áfatörvény) való összhang hiánya (az áfamentesség hatályon kívül helyezése és az ezzel összefüggő forráshiány) jelentős mértékben akadályozta.

Az ÁSZ ellenőrzése során évek óta foglalkozik a Központosított Illetményszámfejtő Rendszerrel, amely bevezetésének célja a Kormány hatálya alá tartozó szervezetek egységes munkaügyi, ügyviteli eljárási és információs rendszerének megteremtése volt. A rendszer hiányosságaira már a korábbi évek ellenőrzéseiben is felhívtuk a figyelmet, azonban azok egy része a 2009. évben továbbra is fennállt, illetve újabb problémák keletkeztek.

A fejezetek intézményi és fejezeti kezelésű előirányzatai beszámolóinak ellenőrzése során az ÁSZ megállapította, hogy a működéshez, gazdálkodáshoz szükséges szabályzatokkal a vizsgált szervezetek alapvetően rendelkeztek, azonban

azok egy része pontosításra, kiegészítésre szorul. A 2009. évben új feladatként jelentkezett az intézmények besorolása és az alapító okiratok elkészítése. A feladatnak a tárcák tettek eleget, azonban a jogszabályban meghatározott határidőket általában nem tartották be.

A beszámolók megbízhatóságát befolyásoló hibák, szabálytalanságok előfordulása az intézmények körében a belső kontrollrendszer nem megfelelő kiépítettségével, a folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzés hiányosságaival, a pénzügyi jogkörök gyakorlását támogató kontrollok nem kielégítő működésével függtek össze. A fejezeti kezelésű előirányzatok tekintetében a beszámoló megbízhatóságát befolyásoló hibák, szabálytalanságok a számviteli rendszer informatikai támogatottsága, a pénzügyi jogkörök gyakorlásához kapcsolódó kontrollok hiányos működése miatt keletkeztek.

Az EU-források zárszámadási ellenőrzése során az ÁSZ évek óta rendszerhibaként kifogásolja, hogy a kötelezettségvállalás analitikus nyilvántartása globálisan történik, abból az évenkénti kötelezettségvállalás mértéke nem állapítható meg.

Az uniós forrásfelhasználást érintő szabályozási hiányosság, hogy nincs olyan egyértelmű, minden érintettre kiterjedő, általánosan alkalmazandó előírás, amely megfelel a kötelezettségvállalások hazai költségvetési szabályozásának, és egyúttal lehetővé teszi az EU-s támogatások és költségvetési előirányzatok felhasználásának átláthatóságát, figyelembe véve a pénzforgalmi és a nem pénzforgalmi tételeket is azoknál a fejlesztéseknél, ahol a beruházás hazai költségvetési finanszírozását később EU-támogatás váltja fel.

Az uniós forrásfelhasználással kapcsolatban még további olyan hibákat (zárás utáni főkönyvi kivonat hiánya, az adósságállomány szabályozástól eltérő időpontban való egyeztetése, nyilvántartott kötelezettségek mérlegben való rendezésének elmaradása) tártunk fel, amelyek a kialakított rendszerek működési hiányosságaira vezethetők vissza.

A jelentés – a kialakult gyakorlatnak megfelelően – tartalmazza a helyi önkormányzatok költségvetési kapcsolataival összefüggő ellenőrzési tapasztalatokat. A helyi önkormányzatokat, a helyi kisebbségi önkormányzatokat és a többcélú kistérségi társulásokat megillető támogatások és hozzájárulások előirányzatait a költségvetési törvény 1. számú mellékletében a IX. Helyi önkormányzatok támogatásai és átengedett személyi jövedelemadója fejezet tartalmazta. Ennek alapján az önkormányzatokat a 2009. évben 1290,0 Mrd Ft illette meg, ami 58,7 Mrd Ft-tal volt kevesebb a 2008. évinél. A helyi önkormányzatok támogatásai és átengedett személyi jövedelemadójának – az Áht.-ban és a Kvtv.-ben meghatározott szabályoknak megfelelően, Kormány- és fejezeti hatáskörben megvalósított előirányzat-módosításokat követően – módosított előirányzata 1,6%-kal (21,1 Mrd Ft-tal) haladta meg az eredeti előirányzatot. Az előirányzat 1308,5 Mrd Ft-ra teljesült, ami az eredeti előirányzatnál 1,4%-kal magasabb, a módosított előirányzatnál 0,2%-kal alacsonyabb.

A Kormány a 2009. évben három új költségvetési címet hozott létre, összesen 62,0 M Ft összegben. Felhatalmazta az önkormányzati minisztert a támogatás soron kívüli folyósítására, rögzítette továbbá a szerződéskötési kötelezettséget és az utólag (2011. december 31-éig) történő elszámolás lehetőségét. Egyik esetben sem tartalmazta azonban a támogatási szerződés megkötésének határidejét. A szerződések aláírására a 2010. évben került sor (két esetben február 15-én, egy esetben április 13-án), holott a támogatást már a 2009. évben folyósították.

Az ÁSZ már a 2008. évi zárszámadás ellenőrzéséről szóló jelentésében jelezte (bár akkor jelentősebb, 17,1 Mrd Ft összeg esetében), hogy szabálytalannak tartja az ÖM eljárását, mely szerint úgy biztosít támogatást az év utolsó napjaiban, hogy a pénzügyi folyósítást megelőzően a támogatásokra szerződést nem kötött.

Az Országgyűlés felhasználási kötöttséggel járó állami támogatást állapított meg központosított előirányzatként a helyi önkormányzatok, települési és területi kisebbségi önkormányzatok és a többcélú kistérségi társulások által ellátandó feladatokra, egyben kijelölte az igénybevétel feltételének, döntési rendjének, folyósításának, felhasználásának és elszámolásának részletes szabályairól szóló rendelet kiadásáért felelős minisztert. A központosított előirányzatok vonatkozásában 26 rendelet megalkotását írta elő. A rendeletalkotásra vonatkozó határidőt, amelyet a költségvetési törvény tartalmazott, 24 esetben nem tartották be az ágazati miniszterek.

A fejezet részeként részletesen tájékoztat a 4-es metróvonal beruházásának problémáiról (jelzi például, hogy az építés költségvetési támogatása 2009-ben mintegy ötven százalékkal haladta meg a tervezettet és rámutat a megfelelő állami kontrollpozíció érvényesítésének szükségességére is).

A 2008. évi költségvetés végrehajtásának ellenőrzése során – a zárszámadási adatok megbízhatóságának és a pénzfelhasználások átláthatóságának erősítése, valamint az évek óta visszatérő tipikus hibák, hiányosságok megelőzése érdekében – tett ÁSZ-javaslatok (64 db) csak részben hasznosultak. A részleges előrelépések (egyes javaslatok megvalósulása, intézkedési tervek kidolgozása és folyamatban lévő teljesítése) mellett továbbra is elmaradtak a Kormány, a pénzügyminiszter, valamint a fejezetek irányító szervei részére tett javaslatok teljesítése, hasznosulása.

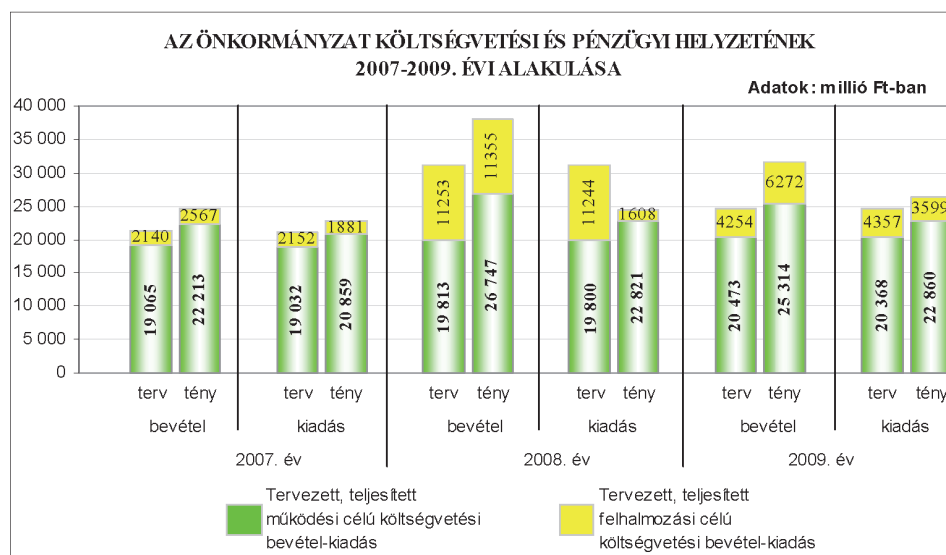
A jelentés első kötetében a zárszámadási adatok megbízhatóságának és a pénzfelhasználások átláthatóságának erősítése, valamint az évek óta visszatérő tipikus hibák, hiányosságok megelőzése érdekében tesz javaslatokat az Állami Számvevőszék. Javasatainak homlokterében – ismétlődően – továbbra is a tartalékok kezelését, az egészségügyi finanszírozás rendszerét, az Európai Unióval összefüggő költségvetési kapcsolatokat, az állami vagyon kezelését, a 4-es metró beruházását és – széles körben – a vezetés, a szervezés, a szabályozás és az ellenőrzés hatásfokának javítását érintő teendők állnak.

Az elkészített jelentés az interneten, a www.asz.hu címen olvasható.

Összefoglaló a Békés Megyei Önkormányzat gazdálkodási rendszerének 2010. évi ellenőrzéséről (1018)

Az Állami Számvevőszék 2003 óta a megyei, a megyei jogú városi, a fővárosi kerületi és a városi önkormányzatok gazdálkodási rendszerét – igazodva az önkormányzati választásokhoz – a négyéves ciklus alatt egy alkalommal, országosan egységes program alapján ellenőrzi. A Békés Megyei Önkormányzatnál az első ilyen ellenőrzésre 2005-ben került sor, most a 2007-2010 közötti négy évre vonatkozó ellenőrzést fejezte be az Állami Számvevőszék.

Békés megye lakosainak száma (Békéscsaba lakosai nélkül) 2010. január 1-jén 307 881 volt. Az önkormányzat 40 tagú közgyűlésének munkáját 8 állandó bizottság segítette. Az önkormányzat feladatainak végrehajtásában a 2009. évben elsősorban 14 költségvetési intézménye és hat gazdasági társasága vett részt. Az önkormányzat a 2009. év végén a könyvviteli mérleg szerint 41 732 millió Ft értékű vagyonnal rendelkezett. Költségvetési bevételeinek-kiadásainak alakulását a következő grafikon szemlélteti:

Az ellenőrzés célja annak értékelése volt, hogy az önkormányzat a költségvetési és pénzügyi egyensúlyt a költségvetésében és annak teljesítése során milyen módon biztosította, változott-e a finanszírozási célú pénzügyi műveletek jelentősége a hiányzó bevételi források pótlásában, eredményesen készült-e fel a szabályozottság és szervezettség terén az európai uniós források igénylésére és felhasználására, megvalósította, működtette-e a támogatott célkitűzést, továbbá biztosította-e az elektronikus közszolgáltatás feltételeit, a gazdálkodási adatok közzétételével a gazdálkodás nyilvánosságát, valamint az önkormányzat a 2009. évben kialakította-e és megbízhatóan működtette-e a gazdálkodás belső kontrolljait, a feladatok szabályszerű ellátásához hozzájárult-e a folyamatba épített, előzetes és utólagos vezetői ellenőrzés, és a belső ellenőrzés. Utóellenőrzés alapján értékeltük, hogy az önkormányzatnál megfelelően hasznosították-e az elmúlt négy évben végzett számvevőszéki ellenőrzések megállapításait, szabályszerűségi és célszerűségi javaslatait.

Az ellenőrzés főbb megállapításai

Az önkormányzatnál a 2007–2009. évi költségvetésekben az egyensúlyt biztosították, a költségvetési bevételek fedezetet nyújtottak a költségvetési kiadásokra, a 2010. évi költségvetést hiánnyal tervezték. A költségvetés teljesítése

során a pénzügyi egyensúly biztosított volt, pénzügyi többlet keletkezett. Az önkormányzat a fejlesztési célkitűzéseinek finanszírozása érdekében a 2007. évben hosszú lejáratú kötvényt bocsátott ki. 2007–2009 között a fizetőképességet biztosították, amelyhez folyószámlahitel igénybe vételére nem volt szükség. Az önkormányzat pénzügyi helyzete a 2007–2009. évek között a fizetőképességének javulása és az eladósodás növekedése együttes hatásának eredményeként összességében változatlan volt. A 2009. év végén a kötvénykibocsátásból származó bevétel betétként történt elhelyezése miatt a pénzeszközök állománya huszonegyszeres fedezetet nyújtott a rövid lejáratú kötelezettségek teljesítésére.

Az önkormányzat a szabályozottság és szervezettség tekintetében 2007–2009 között eredményesen készült fel az európai uniós források igénybe vételére és a várható támogatások felhasználására.

Az önkormányzati honlapon történő közzétételi kötelezettség teljesítéséről a főjegyző nem gondoskodott, mert nem tette közzé az előírt hatvan napos határidőn belül az intézmények által a 2009. évben kötött, a vagyonnal történő gazdálkodással összefüggő szerződések több mint egyharmadának, valamint az önkormányzat által a 2009. évben nyújtott nem normatív, céljellegű működési támogatásoknak jogszabályban meghatározott adatait. A hiányosságokat május 3-án pótolták.

A költségvetés-tervezési és zárszámadás-készítési folyamatok szabályozottsága alacsony kockázatot jelentett a feladatok megfelelő, szabályszerű végrehajtásában. A költségvetési tervezési és zárszámadás-készítési folyamatban a működésbeli hibák megelőzésére, feltárására, kijavítására kialakított belső kontrollok működésének megfelelősége kiváló volt. A gazdálkodási, a pénzügyi-számviteli és a folyamatba épített ellenőrzési feladatok szabályozottsága összességében alacsony kockázatot jelentett a feladatok megfelelő, szabályszerű végrehajtásában. A gazdasági eseményekkel kapcsolatos kifizetések során a kialakított belső kontrollok működésének megfelelősége kiváló volt, mert a szakmai teljesítés igazolására a főjegyző által kijelölt személyek a kifizetések során ellenőrizték, szakmailag igazolták a kifizetések jogosultságát, összességét, a szerződések, megrendelések, megállapodások teljesítését, valamint az utalványok ellenjegyzője meggyőződött a gazdálkodásra vonatkozó szabályok betartásáról, továbbá ellenőrizte a szakmai teljesítésigazolás és az érvényesítés megtörténtét.

A belső ellenőrzés szervezeti kereteinek kialakítása és szabályozása a belső ellenőrzési feladatok megfelelő végrehajtásában összességében alacsony kockázatot jelentett, mert a belső ellenőrzés ellátási módja megfelelt a jogszabályi előírásoknak, meghatározták a belső ellenőrzési vezető személyét, rendelkeztek stratégiai tervvel és az éves ellenőrzési terveket átruházott hatáskörben a pénzügyi bizottság hagyta jóvá. A belső ellenőrzés működésénél a kialakított kontrollok megfelelősége összességében kiváló volt, mert a belső ellenőrzési feladatokat ellátó belső ellenőrzési egység funkcionális függetlenségét biztosították, az ellenőrzéseket a belső ellenőrzési vezető által jóváhagyott ellenőrzési program alapján hajtották végre, a jelentések tartalmaztak ellenőrzési megállapításokat és javaslatokat.

Korábbi javaslatok megvalósítása

Az önkormányzat gazdálkodásának 2005. évi átfogó ellenőrzése és a 2005. évi zárszámadáshoz kapcsolódó ÁSZ-ellenőrzések során tett javaslatok 78%-át hasznosították, 17%-a részben teljesült, 5%-át nem valósították meg. Az ellenőrzések javaslatai végrehajtásának eredményeként javult az önkormányzati gazdálkodás szabályszerűsége, a gazdálkodási és pénzügyi számviteli feladatok szabályozottsága és működése.

A helyszíni ellenőrzés megállapításai mellett a jogszabályi előírások betartása, valamint a munka színvonalának javítása érdekében javaslatokat fogalmaztunk meg a főjegyzőnek az önkormányzat 2005. évi átfogó ellenőrzése során az ÁSZ által részére tett és nem teljesült szabályszerűségi és célszerűségi javaslatok végrehajtásával kapcsolatban (üzemeltetésre átadott eszközök számviteli elszámolása, számviteli területen dolgozók munkaköri leírásainak kiegészítése). Javasoltuk, hogy a Közgyűlés elnöke tájékoztassa a közgyűlést az ellenőrzés megállapításairól, segítse elő a javaslatok megvalósítását, készíttessen intézkedési tervet azok végrehajtása érdekében.

Az elkészített jelentés az interneten, a www.asz.hu címen olvasható.

**A Nemzeti Erőforrás Minisztérium közleménye
a községi és városi könyvtárak állománygyarapítási összegének támogatására kiírt
felzárkóztató pályázat eredményéről**

Sorszám	Pályázó neve	Megye	Megítélt támogatás (Ft)
1.	Csanádpalota Város Önkormányzata	CSO	152 000
2.	Székkutas Község Önkormányzata	CSO	130 000
3.	Makó Város Önkormányzata	CSO	388 000
4.	Nagykálló Város Önkormányzata	SZB	167 000
5.	Nyírtelek Város Polgármesteri Hivatala	SZB	93 000
6.	Nyírmada Város Önkormányzata	SZB	71 000
7.	Jászboldogháza Község Polgármesteri Hivatala	JNSZ	34 000
8.	Kunszentmárton Város Önkormányzata	JNSZ	93 000
9.	Martfű Város Önkormányzata	JNSZ	167 000
10.	Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata	JNSZ	388 000
11.	Túrkeve Város Önkormányzata	JNSZ	204 000
12.	Doboz Nagyközség Önkormányzata Polgármesteri Hivatala	BE	56 000
13.	Vésztő Város Önkormányzata	BE	241 000
14.	Sarkadkeresztúr Község Önkormányzata Polgármesteri Hivatala	BE	241 000
15.	Békés Város Önkormányzata	BE	241 000
16.	Nagyszénás Nagyközség Önkormányzata	BE	389 000
17.	Újkígyós Nagyközség Önkormányzata	BE	93 000
18.	Akasztó Község Önkormányzata	BÁCS	167 000
19.	Baja Város Önkormányzata	BÁCS	462 000
20.	Rém Község Önkormányzata	BÁCS	34 000
21.	Tiszaújváros Város Önkormányzata	BÁCS	506 000
22.	Orgovány Község Önkormányzata	BÁCS	167 000
23.	Madaras Község Önkormányzata	BÁCS	34 000
24.	Kunszentmiklós Város Önkormányzata Polgármesteri Hivatala	BÁCS	93 000
25.	Kerekegyháza Város Önkormányzata	BÁCS	93 000
26.	Kalocsa Város Önkormányzata	BÁCS	314 000
27.	Felsőszentiván Község Önkormányzata	BÁCS	167 000
28.	Dunaegyháza Község Önkormányzata	BÁCS	37 000
29.	Csákvár Nagyközség Önkormányzata	FE	49 000
30.	Csór Község Önkormányzata	FE	130 000
31.	Ercsi Város Önkormányzata	FE	56 000
32.	Gárdony Város Önkormányzata	FE	167 000
33.	Káloz Község Önkormányzata	FE	56 000
34.	Sárkeresztúr Község Önkormányzata	FE	49 000
35.	Sárosd Nagyközség Önkormányzata	FE	56 000
36.	Ásotthalom Község Önkormányzata	CSO	196 000

Sorszám	Pályázó neve	Megye	Megítélt támogatás (Ft)
37.	Ópályi Község Önkormányzata	SZB	130 000
38.	Tiszavasvári Város Önkormányzata	SZB	314 000
39.	Karád Község Önkormányzata	SO	41 000
40.	Mohács Város Önkormányzata	BAR	425 000
41.	Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata	BAR	754 000
42.	Sellye Város Önkormányzata	BAR	241 000
43.	Szurdokpuszti Község Önkormányzata	NO	56 000
44.	Kömlőd Község Önkormányzata	KO	63 000
45.	Ács Város Önkormányzata	KO	93 000
46.	Mocsa Község Önkormányzata	KO	63 000
47.	Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata	GY	754 000
48.	Kapuvár Város Önkormányzata	GY	388 000
49.	Rábapatona Község Önkormányzata	GY	56 000
50.	Esztergom Város Önkormányzata	KO	684 000
51.	Oroszlány Város Önkormányzata	KO	388 000
52.	Kemecse Városi és Iskolai Közművelődési Könyvtár	SZB	130 000
53.	Mátészalka Város Önkormányzata	SZB	388 000
54.	Nagyhalász Város Polgármesteri Hivatala	SZB	204 000
55.	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata	HB	754 000
56.	Balmazújváros Város Önkormányzata	HB	750 000
57.	Berettyóújfalú Város Önkormányzata	HB	684 000
58.	Biharnagybajom Község Önkormányzata	HB	241 000
59.	Fülöp Község Önkormányzata	HB	241 000
60.	Hajdúdorog Város Önkormányzata	HB	204 000
61.	Hajdúnánás Város Önkormányzata	HB	167 000
62.	Hajdúsámson Város Önkormányzata	HB	800 000
63.	Hosszúpályi Nagyközség Önkormányzata	HB	462 000
64.	Kaba Város Önkormányzata	HB	130 000
65.	Nyírábrány Nagyközség Önkormányzata	HB	329 000
66.	Sáránd Község Önkormányzata	HB	167 000
67.	Alsózsolca Város Önkormányzata	BAZ	93 000
68.	Felsőzsolca Város Önkormányzata	BAZ	241 000
69.	Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata	BAZ	800 000
70.	Mucsony Nagyközség Önkormányzata	BAZ	241 000
71.	Sajóvamos Község Önkormányzata	BAZ	93 000
72.	Szirmabesenyő Nagyközség Önkormányzata	BAZ	241 000
73.	Szikszó Város Önkormányzata	BAZ	56 000
74.	Önkormányzati Hivatal, Taktabáj	BAZ	85 000
75.	Taktaharkány Nagyközség Önkormányzata	BAZ	351 000

Sorszám	Pályázó neve	Megye	Megítélt támogatás (Ft)
76.	Sándorfalva Város Önkormányzata	CSO	241 000
77.	Szentes Város Önkormányzata	CSO	754 000
78.	Gyöngyös Város Önkormányzata	HE	388 000
79.	Hatvan Város Önkormányzata	HE	204 000
80.	Ludas Község Önkormányzata	HE	56 000
81.	Tiszanána Község Önkormányzata	HE	85 000
82.	Verpelét Nagyközség Önkormányzata	HE	267 000
83.	Zagyvaszántó Község Önkormányzata	HE	56 000
84.	Veresegyház Város Önkormányzata	PE	241 000
85.	Budakeszi Város Önkormányzata	PE	167 000
86.	Diósd Község Önkormányzata	PE	93 000
87.	Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata Polgármesteri Hivatala	PE	800 000
88.	Göd Város Önkormányzata	PE	93 000
89.	Gödöllő Város Önkormányzata	PE	388 000
90.	Gyál Város Önkormányzata	PE	800 000
91.	Inárcs Község Önkormányzata	PE	167 000
92.	Isaszeg Nagyközség Önkormányzata	PE	167 000
93.	Kistarcsa Város Önkormányzata	PE	241 000
94.	Nagykátai Város Önkormányzata	PE	241 000
95.	Táborfalva Község Önkormányzata	PE	241 000
96.	Dunaföldvár Város Önkormányzata	TO	167 000
			24 140 000

Tájékoztató az ügykezelői alapvizsga követelményrendszeréről

Az Országos Közigazgatási Vizsgabizottság elnöksége a közigazgatási és az ügykezelői alapvizsgáról szóló 51/1993. (III. 31.) Korm. rendelet 4. § (1) és (2) bekezdése alapján – 2010. szeptember 15-ei hatállyal – az ügykezelői alapvizsga vizsgatárgyainak követelményrendszerét az alábbiak szerint állapítja meg.

1. Általános követelmények az ügykezelői alapvizsga gyakorlati és szóbeli vizsgájának teljesítéséhez

Az ügykezelői alapvizsga egy gyakorlati és egy szóbeli vizsgarész teljesítéséből áll. A vizsgázó egy vizsganapon tesz gyakorlati és szóbeli vizsgát.

Gyakorlati vizsga

A vizsgázó a gyakorlati vizsgarész teljesítése során számot ad arról, hogy a tananyagot a követelményrendszernek megfelelő színvonalon ismeri, és képes azt alkalmazni a gyakorlatban.

A gyakorlati vizsga során a vizsgázó egy írásbeli feladatlapot tölt ki, amely A) és B) részből áll. Az A) rész 2 feladata tartalmazza az általános ügyiratkezelésre vonatkozó kérdéseket, a B) rész 2 feladata tartalmazza a titkos ügyirat-kezelésre vonatkozó kérdéseket. Az írásbeli feladatlap megoldására maximálisan 40 pont adható. A gyakorlati vizsga időtartama 60 perc.

A vizsgabizottság a gyakorlati vizsgát egy érdemjeggyel minősíti:

Elégtelen (1) 0–20 pont

Elégséges (2) 21–25 pont

Közepes (3) 26–30 pont

Jó (4) 31–35 pont

Jeles (5) 36–40 pont

A sikeres gyakorlati vizsga feltétele, hogy a vizsgázó közérthető, szakmailag és nyelvtanilag egyaránt helyes, áttekinthető és olvasható válaszokat adjon az írásbeli feladatlap kérdéseire.

Szóbeli vizsga

A szóbeli vizsgán a vizsgázó számot ad arról, hogy a kihúzott tételen szereplő kérdéseket a követelményrendszerben és a tananyagban meghatározott szinten ismeri.

A vizsgázó a szóbeli vizsgán két tételt húz. Az A) tétel tartalmaz egy általános közigazgatási ismeretekre vonatkozó és egy általános iratkezelésre vonatkozó kérdést, a B) tétel pedig egy titkos ügyiratkezelésre vonatkozó kérdést. A szóbeli feleletre való felkészülésre legalább 20 percet kell biztosítani a vizsgázó számára.

A vizsgabizottság a tételhez nem tartozó, az ügykezelői alapvizsga tananyagába tartozó további kérdések feltevésével is tájékozódhat a vizsgázó felkészültségéről.

A szóbeli vizsgára bocsátásnak nem feltétele az eredményes gyakorlati vizsga.

A vizsgabizottság a szóbeli vizsgát a tétel kifejtése és a feltett kérdésekre adott válaszok alapján egy érdemjeggyel (jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)) minősíti.

A vizsgabizottság elégtelen (1) érdemjeggyel minősít és javítóvizsgára utasít, ha a tétel bármely részének kifejtése és ugyanezen tételrészhez kapcsolódóan feltett kérdésekre adott válaszok során meggyőződött arról, hogy a vizsgázó a követelményrendszerben előírt ismereteket nem sajátította el.

2. Az ügykezelői alapvizsga tartalmi követelményei

Az ügykezelői alapvizsga tananyagának témakörei:

I. A közigazgatás felépítése és működése

II. A közszolgálati jogviszony

- III. A közigazgatási hatósági eljárás szabályai
- IV. A közigazgatás informatikai támogatása
- V. Ügyvitel, ügyiratkezelés
- VI. Adatvédelmi és titkosügyirat-kezelési ismeretek

I. A KÖZIGAZGATÁS FELÉPÍTÉSE ÉS MŰKÖDÉSE TÉMAKÖR TARTALMI KÖVETELMÉNYEI

A fejezet célja, hogy a vizsgázó átfogóan ismerje a végrehajtó hatalmat megtestesítő közigazgatás szervezetrendszerét és annak sajátosságait, tudjon különbséget tenni a közigazgatás két alrendszeré, az államigazgatási és az önkormányzati igazgatás között.

1. A közigazgatás felépítése
A vizsgázó ismerje a közigazgatás fogalmát, feladatait, a közigazgatás szervezetrendszerét.
2. Államigazgatás
A vizsgázó be tudja mutatni a központi államigazgatási szervek és az államigazgatás területi, helyi szerveinek szervezetére és működésére, illetve feladat- és hatáskörére vonatkozó főbb szabályokat.
3. Önkormányzati igazgatás
A vizsgázó legyen képes értelmezni az önkormányzatiság lényegét, ismerje az önkormányzatok alkotmányos alapjait és az önkormányzatok típusait. A vizsgázó ismerje az önkormányzati feladatok típusait, legyen képes bemutatni az önkormányzatok szervezetét és működésének főbb szabályait.

Szóbeli vizsgakérdések a közigazgatás felépítése és működése témakörből:

1. Ismertesse a közigazgatás fogalmát és mutassa be röviden a közigazgatás rendszerét!
2. Sorolja fel az államigazgatás központi szerveinek körét! Mutassa be röviden a Kormány szerepét, szervezetét és működését!
3. Sorolja fel az államigazgatás központi szerveinek körét! Mutassa be röviden a minisztérium feladatait és szervezetét!
4. Ismertesse röviden az államigazgatás helyi (területi és települési) szerveire vonatkozó általános szabályokat! Sorolja fel a közigazgatási hivatalok feladatait!
5. Ismertesse az önkormányzati rendszer alapjait és az önkormányzatok típusait!
6. Ismertesse röviden a települési önkormányzatok kötelező feladat- és hatáskörét és mutassa be az önként vállalt feladatokra vonatkozó szabályokat!
7. Mutassa be röviden az önkormányzatok szervezetét!
8. Ismertesse az önkormányzatok működésére vonatkozó főbb szabályokat!

II. A KÖZSZOLGÁLATI JOGVISZONY TÉMAKÖR TARTALMI KÖVETELMÉNYEI

A fejezet célja, hogy a vizsgázó megszerezze a közszolgálati jogviszonyára vonatkozó alapismereteket, betekintést nyerjen annak tartalmába. A tananyagrészt elsajátításával a vizsgázó képes lesz a közszolgálati jogviszonyával kapcsolatos ügyekben való tájékozódásra.

1. A közszolgálati jogviszony intézménye
A vizsgázó ismerje a közszolgálat jellemzőit, a közszolgálati jogviszony sajátosságait a munkaviszonyhoz képest és a közszolgálati jogviszony alanyait. Legyen tisztában a közszolgálati jogviszony keletkezésének, megszűnésének és megszüntetésének eseteivel és következményeivel.
2. A közszolgálati jogviszony tartalma, az ügykezelőkre vonatkozó szabályok
A vizsgázó ismerje a közszolgálati jogviszonyából eredő főbb általános, valamint sajátos kötelezettségeit és jogait. A vizsgázó ismerje a magyar közszolgálat rendszerében az ügykezelőkre vonatkozó szabályokat és rendelkezéseket.

Szóbeli vizsgakérdések a közszolgálati jogviszony témaköréből:

1. Sorolja fel a közszolgálat jellemzőit és ismertesse a közszolgálati jogviszony alanyait!
2. Mutassa be a közszolgálati jogviszony keletkezésének módját és ismertesse röviden a kinevezés tartalmát!
3. Ismertesse a közszolgálati jogviszony megszűnésének és megszüntetésének eseteit!
4. Mutassa be röviden a köztisztviselő általános és sajátos kötelezettségeit!
5. Mutassa be röviden a köztisztviselő általános és sajátos jogait!
6. Határozza meg az ügykezelő fogalmát és ismertesse a Ktv. ügykezelőkre vonatkozó rendelkezéseit!

III. A KÖZIGAZGATÁSI HATÓSÁGI ELJÁRÁS SZABÁLYAI TÉMAKÖR TARTALMI KÖVETELMÉNYEI

A fejezet célja, hogy a vizsgázó rendszerezett áttekintést kapjon a közigazgatási hatósági eljárás menetéről és legfontosabb szabályairól. A vizsgázó ismerje a hatósági jogalkalmazás fogalmát, a hatósági eljárás alapelveit, alapfogalmait, az eljárás szakaszait és menetét.

1. A közigazgatási szervek hatósági jogalkalmazó tevékenysége, a közigazgatási eljárási jog, valamint a közigazgatási eljárás alapelvei
A vizsgázó legyen képes értelmezni a hatósági jogalkalmazás fogalmát, ismerje a hatósági cselekmények fontosabb típusait. Ismerje a közigazgatási hatósági eljárás és eljárásjog fogalmát és célját. A vizsgázó legyen képes meghatározni az alapelvek főbb csoportjait.
2. A Ket. hatálya, a hatósági ügy, az ügyfél és a hatóság
A vizsgázó ismerje a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény (Ket.) személyi, területi és időbeli hatályát. Ismerje a hatósági ügy és az ügyfél fogalmát, az eljáró hatóságok körét.
3. Joghatóság, hatáskör, illetékesség
A vizsgázó legyen képes értelmezni a joghatóság, hatáskör és illetékesség fogalmát és szabályait.
4. A közigazgatási eljárás szakaszai
A vizsgázó tudja felsorolni a közigazgatási eljárás szakaszait, és legyen képes meghatározni azok célját és rendeltetését. A vizsgázó ismerje az első fokú eljárás szabályait, valamint a hatóság döntéseinek típusait, különös tekintettel a határozat és a jegyzőkönyv tartalmi és formai követelményeire. A vizsgázó fel tudja sorolni a közigazgatási hatósági eljárásban rendelkezésre álló jogorvoslatok típusait és a közigazgatási végrehajtás rendeltetését.

Szóbeli vizsgakérdések a közigazgatási hatósági eljárás szabályai témaköréből:

1. Határozza meg a közigazgatási hatósági jogalkalmazó tevékenység, a közigazgatási eljárási jog és a közigazgatási hatósági ügy fogalmát!
2. Mutassa be a közigazgatási hatósági eljárás alapelveinek főbb csoportjait, minden csoporthoz soroljon fel néhány példát!
3. Ismertesse az ügyfél, a közigazgatási hatóság és a személyi, tárgyi, területi és időbeli hatály fogalmát a Ket. vonatkozásában!
4. Határozza meg a joghatóság, hatáskör és az illetékesség fogalmát a közigazgatási hatósági eljárásban!
5. Mutassa be röviden a közigazgatási hatósági eljárás szakaszait!
6. Mutassa be röviden az első fokú vagy alapeljárásra vonatkozó szabályokat a közigazgatási hatósági eljárásban!
7. Ismertesse a jegyzőkönyv főbb tartalmi és formai elmeit!
8. Ismertesse a határozat főbb tartalmi és formai elemeit!
9. Csoportosítsa a közigazgatási eljárásban rendelkezésre álló jogorvoslatokat! Ismertesse a fellebbezésre vonatkozó főbb szabályokat!
10. Határozza meg a közigazgatási végrehajtás lényegét!

IV. A KÖZIGAZGATÁS INFORMATIKAI TÁMOGATÁSA TÉMAKÖR TARTALMI KÖVETELMÉNYEI

A fejezet célja, hogy a vizsgázó szerezzon átfogó ismereteket a ma már alapvető munkaeszközként funkcionáló személyi számítógép alkalmazásáról az ügyvitelben. A vizsgázó legyen tisztában az elektronikus ügyintézés formáival és alapvető szabályaival.

1. Az ügyviteli munka informatikai támogatottsága

A vizsgázó ismerje a személyi számítógép alkalmazásának lehetőségeit, előnyeit. Képes legyen az ügyviteli feladatok informatikai eszközökkel történő megoldásának bemutatására. A vizsgázó be tudja mutatni a számítógépes iktatás előnyeit, a szövegszerkesztés jellemzőit, lehetőségeit, a táblázatkezelés, adatkezelés funkcióját.

2. Elektronikus közigazgatás, elektronikus ügyintézés

A vizsgázó legyen tisztában a közigazgatási ügyek elektronikus intézésének kormányzati célkitűzéseivel, valamint az elektronikus közigazgatás működtetésének rendszerével. A vizsgázó ismerje a kormányzati portál és az ügyfélkapu funkcióját, szerepét az elektronikus ügyintézésben. Ismerje az elektronikus levelezéssel, az ügyfélkapu létesítésével, használatával, megszüntetésével kapcsolatos főbb szabályokat. Legyen tisztában a közigazgatási szervek elektronikus tájékoztatási kötelezettségére vonatkozó alapvető követelményekkel.

Szóbeli vizsgakérdések a közigazgatás informatikai támogatása témakörből:

1. Foglalja össze röviden, hogy milyen lehetőséget hordoz magában a számítógép irodai alkalmazása!
2. Sorolja fel a számítógépes iktatás előnyeit!
3. Mutassa be példákon keresztül, hogy milyen megoldásokkal könnyíti meg a számítógép az iratkészítés műveletét, valamint a táblázatok készítését!
4. Mutassa be röviden a közigazgatás központi elektronikus szolgáltató rendszerét!
5. Ismertesse az elektronikus ügyintézés általános szabályait!
6. Ismertesse az elektronikus aláírás törvényi szabályozásának szükségességét!
7. Határozza meg az elektronikus aláírás rendeltetését!
8. Röviden ismertesse az elektronikus aláírással történő ügyintézés legfontosabb szabályait!
9. Mutassa be az Ügyfélkapu létesítéséhez szükséges regisztráció formáit!
10. Ismertesse a közigazgatási ügyek intézésének módját az Ügyfélkapun keresztül!
11. Ismertesse a közigazgatási szervek elektronikus tájékoztatási kötelezettségére vonatkozó szabályokat!
12. Sorolja fel az egyéb elektronikus eszközökkel történő kapcsolattartás főbb szabályait!

V. ÜGYVITEL, ÜGYIRATKEZELÉS TÉMAKÖR TARTALMI KÖVETELMÉNYEI

A fejezet célja, hogy a vizsgázó sajátítsa el az általános ügyvitellel kapcsolatos tevékenységeket és ismerje meg az ügyviteli munkafolyamatokat, a lehetséges ügyviteli szervezeti megoldásokat. Sajátítsa el az ügyirat-kezelési feladatok ellátásához szükséges szakmai alapismereteket és készségszinten legyen képes azok gyakorlati alkalmazására.

1. Az ügyviteli munka helye és szerepe a szervezetben

A vizsgázó tudjon különbséget tenni a szervezetek különböző típusai között. Legyen tisztában az ügyvitel, az ügyintézés és ügyiratkezelés kapcsolatával, jelentőségével.

2. Az ügyiratkezelés szabályozása

A vizsgázó ismerje az ügyiratkezelésre vonatkozó szabályokat és az ügyiratkezelés követelményeit. Sajátítsa el az ügyiratkezelés irányításával és felügyeletével kapcsolatos ismereteket.

3. Az ügyiratkezelés folyamata

A vizsgázó részletesen ismerje az iratkezelés szervezeti rendjével kapcsolatos szabályokat, az ügyiratkezelés folyamatát (küldemények átvétele, felbontása, érkeztetés, küldemények szerelése, csatolása, iktatásmutatózás, szignálás, ügyirat készítése, kiadmányozás, iratok sokszorosítása, továbbítása, határidő nyilvántartása stb.). A vizsgázó ismerje az iratok védelmére vonatkozó főbb szabályokat.

Szóbeli vizsgakérdések az ügyvitel, ügyiratkezelés témakörből:

1. Mutassa be, hogy mi a szerepe az ügyviteli munkának egy adott szervezetben!
2. Ismertesse az ügyiratkezelés célját és rendeltetését!
3. Mutassa be röviden az ügyiratkezelés irányításának, felügyeletének rendszerét!
4. Sorolja fel az iratkezeléssel szemben támasztott általános követelményeket!
5. Ismertesse a különböző iratkezelési szervezeti felépítéseket és a köztük lévő különbségeket!
6. Mutassa be a papíralapú küldemények átvételének szabályait!
7. Ismertesse az elektronikus küldemények átvételének szabályait!
8. Mutassa be, hogy a küldemények felbontásakor milyen ellenőrzéseket kell elvégezni!
9. Mutassa be a papíralapú küldemények felbontásának szabályait!
10. Ismertesse az elektronikus iratok bontásának szabályait!
11. Határozza meg az érkeztetés fogalmát!
12. Ismertesse a kézi és számítógépes iktatásra vonatkozó általános szabályokat!
13. Mutassa be a kézi iktatás követelményeit!
14. Mutassa be a számítógépes iktatás követelményeit!
15. Határozza meg a szignálás fogalmát és fejtse ki szerepét az ügyiratkezelésben!
16. Sorolja fel az ügyiratkészítés mozzanatait! Határozza meg a kiadmányozás fogalmát és hitelességének feltételeit!
17. Ismertesse a határidő-nyilvántartás szükségességét!
18. Mutassa be, hogy milyen előírásokat kell betartani az iratok sokszorosítása során!
19. Röviden mutassa be, hogy milyen szabályokat kell követni az iratok továbbítása során!
20. Röviden ismertesse az irattári terv célját és felépítését!
21. Ismertesse az irattározás szerepét és az irattárba helyezés főbb mozzanatait!
22. Mutassa be az iratok selejtezésének folyamatát!

VI. ADATVÉDELMI ÉS TITKOSÜGYIRAT-KEZELÉSI ISMERETEK TÉMAKÖR TARTALMI KÖVETELMÉNYEI

A fejezet célja, hogy a vizsgázó ismerje a személyes adatok védelmének és a közérdekű adatok nyilvánosságának jelentőségét, a jogi szabályozás alapfogalmait és az adatkezelés szabályait. Továbbá ismerje a titkosügyirat-kezelés alapvető szabályait és az általános iratkezeléstől eltérő kezelési előírásokat, valamint ezek törvényi háttérét és alapelveit.

1. Általános adatvédelem

A vizsgázó képes legyen meghatározni a személyes adat, a közérdekű adat, a nem nyilvános adat, az államtitok, valamint a szolgálati titok fogalmát. Ismerje az egyes adattípusokra vonatkozó adatkezelési szabályokat.

2. Titkosügyirat-kezelési ismeretek

A vizsgázó ismerje a titokvédelem rendszerét és alapvető szabályait, az államtitok, valamint a szolgálati titok fogalmát. A vizsgázó képes legyen bemutatni a minősítési eljárás rendeltetését, meg tudja határozni a minősítésre jogosultak körének főbb jellemzőit. A vizsgázó ismerje a minősített adatok megismerésére és védelmére vonatkozó általános szabályokat, valamint a minősítettadat-kezelés alapvető szabályait.

Szóbeli vizsgakérdések az adatvédelmi és titkosügyirat-kezelési ismeretek témaköréből:

1. Határozza meg a személyes adat fogalmát és fejtse ki, hogy milyen feltételekkel kezelhető személyes adat!
2. Ismertesse, hogy milyen tevékenység minősülhet adatkezelésnek!
3. Határozza meg a közérdekű adat fogalmát és ismertesse, hogy mely adatokat nem kell közzétennie a közfeladatot ellátó szerveknek!
4. Határozza meg a minősített adatok védelmének célját és a minősítési alapelveket!!
5. Foglalja össze a titokvédelem általános szabályait!
6. Ismertesse a minősített iratok kezelésének alapvető szabályait!
7. Ismertesse a minősített adatot tartalmazó irat készítése és nyilvántartása, illetve a hagyományos irat készítése és nyilvántartása közötti különbségeket!
8. Ismertesse a minősített iratok átvételére vonatkozó szabályokat!

9. Mutassa be a minősített adatok továbbítására vonatkozó előírásokat!

10. Ismertesse, hogy a minősített adatok őrzése során milyen előírásokat kell betartani!

Jogszabályjegyzék:

- A kormánytisztviselők jogállásáról szóló 2010. évi LVIII. törvény
- A központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény
- a Magyar Köztársaság minisztériumainak felsorolásáról szóló 2010. évi XLII. törvény
- A minősített adatok kezeléséről szóló 2009. évi CLV. törvény
- Az elektronikus információszabadságról szóló 2005. évi XC. törvény
- A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.)
- Az elektronikus aláírásról szóló 2001. évi XXXV. törvény
- A köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény (levéltári törvény)
- A személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény
- A köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény
- A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény
- A Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény
- A közigazgatási hivatalokról szóló 214/2010. (VII. 9.) Korm. rendelet
- A Nemzeti Biztonsági Felügyelet működésének, valamint a minősített adatok kezelésének rendjéről szóló 90/2010. (III. 26.) Korm. rendelet
- A közfeladatot ellátó szerveknél alkalmazható iratkezelési szoftverekkel szemben támasztott követelményekről szóló 24/2006. (IV. 29.) BM–IHM–NKÖM együttes rendelet
- A közfeladatot ellátó szerveknél alkalmazható iratkezelési szoftverek megfelelőségét tanúsító szervezetek kijelölésének részletes szabályairól szóló 16/2006. (IV. 6.) BM rendelet
- A közfeladatot ellátó szervek iratkezelésének általános követelményeiről szóló 335/2005. (XII.29.) Korm. rendelet
- A közérdekű adatok elektronikus közzétételére, az egységes közadatkereső rendszerre, valamint a központi jegyzék adattartalmára, az adatintegrációra vonatkozó részletes szabályokról szóló 305/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet
- A papíralapú dokumentumokról elektronikus úton történő másolat készítésének szabályairól szóló 13/2005. (X. 27.) IHM rendelet

Irodalomjegyzék:

Általános ügykezelői alapismeretek, (szerk.: Pócsi Anikó), Kiadja: Magyar Közigazgatási Intézet, 2006.

Iratmintatár az Általános ügykezelői alapismeretek című segédlethez, (szerk.: Szántai Adrienn), Kiadja: Magyar Közigazgatási Intézet, 2006.

További tanulmányok és tankönyvek, melyek az egyes témakörök elmélyültebb tanulmányozását segítik:

Az I–III. fejezethez:

Közigazgatási alapvizsga, kiadja: Kormányzati Személyügyi Szolgáltató és Közigazgatási Képzési Központ 2009.

Általános közigazgatási ismeretek, Kiadja: Kormányzati Személyügyi Szolgáltató és Közigazgatási Képzési Központ 2010.

A IV–VI. fejezethez:

Dr. Merczel Krisztina: Közigazgatási ügyvitel, kiadja: PTE, Pécs 2006.

Trócsányi Sára: A kommunikáció jogi alapjai, kiadja: Osiris Kiadó 2004.

Freisinger Edéné: Irodai ügyvitel (5. kiadás), kiadja: Nemzeti Tankönyvkiadó Zrt. 2004.

Freisinger Edéné: Igazgatási és ügyviteli technikai ismeretek, kiadja: Nemzeti Tankönyvkiadó Zrt. 2000.

Tájékoztató a közigazgatási szakvizsga hatályos követelményrendszeréről

Az Országos Közigazgatási Vizsgabizottság elnöksége a közigazgatási szakvizsgáról szóló 35/1998. (II. 27.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 3. §-a alapján a közigazgatási szakvizsga kötelező és választható vizsgatárgyainak követelményrendszerét 2010. szeptember 15-ei hatállyal az alábbiak szerint állapítja meg.

Az Országos Közigazgatási Vizsgabizottság elnöksége a Gazdasági igazgatás és a Bel- és igazságügyi ágazat választható tantárgyakra vonatkozó követelményrendszert 2007. szeptember 1-jei, a Közszolgáltatások szervezése és igazgatása választható tantárgyra vonatkozó új követelményrendszert 2009. március 1-jei hatállyal hagyta jóvá.

Általános követelmények a közigazgatási szakvizsga írásbeli és szóbeli vizsgájának teljesítéséhez

A közigazgatási szakvizsga a kötelező vizsgatárgy (Általános közigazgatási ismeretek) és egy választható vizsgatárgy írásbeli és szóbeli teljesítéséből áll. A köztisztviselő egy vizsganapon tesz írásbeli és szóbeli vizsgát egy szakvizsgatárgyból. A választható tárgyak jegyzékét az R. 3. számú melléklete tartalmazza.

A szakvizsga kötelező és választható vizsgatárgyaiból tett vizsgák között legalább 15 napnak kell eltelnie. A közigazgatási szakvizsgához vizsgatárgyanként külön-külön írásbeli és szóbeli számonkérés tartozik. A vizsga tananyaga a közzétett követelményrendszerből és a jegyzetből áll. A számonkérés alapját képezik továbbá a jegyzet lezárását követően bekövetkezett és a jegyzet szövegét érintő jogszabályi változások. Ezekre a változásokra a felkészítők alkalmával az oktatók kifejezetten felhívják a hallgatók figyelmét. A vizsga tananyagai letölthetők a Kormányzati Személyügyi Szolgáltató és Közigazgatási Képzési Központ honlapjáról: <http://www.kszk.gov.hu>.

Írásbeli vizsga

A vizsgázó az írásbeli vizsga teljesítése során számot ad arról, hogy a kötelező és a választott tárgy tananyagát a követelményrendszernek megfelelő, magas színvonalon ismeri és képes azokat alkalmazni a gyakorlatban.

A vizsgázó arról ad tanúbizonyságot, hogy a kötelező és a választott tárgyon belül mennyire képes egy közigazgatási probléma komplex gyakorlati elemzésére, megoldásokhoz szükséges intézkedések, eljárások kiválasztására és a végrehajtás menetének tervezésére. Emellett a vizsgatárgyakhoz kapcsolódó konkrét feladatok megoldása is része a tantárgy írásbeli vizsgarészenek.

Mind a kötelező, mind a választott tárgyi írásbeli vizsga a vizsgatárgyhoz kapcsolódó feladatsorból áll, melyre maximálisan 100 pont adható.

A vizsgabizottság az írásbeli vizsgát – vizsgatárgyanként külön-külön – öt érdemjeggyel értékeli.

- a) jeles (5) 91–100 pont,
- b) jó (4) 81–90 pont,
- c) közepes (3) 71–80 pont,
- d) elégséges (2) 61–70 pont,
- e) elégtelen (1) 0–60 pont.

A vizsgázónak mind a kötelező, mind a választott szakvizsgatárgyból legalább elégséges érdemjeggyel vizsgát kell tennie, hogy az sikeres legyen. Amennyiben valamely tárgyból elégtelen érdemjeggyel írásbeli vizsgát tesz, azt meg kell ismételni. A vizsgázó elégtelen érdemjeggyel írásbeli vizsga esetén is tehet szóbeli vizsgát.

Az írásbeli vizsga időtartama vizsgatárgyanként 120 perc.

A sikeres írásbeli dolgozat feltétele, hogy a vizsgázó közérthetően, gördülékenyen és nyelvtanilag is helyesen fogalmazzon, áttekinthető és elfogadható válaszokat adjon a kérdésekre.

Szóbeli vizsga

A szóbeli vizsga keretében a vizsgázó bizonyítja szakmai, közigazgatási tájékozottságát, felkészültségét.

A vizsgázó a kötelező tárgyi szóbeli vizsgán egy tételt húz, amely a) és b) kérdésrészből áll. Az egyes kérdésrészek különböző tananyagrészekhez kapcsolódnak. A választott tárgyi szóbeli vizsgán a jelölt egy tételt húz. Kivételt képez a Kül- és biztonságpolitikai ágazat választott tárgyi tantárgy, ahol a vizsgázó két tételt húz.

A szóbeli vizsgákra történő felkészülésre, kihúzott tételek kidolgozására legalább 20 percet kell biztosítani a vizsgázó számára.

A vizsgabizottság a tételhez nem tartozó, de a vizsgatárgyon belüli további kérdések feltevésével is tájékozódhat a vizsgázó felkészültségéről.

A szóbeli vizsga értékelése az írásbeli vizsga értékeléséről írtakkal egyező.

A vizsgázó a kihúzott tételre vonatkozóan számot ad arról, hogy a kötelező és a választott tárgy konkrét kérdéseit magas színvonalon ismeri, azokról jó beszéd-, fogalmazási készséget mutatva egy-egy vizsgatárgyból olyan időtartamban felel, amely alapján felkészültsége megítélhető.

Közigazgatási szakvizsga követelményrendszere vizsgatárgyaként

ÁLTALÁNOS KÖZIGAZGATÁSI ISMERETEK KÖTELEZŐ VIZSGATÁRGYBÓL

I. rész: A KÖZPONTI ÁLLAMI SZERVEK RENDSZERE

A tantárgy rendeltetése, hogy olyan átfogó, alkotmányjogi és közigazgatási ismeretekkel lássa el a vizsgázókat, amelyekre azután ráépülhet a többi kötelező, illetőleg választható tantárgy.

A tananyag a középpontba a magyar hatályos szabályozást állítja ugyan, de azt esetenként beágyazza a nemzetközi jogfejlődés tendenciáiba, s ekként érzékelteti az előrelépés kívánatos irányait.

Követelmények

1. A Magyar Köztársaság alkotmányos berendezkedése

A vizsgázó legyen képes értelmezni az alkotmány fogalmát, ismerje azok típusait, szabályozási tárgyköreit és vázlatosan a magyar alkotmányfejlődés legfontosabb állomásait.

A vizsgázó ismerje a Magyar Köztársaság Alkotmányában meghatározott alapvető jogokat és kötelezettségeket, tudja azokat csoportosítani, legyen képes azok tartalmát a tananyagban kifejtettek szerint értelmezni, és ismerje meg az alapjogok érvényre juttatására, korlátaira és védelmére vonatkozó, az Alkotmányban meghatározott főbb rendelkezéseket. A vizsgázó ismerje az államszervezet felépítésének legfontosabb alkotmányos elveit.

2. Az államhatalmi szervek rendszere, jellegük és egymáshoz való viszonyuk

A vizsgázó e tananyagrészt elsajátításával ismerje meg az állami szervek típusait, azok fő feladatait és egymással összefüggő kapcsolatrendszerét. A vizsgázó e tárgykör keretében ismerje meg a helyi önkormányzatokra vonatkozó, az Alkotmányban meghatározott alapvető szabályokat.

3. A közigazgatás az állami funkciók rendszerében

A vizsgázó ismerje meg a közigazgatás fogalmát és helyét a hatalmi ágak rendszerében. Legyen képes meghatározni a közigazgatás főbb feladatait.

4. A közigazgatás szervezetrendszere

A vizsgázó ismerje meg a közigazgatás szervezetrendszerét, az államigazgatás központi szerveit, a területi és helyi szervek rendszerét, és legyen képes e szervtípusok főbb jellegzetességeit bemutatni.

5. A közigazgatás működése

A vizsgázó ismerje a közigazgatási tevékenységfajták osztályozását, különös tekintettel a hatósági jogalkalmazásra. A vizsgázók ismerjék az e körbe tartozó tevékenységi fajtákat, legyenek tisztában a hatósági ellenőrzés, engedélyezés, kötelezés és szankcióalkalmazás lényegével, ezek egymáshoz való viszonyával.

Tananyag

A vizsgaanyagot a Kormányzati Személyügyi Szolgáltató és Közigazgatási Képzési Központ által kiadott Általános közigazgatási ismeretek című jegyzet foglalja magában.

Ajánlott irodalom és jogszabályok

Azoknak, akik a tantárgyból vagy a tantárgyhoz tartozó egyes témakörökből a vizsgakövetelményeken túlmenő ismereteket akarnak szerezni, a következő szakirodalmat ajánljuk a figyelmébe:

Fazekas Marianna–Ficzere Lajos (szerk.): Magyar közigazgatási jog – Általános rész, Osiris Kiadó, Budapest, 2006.

Kukorelli István (szerk.): Alkotmánytan I., Osiris Kiadó, Budapest, 2007.

Sólyom László: Az alkotmánybíráskodás kezdetei Magyarországon, Osiris Kiadó, Budapest, 2001.

A tantárgyhoz, illetve a tantárgy egyes témaköreihez kapcsolódó legfontosabb jogszabályok:

2010. évi XLIII. törvény a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról,

2010. évi XLII. törvény a Magyar Köztársaság minisztériumainak felsorolásáról,

2004. évi CXL. törvény a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól.

1997. évi C. törvény a választási eljárásról,

1997. évi LXVII. törvény a bírák jogállásáról és javadalmazásáról,

1997. évi LXVI. törvény a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról,

1994. évi LXIV. törvény a polgármesteri tisztség ellátásának egyes kérdéseiről és az önkormányzati képviselők tiszteletdíjáról,

1993. évi LXXIX. törvény a közoktatásról,

1993. évi LIX. törvény az állampolgári jogok országgyűlési biztosáról,

1992. évi LXIII. törvény a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról,

1992. évi XXII. törvény a Munka Törvénykönyvéről,

1990. évi LXV. törvény a helyi önkormányzatokról,

1990. évi IV. törvény a lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházakról,

1989. évi XXXVIII. törvény az Állami Számvevőszékről,

1989. évi XXXII. törvény az Alkotmánybíróságról,

1989. évi VII. törvény a sztrájkokról,

1989. évi III. törvény a gyűlekezési jogról,

1989. évi II. törvény az egyesülési jogról,

1986. évi II. törvény a sajtóról,

1972. évi V. törvény a Magyar Köztársaság Ügyészségéről,

1959. évi IV. törvény a Polgári Törvénykönyvről,

1949. évi XX. törvény a Magyar Köztársaság Alkotmányáról

Szóbeli kérdések

1. Ismertesse az alkotmány fogalmát, szabályozási tárgyköreit, és mutassa be a Magyar Köztársaság államszervezete felépítésének alkotmányos alapjait!

2. Határozza meg az alapvető jogok fogalmát és csoportosítsa ezeket a jogokat! Ismertesse az alapvető jogok korlátozására és védelmére vonatkozó fontosabb rendelkezéseket a hatályos Alkotmány alapján!

3. Mutassa be a szabadságjogokat és részletezze a vizsgabizottság által meghatározott két szabadságjog tartalmát!

4. Mutassa be a politikai alapjogokat és ismertesse az alapvető kötelelességeket a hatályos Alkotmány alapján!

5. Jellemezze a gazdasági, szociális és kulturális alapjogokat, és fejtse ki a vizsgabizottság által meghatározott két alapjog tartalmát!

6. Ismertesse az Országgyűlés jogállását, feladat- és hatásköreit, a szervezetére és működésére vonatkozó alapvető szabályokat!
7. Ismertesse a Kormány fontosabb feladat- és hatásköreit, szervezetét, megbízatását és működésének főbb szabályait!
8. Határozza meg a köztársasági elnök helyét az államszervezetben, ismertesse főbb feladat- és hatásköreit!
9. Mutassa be a bíróság és ügyészség jogállását, e szervezetek főbb feladat- és hatásköreit, szervezeti rendszerét!
10. Mutassa be az országgyűlési biztosok jogállását, fontosabb feladat- és hatásköreit!
11. Ismertesse az Alkotmánybíróság jogállását, főbb feladat- és hatásköreit és mutassa be az AB működését!
12. Határozza meg a közigazgatás fogalmát, helyét a hatalmi ágak rendszerében! Ismertesse a közigazgatás főbb feladatcsoportjait!
13. Határozza meg a közigazgatási szerv fogalmát és mutassa be az államigazgatás szervezetrendszerét!
14. Mutassa be a helyi önkormányzás alkotmányos garanciáit, valamint az önkormányzat és az állami szervek kapcsolatát!
15. Ismertesse az önkormányzat feladat- és hatásköri csoportjait, az önkormányzat szervezetének és gazdálkodásának alapvető szabályait!
16. Mutassa be részletesen a hatósági jogalkalmazó tevékenységeket: hatósági engedélyezés, hatósági kötelezés, szankcióalkalmazás!

II. rész: JOGALKOTÁSI ÉS JOGALKALMAZÁSI ISMERETEK

A tantárgy célja, hogy a vizsgázó megalapozott ismereteket szerezzen a közigazgatás két alapvető közhatalmi tevékenységről, és képes legyen eligazodni a jogalkotás, illetve a jogalkalmazás követelményeiben. A tananyag alapozó ismereteket ad a kodifikációhoz és megismerteti a köztisztviselőt a jogalkalmazási tevékenység elemeivel, összefüggéseivel, elmélyíti a hatósági jogalkalmazással kapcsolatos ismereteit.

Követelmények

1. Jogállam és jogalkotás
A vizsgázó ismerje meg a jogalkotás helyét és szerepét a jogállam szervezeti és működési rendjének kialakításában és megerősítésében. ismerje meg a Magyar Köztársaság jogforrási rendszerét, legyen képes elhelyezni és jellemezni az egyes jogforrásokat; hasonlóképpen szerezzen jártasságot a jogforrási rendszer belső koherenciáját biztosító követelmények megismerésében és alkalmazásában. ismerje meg a szabályozási szintek és szabályozási tárgyak összhangjának követelményeit. Szerezzen ismereteket a jogalkotás tipikus tartalmi és formai hibáiról. Sajátítsa el a jogszabály-előkészítési és jogalkotási eljárás folyamatát, illetőleg a jogszabály(tervezet) szerkezeti elemeinek alkalmazását. Ismerje meg a jogszabály(tervezet) szövegezésével kapcsolatos elvárásokat és követelményeket. Szerezzen ismereteket a jogszabályok deregulációja tárgyában, és ismerje meg a hatályos joganyag karbantartásával kapcsolatos feladatokat, technikákat.
2. Jogalkotás és piacgazdaság
A köztisztviselő e tananyag rész elsajátításával ismerje meg a jogalkotás helyét és szerepét a piacgazdasági környezet kialakításában és megerősítésében. Szerezzen jártasságot a beavatkozó és szolgáltató, szükségletkielégítő állam joganyagának sajátosságai tárgyában, legyen képes a piacgazdaság-barát jogalkotási technikák és módszerek felismerésére és – kodifikációs eljárásban részt vevőként – alkalmazására.
3. Az EU-tagság hatása jogalkotásunkra
A vizsgázó sajátítsa el az EU jogalkotási mechanizmusának lényeges összetevő elemeit: ismerje meg és legyen képes jellemezni az elsődleges és másodlagos EU-normákat, ezek hatását a magyar jogalkotásra és jogforrási rendszerre. Sajátítsa el azokat az elveket és elvárásokat, amelyeket az EU-tagság kötelezően megjelenít a magyar jogalkotásban.
4. Általános jogalkalmazási ismeretek
A köztisztviselő e tananyag rész elsajátításakor tudja értelmezni a jogalkalmazás fogalmát. Átfogóan ismerje a jogalkalmazás folyamatát, ismerje meg a jogalkalmazást végző szerveket, sajátosságaikat; részletesen ismerje meg a

jogértelmezés fajtáit. A vizsgázó átfogóan ismerje a hatósági jogalkalmazó tevékenység tartalmát, jellemzőit, tudja bemutatni a közigazgatási hatósági jogalkalmazás sajátosságait és ismerje a közigazgatási eljárásjog főbb forrásait.

5. A közigazgatási hatósági eljárás

A vizsgázó legyen képes értelmezni a közigazgatási hatósági eljárást (a közigazgatási aktusok kiadására irányuló tevékenységet), az általános és különös eljárási szabályok egymáshoz való viszonyát. A jelölt ismerje meg a jogi alapelvek jelentőségét és a közigazgatási hatósági eljárás alapelveit, továbbá rendelkezzen beható ismeretekkel a joghatóság, hatáskör és illetékesség tartalmáról, az azokkal kapcsolatos szabályokról. Tudja értelmezni a jogerő fogalmát és érvényesülését a közigazgatási eljárásban.

6. A közigazgatási hatósági eljárás tagozódása, szakaszai

A vizsgázó ismerje meg a közigazgatási hatósági eljárás folyamatát, illetve aktualizálja a közigazgatási versenyvizsgán szerzett ismereteit az eljárás szakaszairól. Az alapismereteken túlmenően ismerje meg a jogorvoslati eszközöket, azok fórumait, szerezzen átfogó ismereteket a különböző jogorvoslatok egymáshoz való viszonyáról, a jogorvoslati eljárás menetéről. Átfogóan ismerje a végrehajtási eljárást, az elektronikus tájékoztatás és az e-közigazgatás rendjét.

Tananyag

A tananyagot a Kormányzati Személyügyi Szolgáltató és Közigazgatási Képzési Központ által kiadott Általános közigazgatási ismeretek c. jegyzet foglalja magában.

Ajánlott irodalom és jogszabályok

Azoknak, akik a tantárgyból vagy a tantárgyhoz tartozó egyes témakörökből a vizsgakövetelményeken túlmenő ismereteket akarnak szerezni, a következő szakirodalmat ajánljuk a figyelmébe:

Drinóczi Tímea–Petrétei József: Jogalkotástan, Dialóg Campus Kiadó, Bp.–Pécs, 2004.

Gyergyák Ferenc: Elektronikus ügyintézés és hatósági szolgáltatás szabályai a Ket.-ben, Magyar Közigazgatás, 2005/2.

Gyergyák Ferenc–Orova Márta–Sárközyé Szabó Piroska–Zöld-Nagy Viktória: Helyi önkormányzati rendeletalkotás és jogalkalmazás az Alkotmánybíróság és az Európai Bíróság döntéseinek tükrében, Magyar Hivatalos Közlönykiadó, Budapest, 2006.

Holló András–Balogh Zsolt: Az értelmezett Alkotmány, Magyar Hivatalos Közlönykiadó, Budapest, 2005.

Jakab András: A jogszabálytan főbb kérdéseiről, UNIÓ Kiadó, Budapest, 2003.

Józsa Fábián: Ket. kérdezz-felelek, Opten Kft., 2008.

Kilényi Géza (szerk.): A közigazgatási eljárási törvény kommentárja 3. átdolgozott kiadás, Complex Kiadó, Budapest, 2009.

Kilényi Géza (szerk.): Kézikönyv a Ket. módosításáról, Complex Kiadó, Budapest, 2009.

Lőrincz Lajos (szerk.): Közigazgatási jog, HVG-ORAC, Budapest, 2009.

Lőrincz Lajos: A közigazgatás alapintézményei, HVG-ORAC, Budapest, 2005.

Patyi András (szerk.): Közigazgatási hatósági eljárás, DIALÓG CAMPUS, Bp.–Pécs, 2009.

Petrik Ferenc (szerk.): A közigazgatási eljárás szabályai – Kommentár a gyakorlat számára, HVG-ORAC, Budapest, 2006.

Somssich Réka: Az Európai Közösség szabályozási eszközei, jogharmonizáció, Mobil Kiadó, Budapest, 2004.

A tantárgyhoz, illetve a tantárgy egyes témaköreire kapcsolódó legfontosabb jogszabályok:

2005. évi XC. törvény az elektronikus információszabadságról,

2004. évi CXL. törvény a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól,

1987. évi XI. törvény a jogalkotásról,

1972. évi V. törvény a Magyar Köztársaság ügyészségéről,

1949. évi XX. törvény a Magyar Köztársaság Alkotmányáról,

180/2005. (IX. 9.) Korm. rendelet a közigazgatási hatósági eljárásban a személyes költségmentesség megállapításáról,

61/2009. (XII. 14.) IRM rendelet a jogszabályszerkesztésről,

121/2009. (XII. 17.) AB határozat,

10/2001. (II. 12.) AB határozat,

6/1999. (II. 21.) AB határozat

1/1999. (II. 24.) AB határozat,

17/1998. (V. 13.) AB határozat,
10/1998. (IV. 8.) AB határozat,
3/1998. (II. 1.) AB határozat,
52/1997. (I. 14.) AB határozat,
72/1995. (XII. 15.) AB határozat,
11/1994. (III. 2.) AB határozat,
29/1993. (V. 6.) AB határozat,
4/1993. (II. 12.) AB határozat,
60/1992. (XI. 17.) AB határozat,
53/1992. (X. 29.) AB határozat,
28/1992. (IV. 30.) AB határozat,
25/1992. (IV. 30.) AB határozat,
11/1992. (III. 5.) AB határozat,
64/1991. (XII. 17.) AB határozat,
56/1991. (XI. 8.) AB határozat
38/1991. (VII. 2.) AB határozat,
32/1990. (XII. 22.) AB határozat.

Szóbeli kérdések

1. Határozza meg a társadalmi, erkölcsi és jogi normák fogalmát, egymáshoz való viszonyukat!
2. Mutassa be és jellemezze a jogforrási rendszer elemeit és az állami irányítás egyéb jogi eszközeit!
3. Ismertesse a jogszabály-előkészítési és jogalkotási eljárás főbb elemeit!
4. Ismertesse a jogszabálytervezet szerkesztését és szövegezését!
5. Ismertesse a jogszabályok érvényességére és hatályára vonatkozó szabályokat! Értelmezze a dereguláció fogalmát és ismertesse a dereguláció tartalmát, formáit!
6. Ismertesse a hatósági jogalkalmazás fogalmát, a jogalkalmazó tevékenység fajtáit, a jogalkalmazás szerveit és folyamatát!
7. Ismertesse a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás eljárási alapelveit és alapvető rendelkezéseit!
8. Határozza meg a közigazgatási hatósági ügy, a közigazgatási hatóság és az ügyfél fogalmát!
9. Mutassa be a joghatóság, hatáskör, illetékeség és a kizárás szabályait a közigazgatási hatósági eljárásban!
10. Mutassa be a közigazgatási hatósági eljárás szakaszait és az első fokú eljárás megindítására (kérelemre induló eljárások, hivatalból induló eljárások) vonatkozó szabályokat!
11. Ismertesse a határidők számítására, az eljárás felfüggesztésére és a szakhatóság közreműködésére vonatkozó szabályokat a közigazgatási hatósági eljárásban!
12. Ismertesse a tényállás tisztázására és a bizonyítási eljárásra vonatkozó szabályokat a közigazgatási hatósági eljárásban!
13. Mutassa be a hatóság döntéseire és a hatósági ellenőrzésre vonatkozó szabályokat a közigazgatási hatósági eljárásban!
14. Ismertesse a közigazgatási döntésekkel összefüggő jogorvoslatokra (a kérelem alapján lefolytatandó eljárás és a hivatalból lefolytatandó döntés-felülvizsgálati eljárás) vonatkozó szabályokat a közigazgatási eljárásban!
15. Mutassa be röviden a Ket. végrehajtásra és elektronikus ügyintézésre vonatkozó főbb rendelkezéseit!

III. rész: ÁLTALÁNOS ÁLLAMHÁZTARTÁSI ISMERETEK

A tantárgy célja és rendeltetése, hogy a magyar államháztartási rendszer felépítését és működését, valamint a költségvetési szervek jogállását és gazdálkodását illetően valamennyi felsőfokú végzettségű köztisztviselő olyan általános jellegű ismeretanyagra tegyen szert, amely alapján – a speciális ismeretek megszerzését követően – alkalmassá válik a közigazgatás valamennyi szintjén, illetve valamennyi ágazatában a döntés-előkészítési, a döntéshozatali, valamint a döntés-végrehajtási tevékenységek érdemi és hatékony gyakorlására.

Követelmények

1. Az államháztartás közgazdasági szerepe és jelentősége
A vizsgázó ismerje meg az államháztartásnak a nemzetgazdaságban betöltött helyét és szerepét, valamint azt befolyásoló főbb makrogazdasági tényezőket, és hatását az államháztartásra, nemzetgazdaságra.
2. Az államháztartás rendszere, az államháztartási gazdálkodás alapelvei, működése, feladatellátó szervezetei és legfontosabb közös működési szabályai
A vizsgázó sajátítsa el az államháztartás közgazdasági, szervezeti és funkcionális fogalmát, értse az osztályozás különbségeit. Ismerje meg az államháztartási rendszer elemeit, felépítését. Legyen képes az állami közfeladat módosulásának az államháztartás rendszerében a módosulást követően bekövetkező változások megértésére és követésére. Ismerje a feladatváltozás és a rendszer módosulásának összefüggéseit. Ezen belül áttekintő módon ismerje az állami szervezeti rend változásának, valamint az uniós tagság hatását az államháztartás rendszerére. A köztisztviselő ismerje, hogy melyek az államháztartási gazdálkodás legfontosabb közös szabályai, és államháztartás körében érvényre jutó fontosabb alapelvei. Adjon számot a takarékos gazdálkodás követelményének érvényre jutásáról. Legyen képes a közbevételek és kiadások rendszerezésére és jellemzésére. Bírjon átfogó ismeretekkel a közbevételeket beszedő szervezetekről. Ismerje a feladatellátást szolgáló és biztosító állami vagyonnal való gazdálkodás szabályait. Ismerje a közpénzügyi szervezeteket ezen belül ismertesse a Magyar Államkincstár szerepét és helyét az államigazgatási szervek rendszerében.
3. Az államháztartási rendszer központi alrendszerének elemei és az alrendszer részeinek működése
A köztisztviselő rendelkezzen az államháztartás központi alrendszere és ennek egyes elkülönült részeire vonatkozó alapvető ismeretekkel. A köztisztviselő ismerje a központi költségvetés szerkezetét és az alrendszerhez tartozó szervezettípusok költségvetési döntéshozatali mechanizmusának általános szabályait. A jelölt átfogóan ismerje a központi költségvetés előkészítését és a költségvetés elfogadásának rendjét. Ismertesse e a költségvetés végrehajtásának ellenőrzésére vonatkozó főbb szabályokat. A köztisztviselő legyen képes bemutatni a költségvetési ciklus fázisait, az állami vagyon fogalmát, főbb tárgyait, valamint rendelkezzen alapvető ismeretekkel az állami vagyon jellemzőiről és értse a vagyongazdálkodás lényegét.
4. Az államháztartási rendszer helyi alrendszere
A vizsgázó ismerje meg a helyi önkormányzatok gazdálkodásának alkotmányos alapjait és lássa át a helyi önkormányzatok relatív gazdasági önállóságának tartalmát, a helyi költségvetés, illetve az önkormányzati tulajdon ebben betöltött szerepét. A köztisztviselő legyen képes röviden bemutatni a helyi önkormányzatok költségvetésének főbb bevételeit és kiadásait, valamint gazdálkodásuk legfontosabb szabályait. Legyen átfogó képe a helyi önkormányzati vagyonról és a vele való gazdálkodás szabályairól összetételét illetően.
5. A költségvetési szervek jogállása és a költségvetési szervek gazdálkodása
A vizsgázó ismerje a költségvetési szerv meghatározó fogalmi ismérveit, tudja csoportosítani és egymástól elhatárolni a különféle költségvetési szerveket. Ismerje az irányításukra és felügyeletükre vonatkozó legfontosabb szabályokat. Tudja a költségvetési szervek nyilvántartásba vételével, a szervek tevékenységével kapcsolatos feladatokat. Ismerje a költségvetési szervek alapításával, működésével, illetve megszüntetésével kapcsolatos legfontosabb jogi rendelkezéseket. A vizsgázó legyen képes arra, hogy bemutassa a költségvetési szervek gazdálkodásának általános szabályozási keretét, illetőleg legfontosabb részletes szabályait. Áttekintő módon ismerje a gazdálkodás jogi korlátait. A vizsgázó ismerje az elemi költségvetést és annak tartalmát. Ismerje meg az előkészítésére, elfogadására, végrehajtására, valamint a költségvetési beszámolóra vonatkozó alapvető szabályokat, és sajátítsa el a kötelezettségvállalással, az érvényesítéssel, az utalványozással, valamint az ellenjegyzéssel kapcsolatos ismereteket.
6. Az államháztartási kontroll
A köztisztviselő ismerje meg az államháztartási kontroll céljait, rendeltetését, jelentőségét és főbb jellemzőit. Ismerje meg a külső ellenőrzés, illetőleg a belső kontroll főbb jogi rendelkezéseit és legyen képes ezek egymástól történő elhatárolására. A jelölt ismerje meg a helyi önkormányzatok pénzügyi ellenőrzésére vonatkozó speciális szabályozást.

Tananyag

A tananyagot a Kormányzati Személyügyi Szolgáltató és Közigazgatási Képzési Központ által kiadott Általános közigazgatási ismeretek című jegyzet foglalja magában.

Ajánlott irodalom és jogszabályok

Azoknak, akik a tantárgyból vagy a tantárgyhoz tartozó egyes témakörökből a vizsgakövetelményeken túlmenő ismereteket akarnak szerezni, a következő publikációkat ajánljuk figyelmébe:

Bende-Szabó Gábor: Az államháztartás joga, In: Földes Gábor (szerk.): Pénzügyi jog, Osiris Kiadó, Budapest, 2005.

Földes Gábor: A pénzügyi alkotmányosság, Társadalmi Szemle, 1996. évi 1. szám.

Földes Gábor: A pénzügy-igazgatási jog, In: Ficzer Lajos–Forgács Imre (szerk.): Magyar közigazgatási jog. Különös rész európai uniós kitekintéssel. Osiris Kiadó, Budapest, 2006.

Kusztosné Nyitrai Edit (szerk.): A helyi önkormányzatok és pénzügyeik, Municipium Magyarország Alapítvány, Budapest, 2003.

Simon István: Adójog, Osiris Kiadó, Budapest, 2007.

Simon István: Pénzügyi jog, Osiris Kiadó, Budapest, 2007.

Vígvári András: A helyi önkormányzatok vagyongazdálkodása, KSZK ROP 3.1.1. Programigazgatóság, Budapest, 2007.

A tantárgyhoz, illetve a tantárgy egyes témaköreihez kapcsolódó jogszabályok:

2009. évi CXXX. törvény a Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetéséről,

2008. évi CII. törvény a Magyar Köztársaság 2009. évi költségvetéséről,

2008. évi LXXV. törvény a takarékos állami gazdálkodásról és a költségvetési felelősségről,

2007. évi CVI. törvény az állami vagyonról,

2004. évi CXL. törvény a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól,

2003. évi CXXIX. törvény a közbeszerzésekről,

2003. évi XXIV. törvény a közpénzek felhasználásának, a köztulajdon használatának nyilvánosságával, átláthatóvá tételével és ellenőrzésének bővítésével összefüggő egyes törvények módosításáról („Üvegseb törvény”),

2000. évi C. törvény a számvitelről,

1992. évi XXXVIII. törvény az államháztartásról,

1991. évi XVI. törvény a koncesszióról,

1991. évi XXXIII. törvény Az egyes állami tulajdonban levő vagyontárgyak önkormányzati tulajdonba adásáról,

1990. évi C. törvény a helyi adókról,

1990. évi LXV. törvény a helyi önkormányzatokról,

1989. évi XXXVIII. törvény az Állami Számvevőszékről,

1959. évi IV. tv a Polgári Törvénykönyvről tulajdonjogra, és a az állam kizárólagos tulajdonára, valamint jogi személyekre vonatkozó rendelkezései,

1949. évi XX. törvény az Alkotmányról,

292/2009. (XII. 19.) Korm. rendelet államháztartás működési rendjéről,

312/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet a Kormányzati Ellenőrzési Hivatalról,

311/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet a Magyar Államkincstárról,

85/2004. (IV. 19.) Korm. rendelet az Európai Közösséget létrehozó szerződés 87. cikkének (1) bekezdése szerinti állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről,

193/2003. (XI. 26.) Korm. rendelet a költségvetési szervek belső ellenőrzéséről,

249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet az államháztartás szervezetei beszámolási és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól,

57/1994. (XI. 17.) AB határozat.

Szóbeli kérdések

1. Jellemezze az államháztartás közgazdasági szerepét és jelentőségét!

2. Mutassa be az államháztartást meghatározó makrogazdasági tényezőket, részletesen ismertesse a gazdasági növekedést, az inflációt, a fizetési mérleget és ezek hatásait az államháztartás egészére!

3. Mutassa be az államháztartás rendszerét!

4. Mutassa be a költségvetés jóváhagyásának parlamenti rendjét, foglalja össze a költségvetési ciklusokat!
5. Mutassa be az államháztartási rendszer központi költségvetés alrendszerét!
6. Mutassa be a központi költségvetési alrendszer társadalombiztosítási részét, valamint az elkülönített pénzalapokat!
7. Mutassa be az államháztartási rendszer helyi önkormányzati alrendszerét!
8. Ismertesse a költségvetési szerv fogalmát és jogállását!
9. Csoportosítsa a költségvetési szerveket, ismertesse ezek főbb jellemzőit!
10. Mutassa be a költségvetési szervek gazdálkodásának fontosabb szabályait!
11. Mutassa be az államháztartási kontroll rendszerét!

IV. rész: KÖZIGAZGATÁS-SZERVEZÉSI ÉS VEZETÉSI ISMERETEK

A tantárgy célja, hogy a köztisztviselő megismerkedjen a vezetés alapjaival, a vezetéselemélet főbb területeivel, módszereivel és eszközeivel. A tananyag elsajátításával a vizsgázó képes lesz a korszerű vezetési, szervezési módszerek megismerésére és alkalmazására.

Követelmények

1. A vezetés és a vezetői gondolkodás fejlődése; alapfogalmak
A vizsgázó ismerje meg a vezetési alapfogalmakat; a vezetés, mint tudomány kialakulásának és fejlődésének legfontosabb állomásait, irányzatait. Képes legyen eligazodni a vezetői feladatok és szerepek között, továbbá ismerje meg a vezetői stílusokat és a vezetés eszközeit.
2. Szervezetmenedzselés
A köztisztviselő ismerje meg a szervezeteket vezető személyek legfontosabb személyiségjegyeit, típusait, valamint a szervezetekben működő csoportok legfontosabb mechanizmusait. A hallgató sajátítsa el a csoportos ötletelés alapvető szabályait. A vizsgázó ismerje meg a szervezet fogalmát, jellemzőit, a szervezet jelentőségét és a szervezetre gyakorolt hatását.
Ismerje meg a szervezeti formák legfontosabb típusait, valamint a közigazgatási szervezetek sajátosságait.
Kapjon képet a szervezeti kultúra fogalmáról, annak jelentőségéről a szervezet működése szempontjából.
A köztisztviselő szerezzen alapvető jártasságot a szervezeti változások mibenlétéről, a változások kezelésének módszereiről és annak az egyénre, valamint a szervezetre gyakorolt hatásairól.
3. Folyamatmenedzsment
A köztisztviselő ismerje meg a vezetést, mint folyamatot. Kapjon átfogó képet a közigazgatás működését támogató technikákat. Legyen képes a támogató technikák alapjainak elsajátítására, ismerje fel azok alkalmazásának eseteit, szükségességét. Lásza át a projektben gondolkodás lényegét, a projektmenedzsment alapjait szerkezetét és alapjait.
4. Minőségmenedzsment a vezetésben
A köztisztviselő ismerje meg a minőségmenedzsment rövid történetét, annak fontosságát a vezetői munkában. Szerezzen alapvető jártasságot és tájékozottságot a közigazgatási minőségmenedzsment tekintetében. Ismerje meg a CAF-modell szerkezetét, jelentőségét, valamint a helyzetfelmérés egyes eszközeit.
A köztisztviselő kapjon eszközöket, módszereket a közigazgatási munka minőségének javítására.
5. Humánerőforrás- és közszolgálati menedzsment
A vizsgázó ismerje meg a humánerőforrás-menedzsment fogalmát, elemeit, módszereit, valamint a közszolgálati menedzsment ismérveit, tendenciáit a világ különböző országaiban. Szerezzen alapismereteket HR-stratégia kialakításában, az erőforrásigény tervezésében, a díjazási és ösztönzési rendszer kialakításában, a továbbképzési rendszer kialakításának fontosságában. Ismerje meg a nem képzés jellegű fejlesztési módszereket. Ismerje fel a bemutatott módszerek adaptálásának lehetőségét. Sajátítsa el a közszolgálati és kormány-tisztviselői jogviszonnyal kapcsolatos legfontosabb ismereteket, úgymint az alkalmazás feltételeit, a jogviszony létrehozását, módosítását,

megszüntetését, az előmeneteli rendszer szabályait. A jogviszonyok tartalmára vonatkozó ismereteket szerezzék meg, lássa át a felelősségi rendszer felépítését és ismerje meg annak legfontosabb szabályait.

Tananyag

A tananyagot a Kormányzati Személyügyi Szolgáltató és Közigazgatási Képzési Központ által kiadott Általános közigazgatási ismeretek című jegyzet tartalmazza.

Ajánlott irodalom

Azoknak, akik a tantárgyból vagy a tantárgyhoz tartozó egyes témakörökből a vizsgakövetelményeken túlmenő ismereteket akarnak szerezni, a következő publikációkat ajánljuk figyelmébe:

Dr. Andriská Szilvia (szerk.): Bevezetés az európai uniós támogatások rendszerébe, Magyar Közigazgatási Intézet, Budapest, 2004.

Bakacsi-Balaton-Dodák-Máriás: Vezetés-szervezés I-II., Aula Kiadó, 1996.

Dobák Miklós: Szervezeti formák és vezetés, KJK-KERSZÖV, Budapest, 2000.

Dudás-Karolinyné-László-Lévai-Pór: Bevezetés a közigazgatási emberierőforrás-menedzsmentbe, Magyar Közigazgatási Intézet, Budapest, 2004.

Dudás Ferenc-Hazafi Zoltán: Közigazgatási auditálás, Novorg Kiadó, Budapest, 1996.

Elbert-Karolyvny-Farkas-Póór: Személyzeti/emberierőforrás-menedzsment – Kézikönyv, KJK-KERSZÖV, Budapest, 2000.

Horváth Imre: Közigazgatási szervezés és vezetés, Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 1969.

Horváth M. Tamás: Közmenedzsment, Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 2005.

James G. March: Bevezetés a döntéshozatalba, PANEM Kiadó, Budapest, 2000.

Dr. Ladó László: Szervezélmélet és módszertan, KJK-Kerszöv, Budapest, 1979.

Nemes Ferenc: Vezetési ismeretek és módszerek, BKÁE Vezetőképző Intézet, Budapest, 1999.

Dr. Pataki Béla: Változásmenedzsment – oktatási segédlet, BMGE, Budapest, 2004.

FAYOL, H. (1918): Administration industrielle et générale. In: Ipari és Általános vezetés. Közgazdasági és Jogi Kiadó, Budapest

BERDE CS. (2006): A vezetési feladatok empirikus vizsgálata. A XXXI. Óvári Tudományos Konferencia CD-kiadványa, Mosonmagyaróvár

KELLY, A.-Grimes, T. (1993): A menedzsment elvei. Acca Hungária Kft., Budapest

HITT, W. D. (1990): Mestervezető-Vezérfonal a cselekvéshez. OMIKK Budapest

A tantárgyhoz, illetve a tantárgy egyes témaköreihez kapcsolódó jogszabályok:

2010. évi LVIII. törvény a kormánytisztviselők jogállásáról,

1992. évi XXIII. törvény a köztisztviselők jogállásáról.

Szóbeli kérdések

1. Mit jelent a vezetés? Határolja el a leadership és management fogalmakat egymástól! Mutassa be a vezetésstudomány történetének főbb állomásait!

2. Határozza meg a vezetői feladatokat, szerepeket. Mutassa be a vezetési stílusok közül a Lewin által felállított típusokat!

3. Mutassa be a helyzetfüggő vezetés lényegét! Ismertesse a vezetés eszközeit és formáit!

4. Mutassa be a különböző személyiségtipológiákat!

5. Határozza meg a csoport fogalmát, típusait, legfontosabb jellemzőit, a csoportfejlődés szakaszait, azok jellemzőit!

6. Mutassa be a brain storming szabályait, alkalmazásának előnyeit, hátrányait!

7. Ismertesse a szervezet fogalmát és legfontosabb jellemzőit, a működését befolyásoló tényezőket!

8. Mutassa be a lineáris, a törzskari, valamint a lineáris-funkcionális szervezeti formák legfontosabb jellemzőit!

9. Mutassa be a mátrix szervezet legfontosabb jellemzőit, valamint a Mintzbergi szervezeti struktúra modell lényegét.

10. Határozza meg a szervezeti kultúra fogalmát, legfontosabb jellemzőit!

11. A változásmenedzsmenttel összefüggésben határozza meg a változás fogalmát, szereplőit, a változáshoz való viszonyulás módszereit, taktikáit!

12. Mutassa be a vezetés folyamatait, röviden ismertesse az egyes vezetési funkciók lényegét!

13. Mit jelent a New Public Management? Ismertesse a stratégiai tervezés és a CAF-modell lényegét!
14. Mit jelent az e-közigazgatás, mutassa be szintjeit, az előnyeit és hátrányait!
15. Röviden mutassa be az egyes csoportos szellemi alkotótechnikák lényegét!
16. Ismertesse a helyzetfelmérés módszereit, eszközeit!
17. Mutassa be a szervezet átvilágításának technikáit!
18. Határozza meg a humán erőforrás-menedzsment lényegét, fejlődési szakaszait!
19. Mutassa be a kiválasztás, teljesítményértékelés, minősítés és a továbbképzési módszerek lényegét!
20. Mutassa be a közszolgálati és kormány-tisztviselői jogviszony alanyait és a jogviszony-létesítés szabályait!
21. Ismertesse a közszolgálati és kormány-tisztviselői jogviszony tartalmát, a jogviszony megszűnésének és megszüntetésének eseteit, a végkielégítési, összeférhetetlenségi szabályokat, valamint az utasítás végrehajtásának kötelezettségét.
22. Ismertesse a közszolgálati felelősségi rendszer lényegét, a kártérítési a fegyelmi felelősség legfontosabb szabályait!

V. rész: AZ EURÓPAI UNIÓ SZERVEZETE ÉS JOGRENDSZERE

A tantárgy célja, hogy – tekintettel Magyarország EU-tagságára – megismertesse a vizsgázóval az Unió intézményi rendszerét, működését, jogrendszerét, szakpolitikáit, valamint a tagság következményeit a magyar közigazgatásra.

Követelmények

1. Az európai integráció története
A vizsgázó rendelkezzen alapvető tudással az európai integráció okairól és céljairól; az integráció korai területeit és a hozzájuk kapcsolódó szerződéseket (ESZAK, EGK, Euratom) illetően a vizsgázó rendelkezzen általános ismeretekkel, nagy vonalakban ismerje az Egységes Európai Okmány szerepét, valamint a Maastrichti, Amszterdami, Nizzai és Lisszaboni Szerződés legfontosabb újításait.
2. Az EU jogrendszere
A vizsgázó ismerje a uniós jog szerepét, céljait, a uniós jog forrásait (elsődleges és másodlagos jogforrások), az uniós jog jellemzőit (elsőbbség, közvetlen és közvetett hatály, közvetlen alkalmazhatóság), a felülvizsgálati eljárásokat és a jogharmonizáció fogalmát, szerepét, eszközeit, az Európai Unió Bíróságának szerepét a uniós jog alakulásában és értelmezésében.
3. Az uniós polgárság és az alapvető jogok
A vizsgázó rendelkezzen átfogó tudással az uniós állampolgárság tartalmát illetően, ismerje az EU demokratikus jellegének alapelveit, illetve képes legyen bemutatni az Alapjogi Charta tartalmi elemeit és viszonyát az elsődleges jogforrásokhoz.
4. Az Európai Unió intézményrendszere, működése és döntéshozatali eljárása
A vizsgázó – a közigazgatási alapvizsga ismereteire is támaszkodva – ismerje az EU intézményeinek és szerveinek felépítését, hatásköreit és működését, illetve a legfontosabb tisztségviselők hatáskörét, az EU döntéshozatali eljárásait és dokumentumait.
5. Az EU költségvetése
A vizsgázó ismerje az EU költségvetésének alapelveit, a költségvetés forrásait és főbb kiadásait, a költségvetés elfogadásával, végrehajtásával és ellenőrzésével kapcsolatos legfontosabb szabályokat, a többéves pénzügyi keretre, illetve az éves költségvetésre vonatkozó rendelkezéseket.
6. Az EU hatáskörei, politikái
A vizsgázó rendelkezzen átfogó ismeretekkel az EU és a tagállamok közötti hatáskörmegosztást, az arányosság és a szubszidiaritás fogalmát illetően, ismerje az EU politikáit, és azok legfontosabb tartalmi elemeit.

7. Az Unió és a magyar közigazgatás viszonya

A vizsgázó ismerje az európai és a nemzeti közigazgatás szerepét és kapcsolatát, az Európai Közigazgatási Térség fogalmát, Magyarország és az EU kapcsolatának történetét, a uniós szabályok hazai alkalmazását, és a jogharmonizációs feladatokat.

Tananyag

A tananyagot a Kormányzati Személyügyi Szolgáltató és Közigazgatási Képzési Központ által kiadott Általános közigazgatási ismeretek c. jegyzet foglalja magában.

Ajánlott irodalom és jogszabályok

Azoknak, akik a tantárgyból vagy a tantárgyhoz tartozó egyes témakörökből a vizsgakövetelményeken túlmenő ismereteket akarnak szerezni, a következő publikációkat ajánljuk a figyelmébe:

Forman Balázs: Az Európai Unió strukturális és előcsatlakozási alapjai, Interpress, Budapest, 2003.

Foucher, Michel: Európa-köztársaság – Történelmek és geográfiák között, Politikatörténeti Füzetek XIV., Napvilág Kiadó, 1999.

Horváth Jenő: Az európai integráció története 1945–2002, Osiris Kiadó, Budapest, 2003.

Horváth Zoltán: Kézikönyv az Európai Unióról – 6. kiadás, HVG ORAC, Budapest, 2005.

Horváth Zoltán–Ódor Bálint: Az Európai Unió szerződéses reformja – az Unió Lisszabon után, HVG ORAC, Budapest, 2008.

Horváth Zoltán–Tar Gábor: Az Európai Parlament, Földkör Kiadó, Budapest, 2004.

Kende Tamás–Szűcs Tamás (szerk.): Európai közjog és politika, Complex, Budapest, 2007.

Kende Tamás–Szűcs Tamás (szerk.): Bevezetés az Európai Unió politikáiba, Complex, Budapest, 2009.

Kiss J. László (szerk.): A Huszonötök Európái, Osiris Kiadó, 2005.

Prugberger Tamás: Európai és magyar összehasonlító munka- és közszolgálati jog, Complex Kiadó, Budapest, 2006.

Várnay Ernő–Papp Mónika: Az Európai Unió joga, KJK-Kerszöv, Budapest, 2004.

A tantárgyhoz, illetve a tantárgy egyes témaköreire kapcsolódó jogszabályok:

2004. évi XXX. törvény a Magyar Köztársaság Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló szerződés kihirdetéséről,

2004. évi LIII. törvény az Országgyűlés és a Kormány európai uniós ügyekben történő együttműködéséről,

1994. évi I. törvény a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai között társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás kihirdetéséről,

1/2004. (I. 5.) Korm. rendelet az Európai Unió strukturális alapjaiból és Kohéziós Alapjából származó támogatások hazai felhasználásáért felelős intézményekről,

1123/2006. Korm. határozat az Európai Unió döntéshozatali tevékenységében való részvételről és az ehhez kapcsolódó kormányzati koordinációról,

Az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Unió működéséről szóló szerződés egységes szerkezetbe foglalt változata (HL C 115., 2008.5.9.) (Lisszaboni Szerződés).

Szóbeli kérdések

1. Ismertesse az európai integráció történetének fontosabb fejezeteit a kezdetektől napjainkig!

2. Ismertesse az Európai Tanács szerepét és az EU elnökének mandátumát!

3. Ismertesse az Európai Külügyi Szolgálat és az EU kül- és biztonságpolitikai főképviseelőjének szerepét, a szolgálat esetében a felépítését!

4. Ismertesse az Európai Unió Tanácsa szerepét, szervezeti felépítését és működését!

5. Ismertesse az Európai Bizottság szerepét, szervezeti felépítését és működését!

6. Ismertesse az Európai Parlament szerepét, szervezeti felépítését és működését!

7. Mutassa be röviden az EU egyéb intézményeit és szerveit (Számvevőszék, Gazdasági és Szociális Bizottság, Régiók Bizottsága, Európai Beruházási Bank, Európai Központi Bank, Európai ombudsman)!

8. Ismertesse az Európai Bíróság feladatát, összetételét és eljárásai közül az előzetes döntéshozatali eljárás és a kötelezettségmegszegési eljárás szerepét és jelentőségét!

9. Ismertesse az EU jogalkotáshoz kapcsolódó döntéshozatalának szereplőit, menetét!

10. Mutassa be az EU politikáinak rendszerét, jellemzőit! Sorolja fel az EU legfontosabb politikáit és kettőt közülük részletesen ismertessen!
11. Ismertesse az EU költségvetésének alapelveit, szerkezetét és jóváhagyásának rendjét!
12. Határozza meg az uniós jog jellemzőit! Ismertesse az elsődleges és másodlagos jogforrásokat, a tagállamok jogharmonizációs kötelezettségét, ennek elmulasztásának következményét!
13. Ismertesse a uniós jog alapelveit, az áruk, a szolgáltatások, a személyek és a tőke szabad áramlásának általános elveit és célját!
14. Ismertesse az uniós közigazgatás szintjeit és fő funkcióit a döntés-előkészítés, a koordináció és az uniós jog érvényesítése területén!
15. Mutassa be Magyarország és az EU kapcsolatainak alakulását napjainkig!
16. Ismertesse az EU és a magyar közigazgatás kapcsolódásának intézményi és eljárási rendszerét!

VÁLASZTHATÓ VIZSGATÁRGYAK KÖVETELMÉNYRENDSZERE

ÁLLAMIGAZGATÁS

A tantárgy célja, hogy a vizsgázó számára biztosítsa a rendszerszemlélet elsajátítását és konkrét, a napi munkához szükséges ismeretanyag közvetítését. A köztisztviselő ismerje meg a jegyzet által átfogott ismereti kört, az államigazgatás fogalmát, helyét és szerepét az állami szervek, valamint a közigazgatás rendszerében, az államigazgatás fejlődését, szervezetének és működésének alapvető vonásait.

Követelmények

1. Az államigazgatás helye az állami szervek és a közigazgatás rendszerében, az államigazgatás fogalmi elemei
A köztisztviselő ismerje meg a modern polgári államnak megfelelő államigazgatás fejlődéstörténetét, különös tekintettel a magyar sajátosságokra, az államigazgatás viszonyát az alapvető államhatalmi ágakhoz a hatályos jogi szabályozás alapján és az államigazgatást, mint a közigazgatás egyik alrendszerét.
2. Az államigazgatás fogalmi elemei és az államigazgatás felépítése
A vizsgázó sajátítsa el az államigazgatási szervek rendszerére és fogalmára vonatkozó részletes ismereteket. Ismerje meg az államigazgatás működésének alapkérdéseit, fő feladatait és hatásköreit, legyen képes megkülönböztetni az irányítás, felügyelet, ellenőrzés fogalmát. Ismerje meg az államigazgatási döntések típusait és azok jellemzőit, tudja értelmezni az államigazgatás személyzetére vonatkozó speciális szabályokat. A köztisztviselő ismerje meg az államigazgatási szervek körét. Meg tudja határozni az államigazgatás jogi definícióját a hatályos jogszabályok alapján, képes különbséget tenni a közfeladatot ellátó szervek között különböző jogalanyiségük szerint. Ismerje a közigazgatási szerv fogalmát és a Ktv. hatálya alá tartozó államigazgatási szerveket, valamint a rendészeti szervek problematikáját. A köztisztviselő ismerje fő elemeiben az államigazgatási szerveknél foglalkoztatottak jogállását, a kiválasztás rendszereit az európai közigazgatásban alkalmazott főbb megoldási lehetőségek bemutatásával, és legyen képes bemutatni a köztisztviselői rendszer irányítására alkalmazott eljárásokat.
3. Az államigazgatási szervek felépítése és rendszere
A köztisztviselő sajátítsa el az államigazgatási szervek felépítésére, rendszerükre vonatkozó főbb ismereteket. Ennek keretében legyen képes bemutatni a szűk értelemben vett államigazgatási szervek típusait (általános és különös hatáskörű szervek, központi és helyi szervek, testületi és hivatali típusú szervek), az államigazgatási feladatok ellátásában részt vevő egyéb szervek körét (a közintézetek, köztisztviselők, közalapítványok és a közhasznú társaságok fogalmát), valamint a természetes személyt, mint az államigazgatási feladat- és hatáskörök címzettjét (jegyző, anyakönyvvezető, hatósági ágazatok stb.).
A köztisztviselő ismerje a közigazgatás központi szerveit és azok főbb jellemzőit, valamint tudjon áttekintést adni a területi és helyi szinten működő államigazgatási szervek köréről, tudja azokat tipizálni és ismerje felépítésük fő elemeit, valamint irányítási viszonyaik jellegzetességeit.

4. Az államigazgatás működése

A köztisztviselő legyen tisztában az államigazgatás rendeltetésével az alkotmány és más jogszabályok elemzése alapján és legyen képes tipizálni az államigazgatási feladatokat, részletesen ismerje az államigazgatási feladat-, hatáskör és illetékesség fogalmát, az államigazgatási hatáskörök főbb csoportjait (jogalkotói jogkör, jogszabály-előkészítői jogkörök, jogalkalmazói jogkörök, hatósági és nem hatósági jogkörök, költségvetési-gazdálkodási jogkör, irányítási és felügyeleti jogkörök stb.).

A köztisztviselő ennek keretében legyen tisztában a közigazgatási szervek működését meghatározó alapismeretekkel, tudja elhatárolni a hatáskör-telepítést és a kiadmányozást, valamint ismerje a szervezetre vonatkozó legfontosabb ügyviteli és ügyrendi jellegű rendelkezések körét, tudja bemutatni a szolgálati út elvének jellemzőit.

5. Az EU-csatlakozás hatása az államigazgatásra, új tendenciák az államigazgatás fejlesztésében

A köztisztviselő átfogóan ismerje meg az EU felfogását és fő szabályait a tagországok közigazgatására és legyen képes áttekinteni a tagországok államigazgatásával kapcsolatos főbb uniós elvárásokat. Ennek keretében be tudja mutatni, hogy miként kapcsolódik a magyar központi, valamint területi-helyi államigazgatás az Európai Unió szupranacionális szervezetrendszeréhez. A jelölt ismerje meg a fejlett országok közigazgatás-fejlődésében megjelent új tendenciák alapvető elemeit.

Tananyag

A vizsgaanyagot a Kormányzati Személyügyi Szolgáltató és Közigazgatási Képzési Központ által kiadott Államigazgatás című jegyzet foglalja magában.

Ajánlott irodalom és jogszabályok jegyzéke

Azoknak, akik a tantárgyból vagy a tantárgyhoz tartozó egyes témakörökből a vizsgakövetelményeken túlmenő ismereteket akarnak szerezni, egyebek közt a következő publikációkat ajánljuk a figyelmébe:

Aradi Zsolt: Törvény a költségvetési szervek jogállásáról és gazdálkodásáról, Új Magyar Közigazgatás, 2009. 2. sz.

Ágh Attila: Közigazgatási reform és fejlesztő állam, Magyar Közigazgatás, 2006. 5. sz.

Balázs István–Bérczesi Ferenc (szerk.): A területi államigazgatás reformja, Magyar Közigazgatási Intézet, Budapest, 2006.

Balázs István: A területi államigazgatás továbbfejlesztésének alternatívái, Magyar Közigazgatás, 2006. 2. sz.

Balázs István: A közigazgatási hivatali rendszer kialakulása és működése, Magyar Közigazgatás, 2006. 2. sz.

Berényi Sándor: Az európai közigazgatási rendszerek intézményei, Rejtjel, Budapest, 2003.

Drinóczi Tímea–Frank Ádám: Az állami vagyon kezelésének egységesülő jogi szabályozása, Közjogi Szemle, 2008. 4. sz.

Fazekas Marianna: Tabló az ezredforduló közigazgatási rendszereiről, Magyar Közigazgatás, 2004. 9. sz.

Fazekas Marianna: A közttestületek szabályozásának egyes kérdései, Magyar Közigazgatás, 2006. 6. sz.

Fazekas Marianna–Ficzere Lajos (szerk.): Magyar közigazgatási jog – Általános rész, Osiris, Budapest, 2006.

Fazekas Marianna: A közttestületek szabályozásának egyes kérdései, Rejtjel, Budapest, 2008.

Gajdusчек György: A magyar közszolgálati szabályozás egyes sajátosságai, Állam- és Jogtudomány, 2004. 3–4. sz.

Ivancsics Imre: A közigazgatási hivatalok jogi szabályozásának eddigi kálváriája, Közigazgatási Szemle, 2008. 3–4. sz.

Jakab András (szerk.): Az alkotmány kommentárja, Századvég, Budapest, 2009.

Kilényi Géza: A közigazgatási szervek jogi személyiségének problémái, Magyar Közigazgatás, 2006. 8. sz.

Lőrincz Lajos: Kiválasztás a közigazgatásban, Magyar Közigazgatás, 2000. 6–7. sz.

Lőrincz Lajos: A hatékony állam, Magyar Közigazgatás, 2005. 8. sz.

Lőrincz Lajos: Közigazgatási reformok: mítoszok és realitás, Közigazgatási Szemle, 2007. 2. sz.

Lőrincz Lajos (szerk.): Közigazgatás az Európai Unió tagállamaiban, Unió, h. n., é. n.

Lőrincz Lajos (szerk.): Közigazgatási jog, HVG-ORAC, Budapest, 2007.

Lőrincz Lajos: A közigazgatás alapintézményei, HVG-ORAC, Budapest, 2007.

Lőrincz Lajos: Az állam szerepének változása, különös tekintettel a közszolgálatra, Új Magyar Közigazgatás, 2009. 3. sz.

Müller György: A Kormány felépítése, a kormányfő jogállása és a miniszterek helyzete 1990–2002, Magyar Közigazgatás, 2002. 6. sz.

Müller György: A kormányzati rendszer átalakítása 2006-ban, Közjogi Szemle, 2009. 2. sz.

Nagy Marianna: Közjogi jogalanyiságról a közttestületek apropóján, Jogtudományi Közöny, 2009. 4. sz.

- Pulay Gyula: Politikusi és köztisztviselői szerepek a központi közigazgatásban, Új Magyar Közigazgatás, 2009. 3. sz.
- Rixer Ádám: Új közigazgatás – változó társadalom, Közigazgatási Szemle, 2007. 2. sz.
- Szabó Gábor: A dekoncentráció helye és szerepe a magyar közigazgatásban, Magyar Közigazgatás, 1995. 7–8. sz.
- Szabó Lajos: Felügyelet és ellenőrzés a közigazgatásban, Új Magyar Közigazgatás, 2009. 3. sz.
- Szalai Éva: Közigazgatási intézmények az európai államokban, Jogtudományi Közlöny, 2004. 10. sz.
- Szigeti Ernő: Az állami közigazgatás területi szervezetrendszeri térszerkezetének változásai, Közigazgatási Szemle, 2008. 2. sz.
- Torma András: Közigazgatási struktúraváltás Magyarországon, Magyar Közigazgatás, 2004. 12. sz.
- Verebélyi Imre: Az Európai Unió hatása a nemzeti közigazgatásra és a kormányzásra, Magyar Közigazgatás, 2001. 7–8. sz.
- Verebélyi Imre: Mennyi és milyen minisztérium legyen egy új kormányban? Magyar Közigazgatás, 2006. 12. sz.
- Zsuffa István: A közigazgatási szervek irányítása és felügyelete, Magyar Közigazgatás, 2004. 7. sz.

A tantárgyhoz, illetve a tantárgy egyes témaköreire kapcsolódó fontosabb jogszabályok és állami irányítás egyéb jogi eszközei:

2010. évi LVIII. törvény a kormánytisztviselők jogállásáról,
2010. évi XLIII. törvény a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról,
2010. évi XLII. törvény a Magyar Köztársaság minisztériumainak felsorolásáról,
2006. évi CIX. törvény a kormányzati szervezetalkítással összefüggő törvénymódosításokról,
2004. évi CXL. törvény a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól,
1992. évi XXIII. törvény a köztisztviselők jogállásáról,
1949. évi XX. törvény a Magyar Köztársaság Alkotmányáról,
- 214/2010. (VII. 9.) Korm. rendelet a fővárosi, megyei közigazgatási hivatalokról,
- 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről,
- 1144/2010. (VII. 7.) Korm. határozat a Kormány ügyrendjéről,
- 1123/2006. (XII. 15.) Korm. határozat az Európai Unió döntéshozatali tevékenységében való részvételről és az ehhez kapcsolódó kormányzati koordinációról.

Szóbeli kérdések

1. Határozza meg az államigazgatás helyét az állami és a közigazgatási szervek rendszerében!
2. Különböztesse meg – egy-egy példa segítségével – az irányítás, a felügyelet és az ellenőrzés fogalmait alapvető ismérveik alapján!
3. Ismertesse az államigazgatás döntés fogalmát és fajtáit, a döntéshozatal módjait (mérlegelés, diszkrecionális jogkör, méltányosság)!
4. Határozza meg az államigazgatási szerv fogalmát, ismertesse az államigazgatási szervezeti rendszer felépítését, az államigazgatás funkcióit!
5. Mutassa be a központi államigazgatási szervek körét és alapvető csoportosításukat!
6. Mutassa be a Kormányt és a Kormány működését segítő szervek rendszerét!
7. Ismertesse a Kormány koordinációért felelős (kormányközponti szerepkört ellátó) segédszerveinek lehetséges típusait, főbb feladat- és hatásköreit!
8. Mutassa be a minisztériumok jogállását, a minisztériumi/miniszteri funkciók körét!
9. Melyek a minisztérium szervezetének és működésének jellemzői?
10. Mutassa be a nem minisztériumi formában működő központi államigazgatási szerveket!
11. Ismertesse a területi és helyi államigazgatási szervek jogállását és illetékességük típusait!
12. Ismertesse a köztisztviselői rendszer irányítását és az államigazgatás személyzetét!
13. Mutassa be az államigazgatás rendeltetését és funkcióit!
14. Jellemezze az államigazgatási feladatokat!
15. Sorolja fel és röviden jellemezze az államigazgatás közhatalom birtokában végzett tevékenységeit!
16. Ismertesse az államigazgatási szervek hatósági jogalkalmazó tevékenységét!
17. Mutassa be az államigazgatás hierarchikus irányítását!

18. Határozza meg a hatósági felügyelet fogalmát; a hatóság szakmai és szolgáltatótevékenységét!
19. Ismertesse a közös Európai Közigazgatási Térre vonatkozó fontosabb ismérveket!
20. Ismertesse az új tendenciákat az államigazgatás fejlesztésében!

BEL- ÉS IGAZSÁGÜGYI ÁGAZAT

A tantárgy célja, hogy a vizsgázó ismerje meg a belügyi, illetve az igazságügyi igazgatás feladatrendszerét, szervezeti és irányítási rendjét, struktúráját. Tudja bemutatni a két igazgatás alkotmányos alapjait, a szervezetrendszer helyét és szerepét. Ismerje az igazgatási tevékenység fórumrendszerét, valamint a feladatrendszerhez kapcsolódó nyilvántartási rendszerek felépítését, célját, összefüggéseit.

Követelmények

Belügyi ágazat

1. A belügyi igazgatás feladatai

A vizsgázó ismerje meg a belügyi igazgatás fogalmát, tartalmát, a belügyi igazgatás körébe tartozó feladatcsoportokat és az egyes feladatcsoportokhoz tartozó tevékenységeket. A vizsgázó ismerje meg a belügyi igazgatás sajátosságait különös tekintettel a civil, azaz az általános közigazgatási feladatokat és a rendészeti igazgatási feladatokat. Legyen képes bemutatni, hogy az egyes feladatcsoportok mely tárca irányítása alá tartoznak, illetve hogyan kapcsolódnak vagy különülnek el egymástól az irányítás elkülönültsége miatt. Tudja bemutatni a feladatcsoportokhoz tartozó intézményrendszer általános jellemzőit, a feladatok végrehajtásához rendelkezésre álló eszközrendszert (jogi, igazgatási stb.) és ezek összefüggéseit. Legyen képes elhelyezni az egyes intézményeket az új kormányzati struktúrának megfelelően. Ismerje az önkormányzatok törvényességi ellenőrzésével kapcsolatos alapvető szabályokat.

Ismerje meg az ágazat hatáskörébe tartozó nyilvántartási rendszereket.

2. A belügyi igazgatás szervezete és működése

A vizsgázó ismerje meg az egyes területekhez kapcsolódó intézményeket, irányítási rendjüket, ezek eszközeit, továbbá az együttműködés rendjét figyelemmel az új kormányzati struktúrából fakadó sajátosságokra. Ismerje meg az irányítás szervezeti és működési rendjét, különös tekintettel az egyes irányítási formákra (önkormányzati feladatellátás szakmai irányítása, illetőleg a hierarchikus rendszer irányítása).

3. Az EU-tagságból származó feladatok

A vizsgázó ismerje az Európai Unióhoz történő csatlakozásunk után a belügyi együttműködés keretében megvalósuló jogi és intézményfejlesztési kérdéseket.

Igazságügyi ágazat

1. Az igazságügyi igazgatás feladatai

A vizsgázó ismerje meg az igazságszolgáltatás és az igazságügyi igazgatás fogalmát, kialakulásának folyamatát. Ismerje meg az igazságügyi igazgatás sajátos feladatait a jogalkotás, a dereguláció és a jogharmonizáció területén. A jelölt legyen képes különbséget tenni az államigazgatást az igazságszolgáltatás tekintetében megillető elvi és gyakorlati irányítási jogosítványok között, ismerje az államigazgatást megillető elvi irányítási jogosítványokat és azok fő tartalmát. Ismerje a jogszabályalkotáshoz szükséges hatásvizsgálatok lényegét.

Ismerje a vizsgázó az igazságügyi igazgatás hatáskörébe tartozó törvényességi felügyelet fogalmát, valamint az ebből eredő konkrét igazgatási eszközök mibenlétét és a felügyelt szervek jellegét, azok tevékenységének főbb elemeit.

2. Az igazságügyi igazgatással kapcsolatos állami feladatok

A vizsgáló ismerje az állami szervek főbb feladat- és hatáskörét az igazságügyi igazgatás körében. Ennek keretében az Országgyűlés szabályozási, ellenőrzési feladatait, a Kormány igazságügyi politikáját és annak realizálását, az igazságügyet irányító minisztérium tevékenységét, valamint a bírósági szervezet igazgatásával kapcsolatos sajátos feladatok rendszerét az Országos Igazságszolgáltatási Tanács tevékenységének vázolásával. Ismerje meg az ügyészség sajátos szerepét a közigazgatás törvényes működésének ellenőrzésében.

3. Az igazságügyi igazgatás szervezete és működése

Ismerje meg a vizsgáló az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium más minisztériumokhoz képest megjelenő szervezeti sajátosságait és háttérintézményeit.

Ismerje a bírói szervezettel kapcsolatos igazgatási feladatok sajátos szervezetét, az ügyészség szervezetét és irányítási viszonyait, továbbá az igazságszolgáltatásban közreműködő speciális szervezetek (kamarák) jellemzőit.

4. Az EU-tagságból származó feladatok

Ismerje a vizsgáló az Európai Unió ún. harmadik pillérébe tartozó igazságügyi együttműködés főbb területeit, vonatkozó európai uniós politikák lényegét, a kapcsolódó főbb szerződések lényegét.

Tananyag

A vizsgaanyagot a Magyar Közigazgatási Intézet által kiadott Bel- és igazságügyi ágazat című jegyzet foglalja magában.

Ajánlott irodalom és jogszabályok

Azoknak, akik a tantárgyból vagy a tantárgyhoz tartozó egyes témakörökből a vizsgakövetelményeken túlmenő ismereteket akarnak szerezni, a következő publikációkat ajánljuk a figyelmébe:

Az igazságügyi szervek működése – kommentár a gyakorlat számára, HVG-ORAC, 2001.

Horváth Zoltán: Kézikönyv az Európai Unióról, Magyar Országgyűlés, 1999.

Stipta István: A magyar bírósági rendszer története, Multiplex Media – Debrecen University Press, Debrecen, 1997.

A tantárgyhoz, illetve a tantárgy egyes témaköreihez kapcsolódó jogszabályok:

2010. évi XLIII. törvény a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról,

2010. évi XLII. törvény a Magyar Köztársaság minisztériumainak felsorolásáról,

2007. évi II. törvény a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról

1999. évi LXXXIV. törvény a közúti közlekedési nyilvántartásról

1999. évi LXXIV. törvény a katasztrófák elleni védekezés irányításáról, szervezetéről és a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről

1999. évi LXIX. törvény a szabálysértésekről

1998. évi XII. törvény a külföldre utazásról

1998. évi XI. törvény az ügyvédekről

1997. évi C. törvény a választási eljárásról

1997. évi LXVI. törvény a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról

1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról

1995. évi CVII. törvény a büntetés-végrehajtási szervezetről

1994. évi LXXX. törvény az ügyészségi szolgálati viszonyról és az ügyészségi adatkezelésről

1994. évi LIII. törvény a bírósági végrehajtásról

1994. évi XXXIV. törvény a rendőrségről

1993. évi LV. törvény a magyar állampolgárságról

1992. évi LXIII. törvény a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról

1991. évi XLI. törvény a közjegyzőkről

1990. évi LXV. törvény a helyi önkormányzatokról

1972. évi V. törvény a Magyar Köztársaság ügyészségéről

1949. évi XX. törvény a Magyar Köztársaság Alkotmányáról

1982. évi 17. törvényerejű rendelet az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről

1979. évi 11. törvényerejű rendelet a büntetések és az intézkedések végrehajtásáról

Szóbeli kérdések

1. a) Ismertesse a belügyi igazgatás történeti fejlődésének legfontosabb állomásait és mutassa be a belügyi igazgatás funkcióinak változását!
- b) Részletesen ismertesse az Országos Igazságszolgáltatási Tanács és az ügyészség igazságügyi igazgatással összefüggő feladatait!
2. a) Ismertesse a belügyi igazgatás fogalmát és tartalmát! Mutassa be és elemezze az egyes feladatcsoportokat, valamint részletezze a belügyi igazgatás kormányzati feladatait!
- b) Ismertesse az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium igazságügyi igazgatással kapcsolatos elvi irányítási jogosultságait!
3. a) Ismertesse az önkormányzati és területfejlesztési miniszter feladatai közül a választások és az országos népszavazás lebonyolításával kapcsolatos hatáskörébe tartozó feladatokat!
- b) Ismertesse az európai integrációs folyamat főbb mérföldköveit az igazságügyi igazgatás területén!
4. Ismertesse az igazságügyi és rendészeti miniszter feladatai közül az állampolgársági igazgatással, az anyakönyvi igazgatással és a szabálysértésekkel kapcsolatos igazgatási feladatokat!
- b) Ismertesse az Országgyűlés igazságügyi igazgatással összefüggő feladatait, és mutassa be a Kormány igazságügyi igazgatásban játszott szerepét!
5. a) Ismertesse a rendészeti igazgatás jellemző vonásait, feladatait, elemezze az igazgatásrendészeti, valamint a veszélyes eszközökkel és anyagokkal összefüggő igazgatási feladatokat!
- b) Mutassa be az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium igazságügyi igazgatással kapcsolatos közvetett irányítási tevékenységét!
6. a) Ismertesse a határrendészeti, idegenrendészeti és menekültügyi igazgatás fogalmát, legfontosabb jellemzőit! Mutassa be, hogy milyen módon kapcsolódnak egymáshoz! Ismertesse a katasztrófavédelem funkcióit és elemezze a tűzvédelem és a polgári védelem helyét és szerepét a katasztrófavédelem rendszerében!
- b) Mutassa be az igazságügyi igazgatás intézményének kialakulását és határozza meg a fogalmát!
7. a) Ismertesse a helyi önkormányzatok belügyi igazgatási feladatait (képviselő-testület, polgármester, jegyző)!
- b) Mutassa be az igazságügyi és rendészeti miniszter igazságügyi igazgatással kapcsolatos feladatait!
8. a) Ismertesse a belügyi igazgatás igazságügyi és rendészeti miniszter irányítása alá tartozó szervezeti rendszerét! Mutassa be a szervezeti elemek működése közötti összefüggéseket!
- b) Ismertesse az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium és az Országos Igazságszolgáltatási Tanács igazságügyi igazgatási feladatok végrehajtásában betöltött szerepét!
9. a) Ismertesse a belügyi igazgatási ágazatot irányító minisztériumok jogalkotási tevékenységét! Mutassa be, hogy az integráció milyen hatással volt az egyes belügyi igazgatási feladatokra!
- b) Ismertesse az igazságügyi és rendészeti miniszter törvényességi felügyelete alá tartozó kamaráknak az igazságügyi igazgatási feladatok végrehajtásában betöltött szerepét!
10. a) Ismertesse a bel- és igazságügyi együttműködés (rendőrségi együttműködés büntetőügyekben) közösségi területeit! Elemezze a kormányközi együttműködést az Amszterdami Szerződés után!
- b) Jellemezze az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium közvetlen irányítási tevékenységét az igazságügyi igazgatás területén!

GAZDASÁGI IGAZGATÁS

A tantárgy rendeltetése, hogy általános ismereteket nyújtson a vizsgázó köztisztviselő számára a gazdasági igazgatás legfőbb területeiről, eszközeiről, intézményrendszeréről, valamint az EU-tagsággal kapcsolatos feladatokról. A tananyag azokat az általánosan alkalmazandó irányítási és igazgatási eszközöket állítja a középpontba, amelyek alkalmazása független az egyes ágazatoktól, továbbá alkalmazásuk többnyire független a kormányzati struktúra változásaitól. A tantárgy külön is kitér az önkormányzatok sajátos gazdaságirányítási feladataira.

Követelmények

1. A gazdasági igazgatás átalakulása, jövőbeni feladatai

A köztisztviselő a tananyag rész elsajátításával ismerje meg történeti folyamatában, hogy a tervutasításos gazdaságirányítási rendszerből a piacgazdaságba történő átmenet, valamint az EU-tagság milyen új irányítási eszközök, módszerek bevezetését tették szükségessé a gazdasági igazgatásban.

2. A gazdasági igazgatás egyes elemei

A köztisztviselőnek átfogó ismereteket kell szereznie a gazdaságirányítás legfőbb területei: az ipar-, a kereskedelem-, valamint az agrárigazgatás legfőbb feladatairól, valamint szabályozási rendjéről. A köztisztviselő ismerje meg a gazdaságigazgatás legfontosabb, általánosan alkalmazott eszközeit: a gazdaságpolitikai célképzés és tervezés, a monetáris és fiskális eszközök, a jogi és hatósági eszközök, valamint a pénzügyi és gazdasági ellenőrzés alapvető tartalmát és főbb szabályait. A jogi és hatósági eszközökre vonatkozó tananyag rész elsajátításával a köztisztviselőnek általános ismereteket kell szereznie a koncesszióra, valamint a közbeszerzésre vonatkozó legfontosabb rendelkezésekről.

A köztisztviselőnek fő vonalaiban ismernie kell a gazdasági igazgatás három fő területének speciálisan alkalmazott eszközeit, valamint a nem kormányzati szervekkel való kapcsolattartás rendszerét.

3. A gazdaságigazgatással kapcsolatos állami, önkormányzati feladatok

A gazdaságigazgatással kapcsolatos állami, önkormányzati feladatokra vonatkozó tananyag rész elsajátításával a köztisztviselő ismerje meg a gazdaságigazgatás alkotmányos kereteit, különös tekintettel a piacgazdasági viszonyok érvényesülését biztosító alkotmányos garanciákra. A köztisztviselőnek ismernie kell az állam gazdaságirányítási feladatainak ellátását szolgáló intézmények körét, valamint az általuk ellátott legfontosabb feladatokat. Ez utóbbi körbe tartozóan a köztisztviselőnek ismernie kell az áruk és szolgáltatások szabad mozgásának biztosítására, a munkaerőpiac állami szabályozási rendjére, a gazdasági verseny felügyeletére, valamint a fogyasztóvédelemre vonatkozó szabályozás rendjét és fő elemeit. A köztisztviselőnek ismernie kell a helyi önkormányzatok gazdaságigazgatással kapcsolatos legfontosabb feladatait, valamint a feladatok ellátását biztosító önkormányzati intézmények rendszerét.

4. A gazdaság- és agrárigazgatás szervezetrendszere

A tananyag rész elsajátításával a köztisztviselő ismerje meg fő vonásaiban a gazdasági igazgatás központi államigazgatási szervezetrendszerét, valamint tudja bemutatni a gazdaságigazgatási feladatokat ellátó területi, illetve helyi szerveket, azok főbb feladatait és irányítási viszonyait. A vizsgázó rendelkezzen alapozó ismeretekkel az egyes nem kormányzati szervek speciális agrárigazgatási feladatairól.

5. A magyar gazdaságirányítás európai uniós tagsággal összefüggő feladatai

A köztisztviselő rendelkezzen általános ismeretekkel az EU gazdaságpolitikáiról, az Európai Megállapodás gazdasági kapcsolatrendszert érintő rendelkezéseiről, valamint az EU-forrásokból megvalósuló támogatási konstrukciókról.

Tananyag

A vizsgaanyagot a Magyar Közigazgatási Intézet által kiadott Gazdasági igazgatás című jegyzet foglalja magában.

Ajánlott irodalom és jogszabályok

Azoknak, akik a tantárgyból vagy a tantárgyhoz tartozó egyes témakörökből a vizsgakövetelményeken túlmenő ismereteket akarnak szerezni, a következő publikációkat ajánljuk a figyelmébe:

Fazekas Marianna–Ficzere Lajos (szerk.): Magyar közigazgatási jog – Általános rész, Osiris Kiadó, 2006.

Ficzere Lajos–Forgács Imre (szerk.): Magyar közigazgatási jog – Különös rész európai uniós kitekintéssel, Osiris Kiadó, 2006.

Gazdag Ferenc: Az Európai integrációs intézmények, Osiris Kiadó, Budapest, 2002.

Horváth Gyula: Regionális támogatás az Európai Unióban, Osiris Kiadó, 2003.

Dr. Horváth Zoltán: Kézikönyv az Európai Unióról, HVG Orac, Budapest, 2005.

Kiss J. László (szerk.): A Huszonötök Európai, Osiris Kiadó, Budapest, 2005.
 Dr. Kecskés László: Az Európai jog és jogharmonizáció, HVG ORAC, Budapest, 2005.
 Kende-Szűcs (szerk.) Az Európai Unió politikái, Osiris Kiadó, Budapest, 2005.
 Kiss György: Az EU munkajoga, Osiris Kiadó, Budapest, 2003.
 Költségvetési szervek gazdálkodásának szabályai, Unió Kiadó, Budapest, 2005.
 Dr. Lőrincz Lajos: A közigazgatás alapintézményei, HVG ORAC, 2005.
 Dr. Sándor István: Magyar Fogyasztóvédelmi Jog, Unió Kiadó, Budapest, 2003.

A tantárgyhoz, illetve a tantárgy egyes témaköreihez kapcsolódó jogszabályok:

2010. évi VII. törvény az egyes energetikai tárgyú törvények módosításáról
 2005. évi CLXIV. törvény a kereskedelemről
 2004. évi CXXIII. törvény a pályakezdő fiatalok, az ötven év feletti munkanélküliek, valamint a gyermek gondozását, illetve a családtag ápolását követően munkát keresők foglalkoztatásának elősegítéséről, továbbá az ösztöndíjas foglalkoztatásáról
 2008. évi LXX. törvény a villamos energiával összefüggő egyes kérdésekről
 2008. évi LXVII. a távhőszolgáltatás versenyképesebbé tételéről
 2008. évi XL. törvény a földgázellátásról
 2003. CXXIX. törvény a közbeszerzésekről
 2003. évi XVI. törvény az agrárpiacon rendtartásról
 1997. évi CLV. törvény a fogyasztóvédelemről
 1997. évi CXIV. törvény az agrárgazdaság fejlesztéséről
 1996. évi LVII. törvény a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról
 1996. évi XXI. törvény a területfejlesztésről és a területrendezésről
 1991. évi XVI. törvény a koncesszióról
 1991. évi IV. törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról
 1990. évi LXV. törvény a helyi önkormányzatokról

Szóbeli kérdések

1. Ismertesse a gazdasági közigazgatás fogalmát, feladatait!
2. Mutassa be a piacgazdaság működésének, valamint a nemzeti támogatáspolitikai megvalósításának alkotmányos kereteit!
3. Milyen gazdaságigazgatási feladatokat lát el az Országgyűlés, valamint a Kormány?
4. Milyen gazdaságigazgatási feladatokat látnak el az egyes központi államigazgatási szervek?
5. Ismertesse az önkormányzatok gazdaságigazgatással kapcsolatos feladatait és intézményrendszerét!
6. Mutassa be a gazdaságpolitikai célképzés és tervezés rendszerét!
7. Mutassa be a fiskális és monetáris politikát és ismertesse azok eszközeit!
8. Mit értünk az állami támogatáspolitikai alatt? Ismertesse a támogatáspolitikai fő eszközeit!
9. Foglalja össze az agrár- és területfejlesztési támogatási rendszer legfőbb elemeit!
10. Melyek az áru- és szolgáltatási piac-szabályozás legfontosabb elemei?
11. Melyek a munkaerőpiac-szabályozás legfontosabb elemei?
12. Ismertesse a fogyasztóvédelem intézmény- és eszközrendszerét!
13. Mutassa be a gazdasági verseny szabályozási és felügyeleti rendjét!
14. Mely tevékenységek tartoznak a koncesszió hatálya alá? Ismertesse a koncesszióba adás rendjét!
15. Mutassa be a közbeszerzési eljárás fontosabb szabályait és intézményrendszerét!
16. Mutassa be a gazdasági, szociális és munkaügyi érdekegyeztetés rendjét és a gazdasági kamarák részvételét az érdekegyeztetésben!
17. Ismertesse a külgazdasági igazgatás tartalmát és mutassa be szervezeteit!
18. Mutassa be az ipari, a kereskedelmi és az energetikai igazgatás tartalmát és szervezetrendszerét!
19. Mutassa be a foglalkoztatáspolitikai igazgatásának szervezetrendszerét!
20. Mutassa be az agrárigazgatás főbb jellemzőit és szervezetrendszerét!

KÖZSZOLGÁLTATÁSOK SZERVEZÉSE ÉS IGAZGATÁSA

A tantárgy célja, hogy módot adjon a köztisztviselőknek a közigazgatási ismereteik és tapasztalataik új típusú, átfogó alkalmazására és koncepciózus kiterjesztésére. Legyen képes a közfeladatok ellátását a társadalmi szükségletek és folyamatok oldaláról értelmezni, és ezzel összefüggésben ismerje meg az állami-közhatalmi vagy menedzseri eszközrendszer általánosítható sajátosságait. A köztisztviselők ismerjék föl a saját gyakorlatukban alkalmazott technikák más ágazatokban alkalmazott megoldásokkal való kapcsolatait, továbbá a generalizálható szabályszerűségeket. Az eddiginél jobban legyenek képesek "konvertálni" ismereteiket más közzolgáltatási feladatok ellátását biztosító szakterületek igazgatására és az ezekkel összefüggő, átfogó kormányzati feladatok szervezésére. Ennek érdekében kapjanak képet a közfeladatok szervezésének modern folyamatairól, valamint a hazai közigazgatásban alkalmazott funkcionális eszközrendszer általánosítható jellemzőiről. Érzékeljék a hagyományos ágazati szakigazgatás meghaladásának fejleményeit, az új típusú eszközrendszer sajátosságait és alkalmazásának konfliktusait. Kapjanak ösztönzést és fogódzkodót a későbbi önálló és önképző továbbgondoláshoz.

Követelmények

1. A társadalmi közfeladatok állami ellátásának hagyományos szervezése és az újabb kihívások
A vizgázónak legyen átfogó képe a közfeladatok ellátásának főbb modelljeiről. Legyen tisztában az államigazgatás lehetséges szerepeivel a modern társadalomban, mégpedig ne csupán a klasszikus államigazgatási jog "különös részei" logikája szerint, hanem a közfeladat-ellátás menedzselési feltételei oldaláról. Ennek érdekében nagy vonalakban ismerje a vonatkozó történeti és nemzetközi modellek mibenlétét.
2. A közzolgáltatások rendszere
A köztisztviselő ismerje meg a különböző közzolgáltatási területeken az állami szerepvállalás és szolgáltatásszervezés alakulásának fő tendenciáit. Legyen képes értelmezni a fontosabb ágazati szabályozások intézmény- és eszközrendszerre vonatkozó részeit. Tudja értékelni példák szintjén a releváns szolgáltatásszervezési modellelemeket. Ennek keretében ismerje meg a rendszerváltás utáni igazgatási ágazatok fő szerveződési formáit, a főbb ágazatok szervezeti rendszerét és feladatainak irányultságában bekövetkezett változásokat, tendenciákat, valamint a kulcsfontosságú igazgatási megoldásokat, jogintézményeket. A vizgázó legyen tisztában az egyes humán közzolgáltatási területek főbb fejlődési irányjaival. Erre az ismeretre azonban itt csak átfogóan van szükség. Elsősorban azt a készséget kérjük számon, hogy a jelölt a közfeladat-ellátás szervezési megoldásainak elhatárolási képességével, a választható szolgáltatásszervezési lehetőségek felismerésével rendelkezik-e. A piacgazdaságra való áttérés, illetve az Európai Unióhoz csatlakozás perspektívája új követelményeket támasztott a közüzemi szektorral szemben. Az állam irányában elvárás, hogy érdekeltségei és a fogyasztói érdekek védelmi szerepe mellett biztosítsa a versenyfeltételeket. A szolgáltatásszervezési környezet megváltozása a közhatalmi és tulajdonosi szerepeket új módon jelöli ki. A vizgázónak ismernie kell nagy vonalakban az egyes közüzemi területeken kialakuló feltételrendszereket és az ott kódolt közigazgatási kihívásokat.
3. Közigazgatási funkciók a közzolgáltatások szervezésében
A jelöltnek részletesebben ismernie kell a különböző közzolgáltatási ágazatokban egyaránt vagy nagyobb részben közösen előforduló közigazgatási funkciók mibenlétét, valamint a gyakorlásuk során alkalmazott eszközrendszer sajátosságait. Különösen ennek az ismeretanyagnak a célja, hogy a közigazgatás, illetve a kormányzati igazgatás mind szélesebb területén konvertálható ismeretekkel rendelkezzen az adott szakterületen tevékenykedő köztisztviselő is. A jelölt ismerje a közzolgáltatások szervezésében a központi, területi és települési szintek közötti munkamegosztást. Ugyancsak rendelkezzen ismeretekkel az önkormányzati és az államigazgatási feladatmegosztás természetéről és tartalmáról. A vizgázó ismerje a közzolgáltatások főbb munkaszervezeti formáit, működési sajátosságait, jogi szabályozási megoldásait. A jelölt legyen tájékozott a fontosabb közös szabályozási és menedzselési közfunkciók megoldásairól. Rendelkezzen olyan alapismeretekkel, amelyek a továbbiakban számára szükség szerint az önálló tájékozódást és elmélyülést lehetővé teszik.

4. A közszolgáltatások gazdasági szabályozása

A jelölt ismerje a közszolgáltatások szervezése körében a gazdasági szabályozó eszközök szerepét, jelentőségét és hatásmechanizmusát. Legyen tisztában mindezek ágazat- és igazgatáspolitikai jelentőségével. Fontos a konfliktusok felismerési képességének megalapozása is.

5. Kapcsolódó uniós szabályozási intézmények

A vizsgázó ismerje a közszolgáltatások szervezési mechanizmusában zajló változások uniós motivációit. Tudjon a legfontosabb szabályozási megoldásokról, képes legyen azokat értelmezni és ismeretei körében elhelyezni.

Tananyag

A tananyagot a Kormányzati Személyügyi Szolgáltató és Közigazgatási Képzési Központ által kiadott Közszolgáltatások szervezése és igazgatása című jegyzet foglalja magában.

Ajánlott irodalom és jogszabályok

Azoknak, akik a tantárgyból vagy a tantárgyhoz tartozó egyes témakörökből a vizsgakövetelményeken túlmenő ismereteket akarnak szerezni, a következő publikációkat ajánljuk a figyelmébe:

Balázs István–Kökényesi József (szerk.): Kormányzati működés, helyi költségvetés, közüzemi igazgatás, Közigazgatási Füzetek, Magyar Közigazgatási Intézet, Budapest, 1993. évi 7. szám

Horváth M. Tamás: Helyi közszolgáltatások szervezése, Dialóg Campus, Budapest–Pécs, 2002.

Horváth M. Tamás: Közmenedzsment, Dialóg Campus, Budapest–Pécs, 2005.

Péteri Gábor (szerk.): Piac – verseny – szerződés, „Helyi demokrácia és újítások” Alapítvány, Budapest, 1996.

A tantárgyhoz, illetve a tantárgy egyes témaköreire kapcsolódó jogszabályok:

2010. évi XLIII. törvény a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról,

2010. évi XLII. törvény a Magyar Köztársaság minisztériumainak felsorolásáról,

2010. évi XC. törvény az egyes gazdasági és pénzügyi tárgyú törvények megalkotásáról, illetve módosításáról

2010. évi LXXXVIII. törvény a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény módosításáról

2009. évi CXXX. törvény a Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetéséről

2009. évi CXXXVIII. törvény a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény módosításáról

2005. évi CXXXIX. törvény a felsőoktatásról

2003. évi CXXIX. törvény a közbeszerzésekről

1998. évi LXXXIV. törvény a családok támogatásáról

1997. évi CLVI. törvény a közhasznú szervezetekről

1996. évi LXXXI. törvény a társasági adóról és az osztalékadóról

1996. évi LVII. törvény a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról

1993. évi LXXIX. törvény a közoktatásról

1991. évi XVI. törvény a koncesszióról

1990. évi LXV. törvény a helyi önkormányzatokról

328/2008. (XII. 30.) Korm. rendelet az államháztartás szervezetei beszámolási és könyvvezetési sajátosságairól szóló

249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet, valamint a kincstári elszámolások beszámolási és könyvvezetési kötelezettségének

sajátosságairól szóló 240/2003. (XII. 17.) Korm. rendelet módosításáról

Szóbeli kérdések

1. Mutassa be a közszolgáltatások szervezésének három nagy európai modelljét és ismertesse a közszolgáltatások rendszerét!

2. Sorolja fel a nem hagyományos közszolgáltatás-szervezési formákat, és ismertesse a kiszervezés, köz-magán fejlesztési megállapodások és a társulások jellemzőit!

3. Sorolja fel a nem hagyományos közszolgáltatás-szervezési formákat és ismertesse a feladat-ellátási megállapodások, önkéntesség és önszolgálat, finanszírozás politikai eszközök jellemzőit!

4. Mutassa be a közoktatási és kulturális szolgáltatások igazgatásának főbb jellemzőit! Váolja a fenntartói irányítás feladatait!
5. Mutassa be az egészségügyi és szociális közszolgáltatások igazgatásának főbb jellemzőit!
6. Mutassa be a műszaki, infrastrukturális közszolgáltatások általános jellemzőit!
7. Ismertesse az egyes közüzemi szolgáltatások jellemzőit!
8. Ismertesse az egyes kommunális szolgáltatások jellemzőit!
9. Mutassa be a közüzemi társasági és vállalkozási formákat a közszolgáltatások szervezésében!
10. Mutassa be a humán szolgáltatások szervezeteit!
11. Ismertesse a közbeszerzési eljárásban a közbeszerzés alanyaira és tárgyára vonatkozó főbb szabályokat!
12. Ismertesse a közbeszerzési eljárások fajtáit!
13. Mutassa be a közbeszerzésekkel kapcsolatos jogorvoslatra vonatkozó főbb szabályokat!
14. Ismertesse a természetes monopólium funkciók főbb szabályozását az egyes közszolgáltatásokban (szabályozó hatóságok)!
15. Mutassa be a közszolgáltatások szabályozási rendszerét és a közszolgáltatási feladatok tervezését!
16. Milyen finanszírozási rendszereket ismer a közszolgáltatások szervezésében? Ismertesse ezek lényegét!
17. Ismertesse a közszolgáltató tevékenységek állami szabályozásának főbb követelményeit és a közszolgáltatói monopóliumok sajátosságait!
18. Ismertesse a közszolgáltatásokkal kapcsolatos alapvető költséggazdálkodási és árképzési szempontokat, feladatokat és mutassa be a költségtípusokat!
19. Ismertesse a határköltség, átlagköltség, szükséges költség és monopolista ár jellemzőit!
20. Ismertesse az EU szabályozási kereteit és intézményeit a közszolgáltatások körében!

KÜL- ÉS BIZTONSÁGPOLITIKAI ÁGAZAT

A tantárgy célja, hogy az e területen dolgozó köztisztviselők általános ismereteket szerezzenek a külügyi és biztonságpolitikai ágazat tartalmáról, ennek jogszabályi háttéréről, az ide vonatkozó állami feladatok fő elemeiről, megismerjék e feladatellátás szervezetrendszerét és irányítási viszonyait, eszköztárát, valamint átfogó ismereteket szerezzenek az EU-, a NATO-, illetve más nemzetközi szervezetekben való tagságból eredő közigazgatási követelményekről.

Követelmények

Külügyi ágazat

1. A magyar külpolitika

A vizsgázó ismerje meg a Magyar Köztársaság külpolitikájának elveit, célkitűzéseit, prioritásait, szervrendszerét, jogszabályalapjait, eszköztárát, és az ezzel kapcsolatos nemzetközi háttérrel, valamint az Európai Unió közös kül- és biztonságpolitikájának alapjait, illetőleg az EU és Magyarország kül- és biztonságpolitikájának kapcsolatát.

2. Nemzetközi kapcsolatok

A vizsgázó ismerje meg a Magyar Köztársaság nemzetközi kapcsolatainak rendszerét, a magyar külpolitika aktuális sarokpontjait és azokat a prioritásokat, amelyeket a nemzetközi kapcsolatok alakításában részt vevő szervek szem előtt tartanak. A jelölt adjon számot a nemzetközi jog alapfogalmairól, a két- és többoldalú diplomáciai, illetve konzuli kapcsolatok létesítésének, fenntartásának és megszüntetésének módjairól, s az abban részt vevő külügyi tisztviselők fontosabb feladatairól. A köztisztviselő ismerje meg a nemzetközi szervezet intézményét és működését, továbbá legyen képes bemutatni az e szervezetekben való magyar részvételt. A vizsgázó ismerje a nemzetközi jog alapelveit és ezek megjelenését a magyar Alkotmányban, a nemzetközi szerződések fajtáit, a megkötésükkel kapcsolatos eljárást, és a hatályosulásuk szabályait.

3. Az állami szervek feladatai a nemzetközi kapcsolatok alakításában

A vizsgázó ismerje meg a nemzetközi kapcsolatok alakításában részt vevő – az Alkotmányban és más törvényekben meghatározott – állami szervek feladatait, eszközrendszerüket, továbbá a nemzetközi és a belső jog viszonyát. Ismerje meg az Alkotmánybíróság szerepét a nemzetközi kötelezettségek vizsgálata terén, valamint az Alkotmánybíróság közösségi (uniós) jog vizsgálatával kapcsolatos gyakorlatát. A vizsgázó ismerje az Európai Unió döntéshozatali tevékenységében való magyar részvétellel összefüggő feladatokat, továbbá a Lisszaboni Szerződés hatályba lépése nyomán létrehozás alatt álló Európai Külügyi Szolgálathoz (European External Action Service) való magyar kapcsolódást.

4. A külügyi igazgatás szervrendszere

A vizsgázó ismerje a magyar külügyi igazgatásban részt vevő szervek (Országgyűlés, annak Külügyi Bizottsága, Kormány, Külügyminisztérium, egyéb külügyi feladatokat ellátó szervek) és azok irányítási viszonyait. A jelölt legyen tisztában a nemzetközi kapcsolatokban részt vevő szervezetek és személyek kiváltságaival mentességeivel, valamint rendelkezzen megfelelő tudással a konzuli igazgatási feladatokról, a Külügyminisztérium hazai feladatairól, illetve a külképviseletek által végzett politikai, külgazdasági, valamint kulturális diplomáciai, tevékenységről. A magyar állampolgárt alanyi jogon megillető konzuli védelem, illetve a diszkrecionális jogkör alapján adható diplomáciai védelem feltételei, elhatárolása. A protokoll fogalma, és szerepe a külügyi kapcsolatok nélkülözhetetlen részének tekinthető külügyi érintkezésekben.

Biztonságpolitikai ágazat

1. Biztonság- és védelempolitika

A vizsgázó rendelkezzen ismeretekkel a NATO biztonságpolitikájának legfontosabb alapelveiről. Ismerje meg az EU biztonságpolitikájának lényegét, értse a NATO és az EU közötti biztonságpolitikai feladatmegosztást.

A szakvizsga keretében a köztisztviselő legyen képes számot adni a Magyar Köztársaság biztonság- és védelempolitikájáról, a Nemzeti Biztonsági Stratégiában vázolt biztonsági környezetről, a fennálló kockázatokról, fenyegetésekről és kihívásokról.

A hallgató ismerje meg az országvédelem fogalmát, rendszerét és főbb elemeit.

A vizsgázó legyen képes bemutatni az országvédelem központi, területi és helyi szerveit, főbb feladatait, a védelemben közreműködő polgári, fegyveres és rendvédelmi szerveket. Rendelkezzen ismeretekkel az országvédelem irányítási rendszeréről, legyen tisztában a közigazgatás főbb védelmi feladataival és az e feladatok ellátását szolgáló szervezetrendszerrel.

A köztisztviselő ismerje meg a minősített időszakok fogalmát, legyen tisztában a rendkívüli állapot, a szükségállapot, a veszélyhelyzet, a megelőző védelmi helyzet, valamint az Alkotmány 19/E. § szerinti helyzet bevezetésének tartalmi követelményeivel, és eljárási kérdéseivel.

A vizsgázó rendelkezzen ismeretekkel a honvédelmi kötelezettségek rendszeréről, legyen képes felismerni az egyes kötelezettségteljesítési formák tartalmát, jellegzetességeit, összefüggéseit.

A hallgató ismerje meg a nemzetgazdaság védelmi felkészítésének főbb elveit és feladatait, legyen képes bemutatni a védelemmel kapcsolatos gazdasági, és anyagi szolgáltatási kötelezettségeket.

A vizsgázó legyen tisztában a szövetségi kötelezettségekkel összefüggő feladatokkal, ismerje a NATO Befogadó Nemzeti Támogatás, a NATO Válságreakálási Rendszer, a NATO Polgári Veszélyhelyzeti Tervezés, valamint a Kritikus Infrastruktúra Védelem rendszerét, feladatait.

2. Nemzetbiztonsági ismeretek

A köztisztviselő rendelkezzen átfogó ismeretekkel a Magyar Köztársaság nemzetbiztonsági szolgálatainak feladatairól, működésük szabályairól.

Ismerje a nemzetbiztonsági tevékenység fogalmát; a szolgálatok irányításának törvényességi felügyeletének, illetve ellenőrzésének rendjét, illetve ezek megvalósulását, valamint a szolgálatok tevékenységére vonatkozó speciális előírásokat.

A hallgató rendelkezzen ismeretekkel a titkos információszerzés szabályairól, valamint a nemzetbiztonsági szolgálatok adatkezeléséről.

3. A NATO–EU minősített információk védelme

A hallgató ismerje meg a NATO és az EU minősített adatok védelmére kialakított rendszerét, a védelem alapelveit és legfontosabb követelményeit, illetve azok összefüggéseit.

A hallgató rendelkezzen ismeretekkel a személyi, a fizikai, az adminisztratív és az elektronikus információvédelem szabályairól.

A vizsgázó legyen tájékozott az iparbiztonság kérdéseiben.

Tananyag

A vizsgaanyagot a Kormányzati Személyügyi Szolgáltató és Közigazgatási Képzési Központ által kiadott A kül- és biztonságpolitikai ágazat című tankönyv foglalja magában.

Ajánlott irodalom és jogszabályok

Azoknak, akik a tantárgyból vagy a tantárgyhoz tartozó egyes témakörökből a vizsgakövetelményeken túlmenő ismereteket akarnak szerezni, a következő publikációkat és jogszabályokat ajánljuk a figyelmébe:

Balázs Péter: Az Európai Unió külpolitikája és a magyar-EU kapcsolatok fejlődése. KJK Kerszöv, Budapest, 2002.

Blahó András–Prandler Árpád: Nemzetközi szervezetek és intézmények, Aula Kiadó, Budapest, 2005.

Blutman László: A nemzetközi jog használata az Alkotmány értelmezésénél, Jogtudományi Közöny 2009/7–8., 301–315. o.

Bodnár László: A nemzetközi jog és az államon belüli jog viszonya az új alkotmányban. In: Bragyova András (szerk.): Nemzetközi jog az új Alkotmányban. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, MTA Állam- és Jogtudományi Intézete, Budapest, 1997., 35–74. o.

Bruhács János: Nemzetközi jog I–II. kötet, Dialóg Campus Kiadó, Budapest–Pécs, 2009–2010.

Daróczy István: A katonai igazgatási szervek helye, szerepe a közigazgatás rendszerében (I.) Magyar Közigazgatás 1996/3. szám 180–186.

Dezső Lajos–Hajas Gábor: A nemzetbiztonsági tevékenységre vonatkozó jogszabályok, HVG-ORAC, 1998–2001.

Fazekas Judit–Asztalos Zsófia–Sós Gabriella (szerk.): Csatlakozás-jogközelítés, KJK Kerszöv, Budapest, 2003.

Gerelyes István (szerk.): A NATO szerződése a magyar jogrendszerben (dokumentumgyűjtemény). Osiris Kiadó, Budapest, 2001.

Hargitai József: A diplomáciai és konzuli kapcsolatok joga. Aula Kiadó, Budapest, 2005.

Hargitai József: Nemzetközi jog a gyakorlatban. Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó, Budapest, 2008.

Herczegh Géza: Az államok közössége és a nemzetközi jog által védett értékek. In: Herczegh Géza–Bokorné Szegő Hanna–Mavi Viktor–Nagy Boldizsár: Az államok nemzetközi közösségének változása és a nemzetközi jog. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1993, 9–32. o.

Holló András–Balogh Zsolt (szerk.): Az értelmezett Alkotmány, Magyar Hivatalos Közlönykiadó, Budapest, 2005.

Kardos Gábor: Kisebbségek: konfliktusok és garanciák. Gondolat Kiadó, Budapest, 2007.

Kovács Péter: Nemzetközi közjog, Osiris Kiadó, Budapest, 2006.

Kuti Ferenc–Kladek András: Védelmi igazgatás, Magyar Közigazgatási Intézet, Bp., 2001.

Lakatos László: A védelmi igazgatás helye és szerepe a honvédelem rendszerében (kézirat), ZMNE, Budapest, 2000.

Lamm Vanda: A Nemzetközi Bíróság. In: Lomnici Zoltán (szerk.): Intézmények Európában. HVG-ORAC, Budapest, 2002, 9–57. o.

Lamm Vanda: Adalékok a Rule of Law érvényesüléséről a nemzetközi jogban. Jog – Állam – politika 2009/2. 3–32. o.

Martonyi János: Univerzális értékek, globális szabályok, lokális felelősség. Magyarország ma és holnap, 2007., 137–175. o.

Martonyi János: A nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga a XXI. században, Magyar Jog, 2010/3. szám, 129–132. o.

Mihajlov Dobromir: A nemzetközi szervezetek tisztviselőinek jogállása, Magyar Közigazgatás 1993/4. szám, 228–235. o.

Nagy Károly: A nemzetközi jog, valamint Magyarország külkapcsolatainak története. Antológia Kiadó és Nyomda, Lakitelek, 1995.

Pilch Jenő (szerk.): A hírszerzés és kémkedés története I., Franklin, 1936–38.

Prandler Árpád: Gondolatok a nemzetközi büntetőbíráskodásról: eredmények és kilátások. In: Csapó Zsuzsanna (szerk.): Ünnepi tanulmánykötet Bruhács János professor emeritus 70. születésnapjára. Pécs, 2009., 303–323. o.

Sulyok Gábor: Az Egyesült Nemzetek Szervezetének Biztonsági Tanácsa: összetétel, szavazás, reform. Complex Kiadó, Budapest, 2009.

Szemesi Sándor: Bevezetés a nemzetközi jog tanulmányozásába. Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2009.

Szövényi György, Biztonságvédelmi kézikönyv. KJK-Kerszöv, Budapest, 2000.

Ustor Endre: A diplomáciai kapcsolatok joga, Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest, 1965.

Valki László (szerk., társszerző): A NATO – történet, szervezet, stratégia, bővítés. Corvina, Budapest, 1999.

Valki László: Az ENSZ-reformok sora. Külügyi Szemle 2005/3–4. 95–109. o.

A tantárgyhoz, illetve a tantárgy egyes témaköreire kapcsolódó jogszabályok:

2009. évi CLV. törvény a minősített adatok védelméről;

2007. évi CV. törvény a Schengeni Végrehajtási Egyezmény keretében történő együttműködésről és információcseréről;

2007. évi II. törvény a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról;

2007. évi I. törvény a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról;

2005. évi L. törvény a nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos eljárásról;

2005. évi II. törvény a Szülőföld Alapról;

2004. évi CV. törvény a honvédelemről és a Magyar Honvédségről;

2004. évi LVII. törvény az Európai Parlament magyar képviselőinek jogállásáról;

2004. évi LIII. törvény az Országgyűlés és a Kormány európai uniós ügyekben történő együttműködéséről;

2001. évi LXII. törvény a szomszédos államokban élő magyarokról;

2001. évi XLVI. törvény a konzuli védelemről;

1999. évi LXXIV. törvény a katasztrófák elleni védekezés irányításáról, szervezetéről és a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezéséről;

1998. évi XII. törvény a külföldre utazásról;

1996. évi XXXVII. törvény a polgári védelemről;

1996. évi XLIII. törvény a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról;

1995. évi CXXV. törvény a Magyar Köztársaság nemzetbiztonsági szolgálatairól;

1993. évi LIX. törvény az állampolgári jogok országgyűlési biztosáról;

1992. évi LXIII. törvény a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról;

1992. évi LXVI. törvény az állampolgárok személyi adatainak nyilvántartásáról;

1987. évi 13. sz. törvényerejű rendelet a konzuli kapcsolatokról szóló 1963. évi Bécsi Egyezmény kihirdetéséről;

1987. évi 12. sz. törvényerejű rendelet a szerződések jogáról szóló, Bécsben, az 1969. évi május hó 23. napján kelt Egyezmény kihirdetéséről;

1977. évi 22. sz. törvényerejű rendelet a nemzetközileg védett személyek, köztük a diplomáciai képviselők ellen elkövetett bűncselekmények megelőzéséről és megbüntetéséről szóló, New Yorkban, az Egyesült Nemzetek Szervezete Közgyűlése XXVIII. ülésén, az 1973. évi december 14. napján elfogadott Egyezmény kihirdetéséről;

1973. évi 11. sz. törvényerejű rendelet a külföldön felhasználásra kerülő közokiratok diplomáciai vagy konzuli hitelesítésének (felülhitelesítésének) mellőzéséről Hágában, az 1961. október 5. napján kelt egyezmény kihirdetéséről;

1973. évi 7. sz. törvényerejű rendelet a diplomáciai vagy egyéb mentesség esetében szükséges eljárásról;

1965. évi 22. sz. törvényerejű rendelet a diplomáciai kapcsolatokról Bécsben, 1961. április 18-án aláírt nemzetközi szerződés kihirdetéséről;

1957. évi 15. sz. törvényerejű rendelet az ENSZ kiváltságairól és mentességeiről New Yorkban, 1946. február 13-án kelt Nemzetközi Egyezmény kihirdetéséről;

1956. évi I. törvény az Egyesült Nemzetek Alapokmányának törvénybe iktatásáról;

1949. évi XX. törvény a Magyar Köztársaság Alkotmányáról;

90/2010. (III. 26.) Korm. rendelet a Nemzeti Biztonsági Felügyelet működésének, valamint a minősített adat kezelésének rendjéről;

68/2009. (IV. 2.) Korm. rendelet a meghagyással kapcsolatos eljárás és a meghagyásba bevont szervek besorolásának szabályairól;

166/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet a külügyminiszter feladat- és hatásköréről;

71/2006. (IV. 3.) Korm. rendelet a honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló 2004. évi CV. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról;

176/2003. (X. 28.) Korm. rendelet a befogadó nemzeti támogatás egyes kérdéseiről;

131/2003. (VIII. 22.) Korm. rendelet a nemzetgazdaság védelmi felkészítése és mozgósítása feladatai végrehajtásának szabályozásáról;

2080/2008. (VI. 30.) Korm. határozat a Kritikus Infrastruktúra Védelem Nemzeti Programjáról;

1012/2008. (III. 4.) Korm. határozat Magyarország külkapcsolati stratégiájáról;

1123/2006. (XII. 15.) Korm. határozat az Európai Unió döntéshozatali tevékenységében való részvételről és az ehhez kapcsolódó kormányzati koordinációról;

1057/2009. (IV. 24.) Korm. határozat a Magyar Köztársaságnak a szabadság, biztonság és a jog érvényesülése térségében való együttműködésre vonatkozó 2009-2014 közötti kormányzati stratégiájáról;

1009/2009. (I. 30.) Korm. határozat a Magyar Köztársaság Nemzeti Katonai Stratégiájáról;

2073/2004. (IV. 15.) Korm. határozat a Magyar Köztársaság nemzeti biztonsági stratégiájáról;

1/2002. (I. 23.) KüM-IM együttes rendelet a konzuli tisztviselő konzuli okirat készítési és konzuli tanúsítvány kiállítási tevékenységének részletes szabályairól;

23/2001. (XII. 27.) KüM rendelet a diplomáciai vagy a nemzetközi jogon alapuló egyéb kiváltságot és mentességet élvező személyek be- és kiutazása, magyarországi tartózkodása egyes szabályainak megállapításáról;

17/2001. (XI. 15.) KüM rendelet a konzuli védelem részletes szabályairól;

2/1995. (III. 24.) KüM rendelet a tiszteletbeli konzulok küldéséről és fogadásáról;

94/1998. (XII. 29.) OGY határozat a Magyar Köztársaság biztonság- és védelempolitikájának alapelveiről;

46/1994. (IX. 30.) OGY határozat a Magyar Köztársaság Országgyűlésének Házzabályáról;

1053/E/2005. AB határozat;

30/2005. (VII. 14.) AB határozat;

7/2005. (III. 31.) AB határozat;

4/1997. (I. 22.) AB határozat;

53/1993. (X. 13.) AB határozat;

13/2009. (XI. 20.) KüM utasítás a Külügyminisztérium szervezeti és működési szabályzatáról;

1/2005. (X. 25.) KüM-IM együttes irányelv a nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos eljárásról szóló 2005. évi L. törvény alkalmazásáról;

8001/2001. (IK 4.) IM tájékoztató a nemzetközi vonatkozású ügyek intézéséről

Szóbeli kérdések

Külügyi ágazat

1. A Magyar Köztársaság külkapcsolati stratégiája (a nemzetközi környezet alakulása; Magyarország helye, szerepe, mozgástere; stratégiai főirányok; Magyarország cselekvésének területei; a külkapcsolati tevékenység eszközrendszere).
2. Az Európai Unió kül- és biztonságpolitikája a Lisszaboni Szerződés rendelkezéseinek megfelelően (alapelvek és célkitűzések, eljárási szabályok, a tagállamok és egyes uniós intézmények hatáskörei).
3. A nemzetközi jog Statútumban szereplő és azon kívüli forrásai. Jogforrási hierarchia a nemzetközi jogban.
4. A nemzetközi jog alapelvei. Mely alapelvek és pontosan hol találhatók meg a magyar Alkotmányban?
5. Az állam keletkezésének módjai és jogalanyiségének jellemzői. Az államelismerés és a kormányelismerés fogalma, jellemzői, elhatárolása.
6. A kormányközi nemzetközi szervezetek, mint a nemzetközi jog alanyai (fogalom, jellemzők, jogállás, tagság fokozatai, határozathozatal módja).
7. A nemzetközi szerződés, mint a nemzetközi jog forrása (fogalom, elhelyezés a jogforrási hierarchiában, osztályozás). A nemzetközi szerződések tipikus elnevezései (legalább ötöt említsen). A fenntartás intézménye és joghatása.
8. A nemzetközi szerződés kötelező hatályának elismerése és kihirdetése, mint a nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos eljárás fázisai. A nemzetközi szerződés alkotmányosságának előzetes vizsgálata.
9. A nemzetközi szerződések időbeli, területi és személyi hatálya. A nemzetközi szerződések érvénytelensége.
10. A nemzetközi szerződés megszűnése. Csoportosítsa és jellemezze röviden a nemzetközi szerződések megszűnésének egyes okait!
11. Az Országgyűlés és bizottságai legfontosabb feladat- és hatáskörei a külügyek terén.
12. A köztársasági elnök legfontosabb feladat- és hatáskörei a külügyek terén.
13. Az Európai Unió döntéshozatalával kapcsolatos magyar kormányzati koordináció – szervek és hatáskör.

14. A Külügyminisztérium szervezeti egységei, azok csoportosítása. Mit kell érteni a magyar jogban külképviselet alatt? A diplomáciai képviseletek feladatai a diplomáciai kapcsolatokról szóló 1961. évi bécsi szerződés értelmében.
15. A konzulok idegenrendészeti igazgatás körében ellátandó feladatai (vízum fogalma, típusai, az ún. schengeni rendszer lényege és jellemzői).
16. A diplomáciai képviselők jogállása (kiváltságok és mentességek). Mennyiben tér el ettől a konzuli tisztviselők jogállása?

Biztonságpolitikai ágazat

1. Mutassa be a NATO biztonság- és védelempolitikáját!
2. Mutassa be az EU biztonság- és védelempolitikáját!
3. Mutassa be a Nemzeti Biztonsági Stratégiában felvázolt biztonsági környezetet!
4. Mutassa be a minősített időszakok rendszerét, fejtse ki a minősített időszakok tartalmát!
5. Mutassa be a honvédelmi kötelezettségek rendszerét, az azzal összefüggő igazgatási tevékenységet!
6. Mutassa be a nemzetgazdaság védelmi felkészítését, a gazdasági és anyagi szolgáltatási kötelezettségeket!
7. Mutassa be az országvédelemben közreműködő központi, területi és helyi szervek védelmi feladatait!
8. Mutassa be a NATO Befogadó Nemzeti Támogatás feladatait!
9. Mutassa be a NATO Válságreagáló Rendszert!
10. Foglalja össze a nemzetbiztonsági tevékenység társadalmi elvárásait, törvényességi alapjait!
11. Ismertesse a nemzetbiztonsági szolgálatok jogállását, működésük alapelveit, az általuk alkalmazható intézkedéseket!
12. Mutassa be a nemzetbiztonsági szolgálatok adatkezelésének és a titkos információgyűjtésnek a szabályait!
13. Ismertesse a nemzetbiztonsági védelem és ellenőrzés szabályait!
14. Mutassa be a nemzetbiztonsági szolgálatok parlamenti ellenőrzésének rendszerét!
15. Foglalja össze a fizikai biztonságra és az elektronikus információvédelemre vonatkozó főbb szabályokat!
16. Ismertesse a személyi és az adminisztratív biztonságra vonatkozó szabályokat!

ÖNKORMÁNYZATI IGAZGATÁS

A tantárgy célja, hogy a köztisztviselő megismerje az önkormányzati rendszernek az államszervezetben elfoglalt helyét, a rendszer egyes elemeinek összefüggéseit és legyen tisztában a helyi önkormányzatok feladataival, szervezetével, gazdálkodásának főbb elemeivel.

Követelmények

1. A helyi önkormányzati rendszer
A vizsgáló szerezen ismereteket az önkormányzati rendszer történetéről, az európai mintákról és a helyi önkormányzatok Európai Chartája szerinti elvárásokról. Legyen képes bemutatni és értelmezni az Alkotmányban biztosított önkormányzati jogokat, valamint ismerje az önkormányzás gyakorlásának formáit (közvetlen és közvetett hatalomgyakorlás).
2. Az önkormányzatok feladatrendszere
A köztisztviselő értse meg az önkormányzati és államigazgatási feladat- és hatáskörök közötti különbséget, ismerje azok címzettjeit. Ismerje meg a helyi közügyek fogalmát, és legyen képes eligazodni a helyi közügyek fogalomkörébe tartozó önkormányzati feladatokban, példákkal mutassa be a kötelező és fakultatív feladatrendszert, az azokhoz kapcsolódó jogokat és kötelezettségeket, valamint az egyes önkormányzati szintek feladatrendszerében jelentkező különbségeket.
3. A helyi önkormányzatok rendszere és egymáshoz való viszonyuk
A jelölt legyen képes felsorolni és bemutatni a helyi önkormányzatok típusait és azok jogállását, idézze fel a társulásokról a közigazgatási versenyvizsga tananyagban szerzett ismereteket, legyen képes véleményt formálni a társuláshoz való jog előnyei, hátrányai témakörökben.

4. A helyi önkormányzatok szervezete és működése

A köztisztviselő legyen tisztában a képviselő-testület működésének és a rendeletalkotásnak a szabályaival. Legyenek ismeretei a polgármester, a képviselő, a jegyző jogairól, kötelezettségeiről, feladatairól, a tisztséggel való összeférhetetlenség elveiről.

5. Az önkormányzatokkal kapcsolatos állami feladatok

A köztisztviselő legyen képes értelmezni az önkormányzati autonómia fogalmát, és részletesen ismerje az állam központi szervei és a helyi önkormányzatok kapcsolatát meghatározó alapelveket, illetve a jelölt ismerje az egyes központi állami szervek és az önkormányzatok kapcsolatának alapvető szabályait. A köztisztviselő ismerje az önkormányzatok törvényességi ellenőrzésének célját, folyamatát és jogsértés feltárása esetén rendelkezésre álló eszközöket. Legyenek ismeretei a törvényességi ellenőrzés európai mintáiról és a tevékenységet ellátó intézményrendszeréről Magyarországon a rendszerváltástól napjainkig.

6. Az önkormányzatok gazdálkodása

A vizsgáló ismerje a helyi önkormányzatok bevételeit, kiadásait, képes legyen felvázolni az ellenőrzés típusait rendszerét. Legyen tisztában a helyi költségvetési gazdálkodás alapvető szabályaival, a költségvetés és zárszámadás készítésének rendjével. Ismerje az önkormányzatok fizetési nehézségei esetén rendelkezésre álló eszközöket, és a fizetéseketelenség esetén követendő eljárás szabályait.

7. Az EU és az önkormányzatok

A köztisztviselő ismerje az EU-tagságból fakadó, a helyi önkormányzatokra vonatkozó fontosabb elvárásokat és normákat.

Tananyag

A vizsgaanyagot a Központi Személyügyi Szolgáltató és Közigazgatási Képzési Központ által kiadott Önkormányzati közigazgatás című jegyzet foglalja magában.

Ajánlott irodalom és jogszabályok

Azoknak, akik a tantárgyból vagy a tantárgyhoz tartozó egyes témakörökből a vizsgakövetelményeken túlmenő ismereteket akarnak szerezni, a következő publikációkat és jogszabályokat ajánljuk a figyelmébe:

Kusztosné Nyitrai Edit (szerk.): A helyi önkormányzatok és pénzügyeik, Consulting Rt., Budapest, 1998.

Dr. Verebélyi Imre (szerk.): Az önkormányzati rendszer magyarázata, KJK-Kerszöv, Budapest, 1999.

A tantárgyhoz, illetve a tantárgy egyes témaköreihez kapcsolódó jogszabályok:

2004. évi CXL. törvény a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól,

2004. évi CVII. törvény a települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulásáról,

2000. évi XCVI. törvény a helyi önkormányzati képviselők jogállásának egyes kérdéseiről,

1999. évi XLI. törvény a területszervezési eljárásról,

1997. évi CXXXV. törvény a helyi önkormányzatok társulásairól és együttműködéséről,

1997. évi C. törvény a választási eljárásról,

1997. évi XV. törvény a Helyi Önkormányzatok Európai Chartájáról szóló, 1985. október 15-én Strasbourgban kelt egyezmény kihirdetéséről,

1996. évi XXV. törvény a helyi önkormányzatok adósságrendezési eljárásairól,

1994. LXIV. törvény a polgármesteri tisztség ellátásának egyes kérdéseiről és az önkormányzati képviselők tiszteletdíjáról,

1993. évi LXXVII. törvény a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól,

1992. évi LXXXIX. törvény a helyi önkormányzatok címzett és céltámogatási rendszeréről,

1992. évi XXXVIII. törvény az államháztartásról,

1991. évi XX. törvény a helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről,

1990. évi LXIV. törvény a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról,

1990. évi LXV. törvény a helyi önkormányzatokról,
1949. évi XX. törvény a Magyar Köztársaság Alkotmányáról.

Szóbeli kérdések

1. Ismertesse a helyi önkormányzás alkotmányos alapjait, és mutassa be a helyi önkormányzás gyakorlásának közvetlen módjait!
2. Ismertesse a helyi önkormányzatok Európai Chartája minimumkövetelményeit és mutassa be, hogyan érvényesülnek ezek az elvek jogrendszerünkben!
3. Mutassa be a helyi önkormányzatok feladatrendszerét!
4. Ismertesse a helyi önkormányzatok feladat- és hatáskör telepítésére, illetve a feladat- és hatáskörök átadására és átruházására vonatkozó főbb szabályokat (önkormányzatok közötti és önkormányzaton belüli feladatátadás)!
5. Sorolja fel a helyi önkormányzatok típusait, és ismertesse azok jogállását (főbb feladatok és hatáskörök, egymáshoz való viszonyuk)!
6. Mutassa be a helyi önkormányzatok szervezetét, és ismertesse a helyi önkormányzati képviselőkre vonatkozó szabályokat!
7. Mutassa be a helyi önkormányzatok szervezetét és működését!
8. Ismertesse az Országgyűlés, a köztársasági elnök és a Kormány helyi önkormányzatokkal kapcsolatos feladatait!
9. Ismertesse a minisztériumoknak a helyi önkormányzatot érintő feladatait, különös tekintettel a helyi önkormányzatokért felelős miniszter és a helyi önkormányzatok kapcsolatára!
10. Mutassa be a helyi önkormányzatok törvényességi ellenőrzését és eszközrendszerét!
11. Mutassa be a kormány területi szervének önkormányzatokat érintő feladatait!
12. Ismertesse a helyi önkormányzatok vagyona és gazdálkodására vonatkozó főbb szabályokat, és sorolja fel az önkormányzati bevételeket és kiadásokat!
13. Ismertesse a helyi önkormányzati költségvetés megalkotásának menetét, a költségvetés tartalmát, és mutassa be az átmeneti költségvetésre, illetve a pótköltségvetésre vonatkozó szabályokat!
14. Ismertesse a helyi önkormányzatok gazdasági és pénzügyi ellenőrzésének rendszerét és főbb szabályait! Mutassa be az adósságrendezési eljárást!
15. Mutassa be az önkormányzatok közösségi joggal való harmonizálási kötelezettségét az áruk és szolgáltatások szabad áramlásának biztosításában!
16. Mutassa be az önkormányzatok közösségi joggal való harmonizálási kötelezettségét a környezetvédelem területén!

PÉNZÜGYI ÉS KÖLTSÉGVETÉSI IGAZGATÁS

A tantárgy célja, hogy a vizsgázónak átfogó ismerete legyen a pénzügyi alapfogalmakról, a pénzfolyamatoknak a modern piacgazdaságban betöltött funkcióiról és a pénzügyi életben betöltött állami szerepről; a kötelező alaptantárgy elvégzése során megszerzett ismeretekre alapozva legyen áttekintése az államháztartás rendszeréről és működéséről, ismerje a közfeladatok ellátásának, a közpénzekkel való gazdálkodásnak az igazgatási alapelveit, intézményeit, döntési ügyeit. A vizsgázónak jártasnak kell lennie a választott szakterület főbb európai tendenciáit illetően, ismerje az európai közös pénzhez elvezető út főbb állomásait, és az euró létéből, valamint általában az európai uniós tagságból fakadó pénzügyi és pénzügyi politikai következményeket.

Követelmények

1. A magyar pénzügyi és költségvetési politika fejlődési útja napjainkig
A jelöltnek ismernie kell a jelenlegi pénzügyi rendszerünk létrejöttéhez elvezető út főbb állomásait, különösen a rendszerváltozás során a pénzügyi intézményekben és az állampénzügyekben bekövetkező szerkezeti változásokat. A közpénzekkel és a közvagyonnal való gazdálkodás intézményi előtörténetének ismerete segíti a jelöltet abban, hogy tisztábban lássa a múlt örökségeit és a magyar pénzügyi igazgatás előtt álló feladatokat. A fejezetben rendszerezett formában tekintjük át a pénzügyi és költségvetési igazgatás általános elveit, az európai fejlődési tendenciáit; ezeknek az ismereteknek a birtokában térhetünk rá a mai magyar gyakorlat taglalására.

2. Az állampénzügyek intézményei és gyakorlata

A jelölt már ismeri az államháztartás alkotóelemeit és a közöttük fennálló pénzügyi kapcsolatokat. Ebben a fejezetben az államháztartáson belüli pénzáramlásokra vonatkozó pénzügyi és pénzügyi igazgatási elvekről és az igazgatási gyakorlatról szerez ismereteket. Az államháztartás főbb kiadási tételeinek szerkezetét, a kiadások funkcióit már megismerte, itt pedig részletesebb tudásra tesz szert az államkincstár intézményéről, az állami vagyon privatizációjával, értékesítésével, kezelésével kapcsolatos jogszabályokról, pénzügyi elvekről és döntési vonatkozásokról. A magyar állami költségvetés elkészítésének menetét, a költségvetés tervezési folyamatát, ellenőrzését igazgatási szemszögből tekintjük át, kitérve a közvagyonnal való gazdálkodás gazdaságpolitikai és igazgatási kérdéseire, a központi költségvetés, a helyi önkormányzatok gazdálkodásainak alapelveire.

3. A pénzügyi és pénzügyi felügyelet intézményei és gyakorlata

Ebben a fejezetben a magánpénzügyek terén betöltött állami feladatok ellátásáról, a monetáris politika céljairól, intézményeiről és eszközeiről, valamint a pénzügyi stabilitás garanciáról szerez ismereteket a jelölt. Meg kell értenie, hogy milyen okok és tényezők miatt számít veszélyes üzemnek a pénzügyek világa, és mik az államnak, valamint bizonyos államok közötti intézményeknek a teendői a pénzügyek stabilitásának szavatolása területén. A fejezet tárgyalja a jegybank jogállását, feladatait, valamint a pénzügyi szervezetek felügyeletének intézményi és igazgatási kérdéseit.

4. Költségvetési és pénzügyi rendszerünk nemzetközi kapcsolódásai

A jelöltnek általános tájékozottsággal kell rendelkeznie a magyar gazdaság külső pénzügyi kapcsolatait tekintve legfontosabb magánpiaci (tőke- és pénzpiaci) szereplők, valamint a hivatalos szereplők (az EU pénzügyi alapjai, az IMF és Világbank, az EBRD, EIB, OECD) motivációit, működési elveit illetően. A fejezet részletesen bemutatja a globalizáció jelenségét, a nemzetközi pénz- és tőkemozgások nagy trendjeit; mindezek alapján a jelölt tisztában látja a magyar gazdaság és a magyar állam nemzetközi pénzügyi kereteit és mozgásterét, az államigazgatásra váró feladatokat. A költségvetési vonatkozások között az Európai Unió és a magyar költségvetés közötti kapcsolat jellemzőit ismernie kell a jelöltnek, és tisztában kell lennie az euró átvételének előfeltételeivel, következményeivel.

5. A költségvetési és pénzügyi folyamatok ellenőrzésének és felügyeletének intézményei

A jelöltnek tájékozottnak kell lennie a költségvetési gazdálkodás igazgatási kérdéseiről, a pénzügyi rendszer főbb szereplőiről (bankok, biztosítók, nyugdíjalapok) rendeltetéséről, a pénzügyi piacok állami és fél-állami intézményeiről (export-import bank, fejlesztési bank, állami garanciaalapok), a tőkepiac főbb intézményeiről, a pénzügyi szolgáltatások végzésének jogi alapjait, a pénz-, tőke- és biztosítási piac felügyeletének intézményeit illetően, valamint a pénzügyi igazgatás és jogi szabályozás európai uniós és egyéb nemzetközi összefüggései vonatkozásában.

Tananyag

A tananyagot a Kormányzati Személyügyi Szolgáltató és Közigazgatási Képzési Központ által kiadott Pénzügyi és költségvetési igazgatás című jegyzet foglalja magában, kiegészítve az anyag elsajátítását szolgáló diasorral.

Ajánlott irodalom és jogszabályok

Azoknak, akik a tantárgyból vagy a tantárgyhoz tartozó egyes témakörökből a vizsgakövetelményeken túlmenő ismereteket akarnak szerezni, a következő publikációkat ajánljuk a figyelmébe:

Bod Péter Ákos: Bevezetés a pénzügyek és a pénzügyi világába, Mundus Magyar Egyetemi Kiadó 2008.

Bod Péter Ákos-Báger Gusztáv: Gazdasági kormányzás – változás és alkalmazkodás a magyar gazdaságirányítás intézményrendszerében, AULA Kiadó 2008.

Bod Péter Ákos: A pénz világa – a világ pénze, KJK-KERSZÖV, Budapest, 2001.

Dr. Bende-Szabó Gábor-Dr. Perger Éva: Államháztartási ismeretek, KSZK, Budapest, 2007.

Földes Gábor: A pénzügy-igazgatási jog In: Ficzer Lajos –Forgács Imre (szerk.): Magyar közigazgatási jog – Különös rész Európai Unió kitékintéssel, Osiris Kiadó, Budapest, 2006.

Simon István: Adójog, Osiris Kiadó, Budapest, 2007.

Simon István: Pénzügyi jog, Osiris Kiadó, Budapest, 2007.

A tantárgyhoz, illetve a tantárgy egyes témaköreihez kapcsolódó jogszabályok:

2010. évi LII. törvény az állami vagyonnal való felelős gazdálkodás érdekében szükséges törvények módosításáról, valamint egyes törvényi rendelkezések megállapításáról,
2010. évi XC. törvény egyes gazdasági és pénzügyi tárgyú törvények megalkotásáról illetve módosításáról,
2010. évi LIII. törvény az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény módosításáról,
2010. évi LXXIV. törvény az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény módosításáról,
2010. évi LXXVI. törvény a Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetéséről szóló 2009. évi CXXX. törvény módosításáról,
2010. évi LXXIX. törvény a Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetéséről szóló 2009. évi CXXX. törvény módosításáról,
2010. évi XC. törvény egyes gazdasági és pénzügyi tárgyú törvények megalkotásáról illetve módosításáról,
2008. évi CIV. törvény a pénzügyi közvetítőrendszer stabilitásának erősítéséről,
2008. évi CIII. törvény a pénzügyi szolgáltatásokat érintő egyes törvények módosításáról,
2008. évi LVI. törvény a pénzügyi vállalkozásokról,
1996. évi CXII. törvény betétbiztosítási összefogó emelését célzó módosításról,
2007. évi CVI. törvény az állami vagyonról,
2006. évi IV. törvény a gazdasági társaságokról,
2003. évi CXXVII. törvény a jövedéki adóról és jövedéki termékek forgalmazásáról,
2001. évi CXX. törvény a tőkepiacról,
2001. évi LVIII. törvény a Magyar Nemzeti Bankról,
2000. évi C. törvény a számvitelről,
1999. évi CXXIV. törvény a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről,
1997. évi LXXXII. törvény a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról,
1996. évi CXII. törvény a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról,
1992. évi XXXVIII. törvény az államháztartásról,
1991. évi XLIX. törvény a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról.

Szóbeli kérdések

1. Mutassa be a pénz funkcióit, és e funkciók érvényesülését a tervgazdaságban, majd a piacgazdasági körülmények között!
2. Ismertesse a pénzügyi és költségvetési igazgatás funkcióit, elveit!
3. Mutassa be az államháztartás alkotóelemeit és a közöttük fennálló kapcsolódásokat!
4. Vázolja fel a magyar költségvetési tervezés és parlamenti jóváhagyás menetét!
5. Jellemezze a költségvetés főbb tervezési eljárásait, technikáit!
6. Foglalja össze az államháztartási hiány meghatározásának, mérésnek, a hiányfinanszírozásnak fontosabb kérdéseit!
7. Ismertesse a magyar kincstári rend alapintézményeit!
8. Mutassa be az állampénzügyek igazgatási szervezetrendszerét!
9. Vázolja fel a magyar pénzügyi rendszer szerkezetét, jellemzőit!
10. Mutassa be az MNB jogállását! Fejtse ki a jegybank monetáris politikai feladatkörét, ismertesse a jegybanki eszköztárat!
11. Mutassa be a pénzügyi szervezetek állami felügyeletének rendszerét.
12. Jellemezze a határon átnyúló szolgáltatások közül a pénz- és tőke mozgások főbb fajtáit!
13. Ismertesse a magyar gazdaság szempontjából lényeges nemzetközi pénzügyi szervezeteket!
14. Vázolja fel hazánk és az Európai Unió pénzügyi és költségvetési kapcsolatát!
15. Mutassa be az uniós tagság hatásait a költségvetés szerkezetének és egyenlegének vonatkozásában!
16. Mutassa be az adóigazgatás alapelveit, ismertesse az APEH jogállását és feladatkörét!
17. Mutassa be a közkiadások teljesítésének alapjait, ismertesse a Magyar Államkincstár és az Államadósság Kezelő Központ feladatait!
18. Vázolja a pénzügyi szektor felügyeletének indokait, mutassa be a PSZÁF jogállását és feladatkörét!
19. Vázolja a pénzügyi piacok biztonságos működését és az ügyfelek védelmét szolgáló intézményeket!
20. Mutassa be a pénzügyi igazgatás és jogi szabályozás európai uniós és egyéb nemzetközi összefüggéseit!

közötti adatátviteli kapcsolat megoldható. Álláspontja szerint Budapesten a helyi műsorszolgáltató ténylegesen a „kerületi műsorszolgáltatóval” azonos, és azzal, hogy a beavatkozó a fejállomásán összesen egy sávzsélességet biztosít a helyi műsorszolgáltatók részére, a Dtv. 25. § (5) bekezdését sérti.

Az alperes a beavatkozó nyilatkozatának beszerzését követően, tárgyalás alapján 2009. március 5. napján hozott DH-10063-2/2009. számú határozatával a felperes kérelmét elutasította. Határozatának indokolásában megállapította, hogy a felperes az 1996. évi I. törvény (a továbbiakban: Rttv.) 2. § 10. pontjában meghatározott helyi műsorszolgáltatónak minősül, műsora pedig a Dtv. 26. § (1) bekezdés a)–f) pontjaiba is besorolható. Megállapította, hogy a beavatkozó a Dtv. 5. § (1) bekezdés 25. pontjában meghatározott körzeti műsorterjesztő.

A beavatkozó nyilatkozata, az ORTT nyilatkozata és adatszolgáltatása alapján megállapította, hogy a beavatkozó Budapest vételkörzet vonatkozásában kilenc olyan helyi műsorszolgáltató – közöttük a Budapest XII. kerületi Hegyvidék Televízió – műsorát terjeszti, amely a Dtv. 25. § (8) bekezdésében előírt feltételeknek megfelel. Megállapította azt is, hogy a beavatkozó a Dtv. 25. § (5) bekezdésében foglalt jogszabályi kötelezettségének a budapesti vételkörzet vonatkozásában eleget tett; a Dtv. nem tartalmaz a műsorterjesztési infrastruktúra kialakítására, annak megvalósítási módjára vonatkozó kötelezettséget, a törvény a vételkörzet jelentését csak a műsorterjesztés vonatkozásában határozza meg, a 25. § (5) és (7) bekezdés szerinti kötelezettség szempontjából azonban nincs relevanciája annak, hogy a helyi műsorszolgáltató vételkörzete konkrétan mely földrajzi területre terjed ki.

A Dtv. 25. § (7) bekezdésére utalva megállapította, hogy a beavatkozó Budapesten nem rendelkezik regionális fejállomásokkal, az egyes városrészek ellátása a gerinchálózat részét képező elosztó HUB állomásokról történik; a fejállomáson összeállított műsorfolyamban kijelölt egy üres csatorna célja, hogy helyi televíziós műsort az érintett városrészt ellátó HUB állomáson inzertálmi lehessen, az azonban nem jelenti a műsorfolyam megváltoztatását vagy eltérő szolgáltatás nyújtását. Megállapította, hogy helyi műsorszolgáltatók műsorai a beavatkozó budapesti fejállomásán azért nem inzertálhatók, mert akkor a műsorszolgáltatók helyi jellegüket elveszítve körzeti műsorszolgáltatókká válnának. E körben megállapította, hogy a beavatkozó budapesti hálózata nem tekinthető több egymástól műszakilag elkülöníthető külön helyi, illetve körzeti szolgáltatási területet kiszolgáló átviteli rendszerből álló hálózatnak. Rögzítette végül, hogy az alperesi beavatkozót a Dtv. 26. § alapján sem terhelte szerződéskötési és továbbadási kötelezettség.

A felperes kereseti kérelmében az alperes határozatának hatályon kívül helyezését és az alperes új eljárásra utasítását, vagy a közigazgatási határozatnak a jogvitás eljárás kezdeményezésére irányuló kérelemben megjelölt tartalommal való megváltoztatását kérte, perköltséget igényelt. Előadta, hogy a Dtv. 25–28. § rendelkezéseit nem a műsorterjesztő, hanem a helyi közműsor szolgáltató szempontjából kell vizsgálni, ezért téves az az alperesi értelmezés, mely szerint a felperes vételkörzete kiterjedésének nincsen jogi relevanciája a beavatkozó továbbítási kötelezettsége szempontjából. Álláspontja szerint a beavatkozót a 25. § (5) bekezdése alapján attól függetlenül terhelte szerződéskötési kötelezettség, hogy a felperes helyi vagy körzeti műsorszolgáltató. Előadta, hogy az Rttv. 2. § 10. pont és a Dtv. 25. § (8) bekezdése egymással ellentétben áll, ugyanakkor annak a kérdésnek a tisztázására, hogy a Dtv. 25. § (7) bekezdése tekintetében a beavatkozó műszaki rendszere egységes-e vagy részekre osztható, szakértői bizonyítást indítványozott. Álláspontja szerint a HUB központok műszakilag elkülöníthető részek, melyet az is alátámaszt, hogy a fejállomáson lévő műsorfolyam tartalmaz egy üres, a helyi műsorszolgáltató műsorának inzertálására szolgáló üres csatornát.

Az alperes a kereset elutasítását, perköltsége megtérítését kérte. Határozatának indokolását fenntartotta, a szakértői bizonyítás mellőzését kérte.

A beavatkozó a kereset elutasítását, perköltsége megtérítését kérte. Álláspontja szerint az alperes határozata megfelel a jogszabályoknak. Hangsúlyozta, hogy az infrastruktúra szempontjából Budapest egész vételkörzete egységet alkot, a HUB elosztók nem illeszkednek egy az egyben a budapesti kerületek közigazgatási határaihoz, sem a műsorszolgáltató sem a műsorterjesztő átviteli, illetve vételi körzete nem a budapesti kerületek közigazgatási határaihoz igazodik. Előadta, hogy az Rttv. 2. § 10. pontja és a Dtv. 25. § (8) bekezdése között nincsen ellentmondás, mert utóbbi a Dtv. 5. § 31. és 32. pontjainak utaló szabálya folytán jelöli ki azt a kört, melyre a műsorterjesztő szerződéskötési kötelezettsége vonatkozhat.

A bíróság által a perben kirendelt műszaki igazságügyi szakértő szakvéleménye szerint a beavatkozó budapesti KTV rendszere egységes egészet alkot, részei műszakilag nem elkülöníthetők, a helyi stúdiók jelét nem a fejállomáson a kimeneti nagyfrekvenciás jelekhez közösítik, hanem a KTV szétesztő hálózat elágazási pontjainál (például HUB) inzertálják be. Egy-egy kerületben külön-külön csak úgy volt lehetséges a helyi stúdiók műsorjeleinek szétesztése, hogy a fejállomáson a teljes frekvenciaspektrumban egy erre kiválasztott analóg televízió csatornát (C 1 Q) üresen hagytak, mely csatornán fejállomási jelszolgáltatás nincs; a HUB a helyi televízió stúdió jelét sem visszafelé, sem a többi

kerület irányába nem továbbítja. A Budapest XII. kerületben a Hegyvidék Televízió az analóg C10-es csatornán már jelen van, ezért a beavatkozó ugyanezen kerületen belül helyi televízió műsorjelét csak akkor tudná szétszítani, ha a központi fejállomás kimenetén még egy üres analóg televízió csatornát tudna elkülöníteni, azonban ilyen további üres csatorna kijelölése az aktuális rendszertechnika és a csomagszűrőzött csatornakiosztás mellett csak valamennyi meglévő, a beavatkozó szolgáltatási ajánlatában szerződéssel már lekötött televíziócsatorna helyén, annak kiváltása mellett lenne lehetséges, amely egyúttal a központi fejállomás jelenlegi csatorna kiosztásának és szűrőzött jelcsomagokban ajánlott műsorkínálat-tartalom megváltoztatását is szükségessé tenné. A szakértő álláspontja szerint a HUB-ok a teljes rendszertől nem különíthetők el, az ott áthaladó jel nem minősíthető eltérő szolgáltatásnak, az egyes kerületek helyi televízió műsorainak HUB-ban való bekeverése csak járulékos televízió csatorna bevitelnek számít. Rögzítette, hogy a fejállomás csatorna kapacitása a HUB csatorna kapacitásától nem tér el, a HUB kimeneti jelcsomagjában annyi analóg televíziócsatorna iktatható be, amennyi üres csatorna a fejállomási spektrumban eleve üres.

A felperes vitatta a szakértő megállapításait. Álláspontja szerint az egyes kerületek előfizetői különböző szolgáltatást kapnak, ezért az egyes kerületek műsorkínálata egymástól műszakilag elkülönített. Véleménye szerint a teljes jelazonosság csak a fejállomás kimenetére nézve igaz, a HUB pontokból a kerületi optikai gyűrűkre jutó jelekre nem. Vitatta azt a szakértői megállapítást, mely szerint a teljes frekvenciaspektrumból egy csatornát üresen hagytak volna, e körben arra hivatkozott, hogy a XII. kerületben korábban a C10-es csatornán a Pax Televízió műsorát közvetítette a beavatkozó. Álláspontja szerint az üres csatornán fejállomási jelszolgáltatás azért nincs, mert azon a beavatkozó nem szolgáltat, de szolgáltatathatna. Vitatta, hogy további helyi csatornák HUB ponti inzertálását újabb fejállomási csatorna tenné csak lehetővé, ugyanakkor kiemelte, hogy még a szakértő szerint sincs műszaki akadálya annak, hogy a beavatkozó további helyi csatornát juttasson el XII. kerületi előfizetőihez. Álláspontja szerint a különböző kerületi optikai gyűrűkön haladó jelek egymástól műszakilag elkülönítettek. Amennyiben a beavatkozó a HUB ponton egy vagy két műsort nem enged rá a helyi optikai gyűrűre, hanem helyükre újabb helyi műsort tesz, akkor törvényi kötelezettségének eleget tesz.

Álláspontja szerint az Rttv. 2.§ 10. pontja szerinti műsorszolgáltató Budapesten egy adott kerületben működő műsorszolgáltatót jelent, ennek elvetése esetén a beavatkozó önkényes módon alkotmányos kérdésben is dönthet; a véleménynyilvánítás pluralizmusa azáltal is megvalósítható, hogy a beavatkozó szerződéses jogviszonyait megváltoztatja.

A kereset nem alapos.

A bíróság az alperes határozatát az Eht. 46. § (1) bekezdése és az 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 324. § (2) bekezdés a) pontja alapján vizsgálta felül, figyelemmel a közigazgatási határozat meghozatalának időpontjában hatályos alábbi jogszabályhelyekre:

Dtv. 4.§ (3) Az e törvényben foglalt jogviszonyokra a rádiózásról és televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény (a továbbiakban: Rttv.) rendelkezései e törvény kifejezett rendelkezése esetén alkalmazhatók.

Dtv. 5.§ 31. Műsorszolgáltatás: az Rttv. 2. §-ának 30. pontjában meghatározott műsorszolgáltatás, kivéve az információ csatorna üzemeltetését;

Dtv. 5.§ 32. Műsorszolgáltató: a 31. pont szerinti műsorszolgáltatást nyújtó;

Dtv. 24. § (1) A nemzeti, etnikai kisebbségi és az európai kultúra megőrzése, védelme, illetve továbbfejlesztése, a nemzeti, illetve etnikai kisebbségi nyelv ápolása, az állampolgárok tájékozódási szükségleteinek kielégítése, a demokratikus közéletben való részvételük elősegítése, és a vélemények sokszínűségének megőrzése érdekében – az analóg műsorszórás kivételével – a műsorterjesztőt a 25. § szerinti kötelezettségek, a médiapolitikai szempontból meghatározó jelentőségű műsorterjesztőt a 25. § és a 26. § szerinti kötelezettségek terhelik (továbbítási kötelezettség).

Dtv. 25. § (5) A műsorterjesztőt – teljes kapacitásának legalább tíz százalékáig, de legfeljebb három műsorszolgáltatóig – a helyi műsorszolgáltatók szerződéses ajánlatára – különös tekintettel a helyi közműsor-szolgáltatóra vagy helyi nem nyereségérdekelt műsorszolgáltatóra – szerződéskötési kötelezettség terheli. Ha a szerződéses ajánlatok között helyi nem nyereségérdekelt műsorszolgáltatóé vagy műsorszolgáltatóké is megtalálható, úgy a műsorterjesztőt legalább egy helyi nem nyereségérdekelt műsorszolgáltatóra vonatkozóan szerződéskötési kötelezettség terheli.

Dtv. 25. (6) A műsorterjesztőt – kapacitása további tíz százalékáig, de legfeljebb három műsorszolgáltató összesen három műsoráig – a magyarországi körzeti vagy országos műsorszolgáltató szerződéses ajánlatára szerződéskötési kötelezettség terheli.

Dtv. 25. § (7) Amennyiben az (5) és (6) bekezdés szerinti műsorterjesztő átviteli rendszere több, egymástól műszakilag elkülöníthető, külön helyi, illetve körzeti szolgáltatási területet kiszolgáló részekből áll, amelyek révén a műsorterjesztő az egyes szolgáltatási területeken eltérő szolgáltatást nyújt, vagy nyújthat, az (5) és (6) bekezdés szerinti kötelezettségek szolgáltatási területenként értelemszerűen külön-külön terhelik.

Dtv. 25. § (8) Az (5) és (6) bekezdés alkalmazásában az a nyilvántartásba vett vállalkozás tekintendő műsorszolgáltatónak, amely

- a) a műsorterjesztőtől műsorszolgáltatás terjesztését igényli, és
- b) székhelye a körzeti, helyi műsorterjesztő vételkörzetében, illetve a (7) bekezdés szerinti elkülönült szolgáltatási területen található, és műsorát célzottan a körzeti, helyi műsorterjesztő vételkörzetében élő előfizetők számára nyújtja, és
- c) napi műsorideje – televíziós vásárlás és napon belüli ismétlések nélkül – a négy órát eléri.

Rttv. 2. § 10. pont: E törvény alkalmazásában: 10. Helyi műsorszolgáltatás: az a műsorszolgáltatás, amelynek vételkörzetében éves átlagban legfeljebb százezer lakos vagy egy városon belül legfeljebb ötszázezer lakos él.

A felperes kereseti kérelme a Dtv. 25. (5) és (7) bekezdés rendelkezéseinek alperes általi értelmezéséhez, illetve az e vonatkozásban megállapított tényállás megalapozottságához kapcsolódott (közigazgatási határozat 5. oldal utolsó bekezdéstől 8. oldal felülről a második bekezdésig). A felperes álláspontja szerint az Rttv. és a Dtv. rendelkezései között ellentmondás feszül, ugyanakkor a Dtv. 25–28. § rendelkezései a műsorszolgáltató szempontjáról vizsgálandók. A bíróság – az alperesi beavatkozó által a per első tárgyalásán előadottakkal egyezően – azt állapította meg, hogy az Rttv. 2. § 10. pont és a Dtv. 25. § (8) bekezdése között nem áll fenn ellentmondás, különös tekintettel arra, hogy a (8) bekezdés kifejezetten akként rendelkezik, hogy az ott felsorolt konjunktív feltételek kizárólag Dtv. 25. § (5) és (6) bekezdése körében relevánsak, vagyis nincs szó arról, hogy az Rttv. fogalommeghatározása (2. § 10. pontja) a Dtv. által szabályozott valamennyi esetre alkalmazandó lenne. Kiemeli e körben a bíróság, hogy a Dtv. 4. § (3) bekezdése az Rttv. rendelkezéseit a Dtv. kifejezett rendelkezése esetén rendeli alkalmazni; a Dtv. 25. § (8) bekezdése pedig még a Dtv. 5. 32. pontjához (mely közvetetten kizárólag az Rttv. 2. 3. pontjára utal) képest is speciális rendelkezést tartalmaz.

A bíróság – az Rttv. alkalmazhatóságának a fentiek szerinti korlátozottságán túlmenően – azért sem értett egyet a felperessel abban, hogy a Dtv. perben releváns 25. § rendelkezéseit a műsorszolgáltató szempontjából kell értékelni, mert a Dtv. 24–28. §-ai – különös tekintettel a 24. (1) bekezdésére, valamint arra, hogy e jogszabályhelyek a törvény „műsorterjesztési szolgáltatások” elnevezés második részében található – kifejezetten a műsorterjesztőkre állapítanak meg kötelezettségeket. E körben azt is kiemeli a bíróság, hogy a Dtv. 25. § (7) bekezdése is kifejezetten a műsorterjesztő mindenkor infrastrukturájának milyenségétől teszi függővé a műsorszolgáltatókkal való szerződéskötési kötelezettséget.

A bíróság – felperesi indítványra – a perben azt is megvizsgálta, hogy a beavatkozó Budapesten rendelkezik-e a Dtv. 25. § (7) bekezdés szempontjából több, egymástól műszakilag elkülöníthető külön helyi, illetve körzeti szolgáltatási területet kiszolgáló részekből álló olyan műsorterjesztő átviteli rendszerrel (rendszerekkel), mely(ek) által a beavatkozó egyes szolgáltatási területeken eltérő szolgáltatást nyújthat. Ennek érdekében nem volt mellőzhető a beavatkozó által Budapest területén működtetett KTV rendszer műszaki vizsgálata.

A bíróság a perben kirendelt igazságügyi szakértő szakvéleményét az ítékezés alapjául elfogadta. A bíróság a szakvélemény alapján megállapította, hogy a beavatkozó Budapest területén nem működtet egymástól műszakilag elkülöníthető külön szolgáltatási területet kiszolgáló részeket. Az igazságügyi szakértő – az alperessel egyezően – a műszaki oszthatóság tekintetében a hangsúlyt a budapesti vételkörzet egészét kiszolgáló fejállomás jelentőségére helyezte, szemben a felperes által kiemelt HUB pontokon való inzertálás lehetőségével. A bíróság nem fogadta el azt a felperesi észrevételt, amely szerint a helyi műsorszolgáltatók műsorainak HUB pontokon való inzertálhatóságához szükségtelen a fejállomáson üres csatorna létesítése. Tekintettel arra, hogy a szakértő szerint is a fejállomás kimenete, a HUB központok bemenete és kimenete a csatornakapacitás tekintetében nem tér el egymástól, továbbá arra is figyelemmel, hogy a fejállomásról kimenő csatornák frekvenciája sem változtatható a HUB-ban, a bíróság nem fogadta el a felperes vitatását a fejállomáson kihagyott üres csatorna jelentőségét illetően.

A felperessel a beavatkozó helyi műsorszolgáltatásra a XII. kerület vonatkozásában alapvetően azért nem tudott szerződést kötni, mert a fejállomás üresen hagyott csatornájának (C 10) a XII. kerületre eső részében egy másik műsorszolgáltató műsora (Hegyvidék Televízió) már helyet kapott. A szakértő ugyan a felperes helyi műsorának a beavatkozó rendszerébe való integrálhatósága kapcsán megjelölte elvi lehetőségként azt, hogy a fejállomáson újabb üres csatorna kerül kialakításra, e körülménynek ugyanakkor – azt meghaladóan is, hogy ennek gyakorlati megvalósíthatóságát a szakértő kizárta – azért sincsen az ügy érdemére kiható jelentősége, mert a Dtv. 25. § (7) bekezdése szempontjából a helyi szolgáltatási területet is a teljes beavatkozási KTV rendszer műszaki felépítésének

függvényében kellene meghatározni, márpedig ha egy helyi műsorszolgáltatás megvalósíthatóságának feltétele a teljes budapesti vételkörzetet kiszolgáló fejállomás csatorna kapacitásának megváltoztatása (bővítése, vagy az adott kapacitásnak a jelszolgáltatás tartalmát érintő átszerkesztése), akkor – miután a fejállomáson végzett bármely változtatás a beavatkozó budapesti előfizetőinek mindegyikénél változást idézhet elő – a Dtv. 25. § (7) bekezdés szempontjából lényegi vonatkozású műszaki elkülöníthetőségről nem lehet szó.

A felperes hivatkozott arra is, hogy Budapest XII. kerületében a Hegyvidék Televízió megjelenése előtt a C10 csatornán a Pax Televízió műsora volt látható. A bíróság megállapította, hogy e felperesi állításnak az ügy érdemére kiható jelentősége nem volt, hiszen a bíróságnak a közigazgatási határozat meghozatalának időpontjában fennálló tényeket kell figyelembe vennie a Pp. 339/A. §-a alapján, azt pedig a felperes sem vitatta, hogy a Hegyvidék Televízió műsorát a beavatkozó a határozathozatal időpontjában (de már abban az időben is, amikor a felperes a beavatkozót a műsorterjesztés végett megkereste) már továbbította.

A bíróság megállapította, hogy a felperes megalapozatlanul vitatta azt a szakvéleménnyel is megerősített alperesi álláspontot, mely szerint a HUB pontokon való fejállomáson üresen hagyott csatornába való inzertálás ténye nem változtat a fejállomás csatorna kapacitásának egységességén. A felperes által a beavatkozási rendszer elkülöníthetősége szempontjából lényegesnek tekintett HUB-ponti inzertálás ugyanis nem korlátlan lehetőség, és különösen nem vonatkoztatható el a fejállomás csatornakiosztásától.

A perben releváns Dtv. 25. (7) bekezdés tekintetében nem annak van jelentősége, hogy a beavatkozó egy vagy több üres csatornát alakított-e ki a fejállomáson (vagy akár egyet sem), hanem annak, hogy a fejállomás csatorna kapacitása eleve determinálja nem csak a HUB pontokon való inzertálhatóság lehetőségét, hanem az inzertálhatóság volumenét is. Az, hogy a beavatkozó miért nem egynél több üres csatornát alakít ki a fejállomáson a Dtv. 25. § (5) bekezdés szerinti kötelezettségének teljesítése érdekében, műszaki megközelítésben a rendszer egysége folytán logikai alapon belátható, de mindez egyúttal olyan kérdés is, amely – a Dtv. releváns rendelkezéseihez való releváns normatív kapcsolat hiányában – jelen pernek nem lehet tárgya.

Tekintettel arra, hogy a bíróság azt állapította meg, hogy a Dtv. 25. § (7) bekezdése szempontjából a beavatkozó nem rendelkezik több egymástól műszakilag elkülöníthető külön helyi vagy körzeti szolgáltatási területet kiszolgáló részekből álló átviteli rendszerrel, szükségtelen volt annak vizsgálata, hogy a komplex rendszerben a beavatkozó egyes szolgáltatási területeken nyújt-e, vagy nyújthat-e különböző szolgáltatást.

A bíróság a Dtv. 25. § (7) bekezdésével összefüggésben az alperessel egyezően állapította meg azt, hogy a beavatkozó Budapest vételkörzetében működtetett infrastruktúrájának műszaki sajátossága miatt a beavatkozó tekintetében nem vehetők figyelembe a fővárosban további helyi vagy körzeti szolgáltatási területek, ezért – figyelemmel arra, hogy a fővárosban a beavatkozó a jogalkotó által maximált három helyett kilenc helyi műsorszolgáltatóval állt jogviszonyban a közigazgatási határozat meghozatalakor – szükségtelen volt annak vizsgálata, hogy Budapest XII. kerületére korlátozva hogyan lenne értelmezhető a beavatkozó vonatkozásában a Dtv. 25. § (5) bekezdés szerinti „teljes kapacitásának legalább tíz százalékáig, de legfeljebb három műsorszolgáltatóig” feltétel.

Az alperes által megállapított tényállás megalapozott volt, abból az alperes a Dtv. 25. § (5), (7) és (8) bekezdéseinek megfelelő következtetésre jutott, ezért a bíróság a keresetet elutasította, és a felperest az 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 43. (3) bekezdése szerinti, a 62. § h) pont alapján feljegyzett illeték megfizetésére kötelezte a 6/1986 (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján.

A pernyertes alperes perköltséget a Pp. 79. § (1) bekezdése alapján 40.000 forintban állapította meg a bíróság, és ugyanilyen összegszerűséget ítélt meg perköltséggént az ügyvéd által képviselt alperesi beavatkozó részére is a 32/2003 (VIII. 22.) IM. rendelet 3. § (3) bekezdése alapján. A perköltség összegének meghatározása során a bíróság figyelembe vette a perben tartott tárgyalások számát, azok időtartamát, az alperes és a beavatkozó nyilatkozatának terjedelmét, megalapozottságát. A perköltséget a Pp. 78. (1) bekezdése alapján a felperes köteles megfizetni az ellenérdekű félnek és az általa támogatott beavatkozónak. A szakértői bizonyítással felmerült költséget (szakvélemény elkészítése és a szakértő jelenléti díja) a felperes előlegezte, annak viselésére pervesztessége folytán köteles.

Az ítélet ellen a fellebbezést az Eht. 48. § (7) bekezdése biztosítja.

Budapest, 2010. június 4.

bíró

A kiadmány hitelül

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Hivatalának közzétételei

**Tájékoztatás a piacfelügyeleti eljárásokban
a Nemzeti Hírközlési Hatóság által hozott és a hatóság honlapján
2010. július hónapban közzétett érdemi határozatokról**

Sorszám	Határozat száma	Tárgy	Szolgáltató/igénybe vevő forgalomba hozó/forgalmazó
Elsőfokú határozatok			
1.	HD/6427-8/2010.	A Magyar Telekom Nyrt. előfizetői szerződés teljesítése és előfizetői panasz kezelésének jogszerűsége tárgyában. 2010.07.06.	Magyar Telekom Nyrt.
2.	HD/6015-7/2010.	A Magyar Telekom Nyrt. előfizetői szerződés felmondásának és számlareklamáció kezelésének jogszerűsége tárgyában. 2010.07.06.	Magyar Telekom Nyrt.
3.	HD/5307-10/2010.	A Magyar Telekom Nyrt. számlareklamáció és előfizetői panasz kezelésének jogszerűsége tárgyában. 2010.07.06.	Magyar Telekom Nyrt.
4.	HD/1293-9/2010.	A Magyar Telekom Nyrt. előfizetői szerződés megszüntetésének kezelése tárgyában. 2010.07.06.	Magyar Telekom Nyrt.
5.	HD/3236-11/2010.	A Magyar Telekom Nyrt. előfizetői szerződés teljesítése és előfizetői panasz kezelésének jogszerűsége tárgyában. 2010.07.06.	Magyar Telekom Nyrt.
6.	HD/6507-7/2010.	A Magyar Telekom Nyrt. előfizetői szerződés módosításának és előfizetői panasz kezelésének jogszerűsége tárgyában. 2010.07.06.	Magyar Telekom Nyrt.
7.	HD/5929-7/2010.	A Magyar Telekom Nyrt. előfizetői szerződés teljesítése és felmondásának jogszerűsége tárgyában. 2010.07.06.	Magyar Telekom Nyrt.
8.	HD/5925-8/2010.	A Magyar Telekom Nyrt. előfizetői szerződés módosításának, megszüntetésének és előfizetői panasz kezelésének jogszerűsége tárgyában. 2010.07.06.	Magyar Telekom Nyrt.
9.	HD/5545-5/2010.	A Magyar Telekom Nyrt. számlareklamáció kezelésének jogszerűsége tárgyában. 2010.07.06.	Magyar Telekom Nyrt.
10.	HD/6309-11/2010.	A Magyar Telekom Nyrt. előfizetői szerződés teljesítésének és megszüntetésének kezelése tárgyában. 2010.07.06.	Magyar Telekom Nyrt.

Sorszám	Határozat száma	Tárgy	Szolgáltató/igénybe vevő forgalomba hozó/forgalmazó
11.	HD/6553-7/2010.	A Magyar Telekom Nyrt. előfizetői szerződés módosításának és előfizetői panasz kezelésének jogszerűsége tárgyában. 2010.07.06.	Magyar Telekom Nyrt.
12.	HD/7241-15/2010.	A Magyar Telekom Nyrt. számhordozási igény kezelésének jogszerűsége tárgyában. 2010.07.06	Magyar Telekom Nyrt.
13.	HD/7714-11/2010.	A DIGI Távközlési és Szolgáltató Kft. számhordozási igény kezelésének jogszerűsége tárgyában. 2010.07.06.	DIGI Távközlési és Szolgáltató Kft.
14.	HD/6301-10/2010.	A Magyar Telekom Nyrt. előfizetői szerződés teljesítésének jogszerűsége tárgyában. 2010.07.06.	Magyar Telekom Nyrt.
15.	HS/10387-7/2010.	A Fast Hungary Kft. által importált és forgalmazott Alcatel CE29339CE2-A típusú távbeszélő készülék forgalmazásának tiltása tárgyában. 2010.07.07.	Fast Hungary Kft.
16.	HS/9521-7/2010.	A FiberNet Kommunikációs Zrt. előfizetői szerződéskötés elektronikus hírközlési szabályoknak való megfelelése tárgyában. 2010.07.07.	FiberNet Kommunikációs Zrt.
17.	HS/7116-4/2010.	A Magyar Posta Zrt. postai kézbesítői szolgáltatás jogszerűsége tárgyában. 2010.07.07.	Magyar Posta Zrt.
18.	HS/7833-4/2010.	A Magyar Posta Zrt. postai kézbesítői szolgáltatás jogszerűsége tárgyában. 2010.07.07.	Magyar Posta Zrt.
19.	HB-4949-6/2010.	Az ORION Elektronikai Kft. DVD 5400HC típusú DVD lejátszó forgalomba hozatalának tiltása tárgyában. A határozat ellen fellebbezés érkezett. Másodfokú határozat: FK/4949-10/2010. 2010.07.14.	ORION Elektronikai Kft.
20.	HB-4948-4/2010.	Az Electro World Magyarország Kft. NEO DVD-E70 DIVX típusú DVD lejátszó forgalomba hozatalának tiltása tárgyában. A határozat ellen fellebbezés érkezett. Másodfokú határozat:FK/4948-8/2010. 2010.07.14.	Electro World Magyarország Kft.
21.	HB-16302-7/2009.	A SOMOGYI ELEKTRONIC Trade Kereskedelmi Kft. SA 015 típusú FM Modulátor forgalomba hozatalának tiltása tárgyában. A határozat ellen fellebbezés érkezett. Másodfokú határozat: FK-16302-11/2010. 2010.07.14.	SOMOGYI ELEKTRONIC Trade Kereskedelmi Kft.
22.	HB-1765-1/2010.	A REGIO Játékkereskedelmi Kft. „5569” típusú rádiótávírányítású játékautó forgalomba hozatalának tiltása tárgyában. 2010.07.14.	REGIO Játékkereskedelmi Kft.

Sorszám	Határozat száma	Tárgy	Szolgáltató/igénybe vevő forgalomba hozó/forgalmazó
23.	HB-1764-1/2010.	A Mai-Le Kft. „3805” típusú rádiótávírányítású játékhelikopter forgalomba hozatalának tiltása tárgyában. 2010.07.14.	Mai-Le Kft.
24.	HB-1766-1/2010.	A KYOSHO World Kft. „NO.FJ-712A” típusú rádiótávírányítású játékhelikopter forgalomba hozatalának tiltása tárgyában. 2010.07.14.	KYOSHO World Kft.
25.	HB-2443-8/2010.	A Vodafone Magyarország Zrt. számlázási tevékenységének jogszerűsége tárgyában. 2010.07.14.	Vodafone Magyarország Zrt.
26.	HB-549-20/2010.	A Vodafone Magyarország Zrt. szolgáltatás megrendelés teljesítésének jogszerűsége tárgyában. 2010.07.14.	Vodafone Magyarország Zrt.
27.	HB-2198-13/2010.	A Magyar Telekom Nyrt. számlázási tevékenységének jogszerűsége tárgyában. 2010.07.14.	Magyar Telekom Nyrt.
28.	HB-8381-5/2010.	A Telenor Távközlési Zrt. számlázási tevékenységének jogszerűsége tárgyában. 2010.07.14.	Telenor Távközlési Zrt.
29.	HB/8265-5/2010.	A SAGEMCOM Magyarország Kft. „HFC242/EEB” típusú távmásoló távbeszélő-készülék forgalomba hozatalának tiltása tárgyában. A határozat ellen fellebbezés érkezett. Másodfokú határozat: FK/8265-9/2010. 2010.07.14.	SAGEMCOM Magyarország Kft.
30.	HS/10057-9/2010.	A FiberNet Zrt. előfizetői panaszok és hibabejelentések kezelésének jogszerűsége tárgyában. 2010.07.20.	FiberNet Zrt.
31.	HS/10057-10/2010.	A FiberNet Zrt. vezető tisztségviselőjének bírságolása tárgyában. 2010.07.20.	FiberNet Zrt.
32.	HS/8736-13/2010.	A FiberNet Zrt. előfizetői panaszok kezelésének és a szolgáltatások díjtartozás miatti korlátozásának jogszerűsége tárgyában. 2010.07.20.	FiberNet Zrt.
33.	HS/8736-14/2010.	A FiberNet Zrt. vezető tisztségviselőjének bírságolása tárgyában. 2010.07.20.	FiberNet Zrt.
34.	HS/8735-9/2010.	A FiberNet Zrt. előfizetői panaszok kezelésének és a szolgáltatások díjtartozás miatti korlátozásának jogszerűsége tárgyában. 2010.07.20.	FiberNet Zrt.
35.	HS/8735-10/2010.	A FiberNet Zrt. vezető tisztségviselőjének bírságolása tárgyában. 2010.07.20.	FiberNet Zrt.

Sorszám	Határozat száma	Tárgy	Szolgáltató/igénybe vevő forgalomba hozó/forgalmazó
36.	HM/1002-21/2010.	A DunaWeb Távközlési Kft. számlatartozás miatti szolgáltatás korlátozási, felmondási és panaszkezelési tevékenységének jogszerűsége tárgyában. 2010.07.21.	DunaWeb Távközlési Kft.
37.	HZ/11054-7/2010.	A Globiz International Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. Sky Bidge code: 52 003 típusú PMR adó-vevő berendezés forgalomba hozatalának tiltása tárgyában. 2010.07.21.	Globiz International Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.
38.	HZ/3918-6/2010.	A FiberNet Zrt. elektronikus hírközlési szolgáltatás nyújtásának jogszerűsége tárgyában. A határozat ellen fellebbezés érkezett. Másodfokú határozat: FK/3918-12/2010. 2010.07.29.	FiberNet Zrt.
Másodfokú határozatok			
1.	FK/4949-10/2010.	A HB/4949-6/2010. számú döntés ellen az ORION Elektronikai Kft. DVD 5400HC típusú DVD lejátszó forgalomba hozatalának tiltása tárgyában. 2010.07.14.	ORION Elektronikai Kft.
2.	FK/4948-8/2010.	A HB/4948-4/2010 számú döntés ellen az Electro World Magyarország Kft. NEO DVD-E70 DIVX típusú DVD lejátszó forgalomba hozatalának tiltása tárgyában. 2010.07.14.	Electro World Magyarország Kft.
3.	FK/16302-11/2009.	A HB/16302-7/2009 számú döntés ellen a SOMOGYI ELEKTRONIC Trade Kereskedelmi Kft. SA 015 típusú FM Modulátor forgalomba hozatalának tiltása tárgyában. 2010.07.14.	SOMOGYI ELEKTRONIC Trade Kereskedelmi Kft.
4.	FK/8265-9/2010.	A HB-8265-5/2010 számú döntés ellen a SAGEMCOM Magyarország Kft. „HFC242/EEB” típusú távmásoló távbeszélő-készülék forgalomba hozatalának tiltása tárgyában. 2010.07.14.	SAGEMCOM Magyarország Kft.
5.	FK/3918-12/2010.	A HZ/3918-6/2010. számú döntés ellen a FiberNet Zrt. elektronikus hírközlési szolgáltatás nyújtásának jogszerűsége tárgyában. 2010.07.29.	FiberNet Zrt.

A határozatok megtekinthetők a www.nhh.hu << piacfelügyelet << nyilvántartások menüpontnál.

**Tájékoztatás a piacfelügyeleti eljárásokban
a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság által hozott és a hatóság honlapján
2010. augusztus hónapban közzétett érdemi határozatokról**

Sorszám	Határozat száma	Tárgy	Szolgáltató/igénybe vevő forgalomba hozó/forgalmazó
Elsőfokú határozatok			
1.	HM/13342-5/2010.	A Magyar Posta Zrt. kézbesítési tevékenysége tárgyában. 2010.08.12.	Magyar Posta Zrt.
2.	HM/3087-7/2010.	A Tiger Telekom Kft. által meghirdetett internet szolgáltatás sávszélességgel kapcsolatos követelmények közlési előírásainak megsértése miatt kiszabott vezető tisztségviselői bírság tárgyában. 2010.08.12.	Tiger Telekom Kft.
3.	HM/3087-6/2010.	A Tiger Telekom Kft. által meghirdetett internet szolgáltatás sávszélességgel kapcsolatos követelmények közlési előírásainak megsértése miatt kiszabott bírság tárgyában. 2010.08.12.	Tiger Telekom Kft.
4.	HM/10820-10/2010.	A Motoker Kft. által forgalomba hozott TLKR T3 típusú PMR446 rendszerű rádiótelefon magyarországi forgalomba hozatalának és forgalmazásának megtiltása tárgyában. A határozat ellen fellebbezés érkezett. Másodfokú határozat: FK/10820-15/2010. 2010.08.17.	Motoker Kft.
5.	HS/13558-8/2010.	A FiberNet Zrt. az előfizetői panaszok kezelésének és a szolgáltatások díjtartozás miatti korlátozásának jogszerűsége tárgyában. 2010.08.26.	FiberNet Zrt.
6.	HS/13558-9/2010.	A FiberNet Zrt. vezető tisztségviselőjének bírságolása tárgyában. 2010.08.26.	FiberNet Zrt.
7.	HS/12279-10/2010.	A FiberNet Zrt. vezető tisztségviselőjének bírságolása tárgyában. 2010.08.26.	FiberNet Zrt.
8.	HS/12279-9/2010.	A FiberNet Zrt. az előfizetői panaszok kezelésének és a szolgáltatások díjtartozás miatti korlátozásának jogszerűsége tárgyában. 2010.08.26.	FiberNet Zrt.
9.	HS/11935-11/2010.	A FiberNet Zrt. az előfizetői panaszok kezelésének jogszerűsége tárgyában. 2010.08.26.	FiberNet Zrt.
10.	HS/11935-12/2010.	A FiberNet Zrt. vezető tisztségviselőjének bírságolása tárgyában. 2010.08.26.	FiberNet Zrt.

Sorszám	Határozat száma	Tárgy	Szolgáltató/igénybe vevő forgalomba hozó/forgalmazó
11.	HP/872-13/2010.	A UPC Magyarország Kft. internet és helyhez kötött telefon szolgáltatása előfizetői bejelentések, panaszok szolgáltató általi kezelésére vonatkozó szabályok jogszerűségének vizsgálata tárgyában. 2010.08.26.	UPC Magyarország Kft.
12.	HP/8166-11/2010.	A Vidanet Kábeltelevíziós Szolgáltató Zrt. internet szolgáltatás minősége és hibaelhárítási tevékenységének vizsgálata tárgyában. 2010.08.26.	Vidanet Kábeltelevíziós Szolgáltató Zrt.
13.	HP/7451-16/2010.	A Fraktal Média Szolgáltató Kft. internet szolgáltatása hibaelhárítási és kötbérfizetési eljárásának vizsgálata tárgyában. 2010.08.26.	Fraktal Média Szolgáltató Kft.
Másodfokú határozatok			
1.	FK/10820-15/2010.	A HM/10820-10/2010. számú döntés ellen a Motoker Kft. által forgalomba hozott TLKR T3 típusú PMR446 rendszerű rádiótelefon magyarországi forgalomba hozatalának és forgalmazásának megtiltása tárgyában. 2010.08.17.	Motoker Kft.

A határozatok megtekinthetők a www.nmhh.hu << piacfelügyelet << nyilvántartások menüpontonál.

Tájékoztatás a távközlési szolgáltatások nyilvántartásba való bejegyzésének tényéről

Sorszám	Szolgáltató	Szolgáltatás
1.	A.T.C. Avant Telecom Consulting AG	Helyhez kötött telefonszolgáltatás
2.	Bogátnet Informatikai Kft.	Internet-hozzáférési (elérési) szolgáltatás helyhez kötött
3.	Direct Vision Kft.	Helyhez kötött telefonszolgáltatás
4.	Direct Vision Kft.	Nomadikus beszédcélú szolgáltatás
5.	Hold-Off Híradástechnikai Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Rádióműsor-elosztás
6.	Hold-Off Híradástechnikai Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Televízióműsor-elosztás
7.	INCOMSPED Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Internet-hozzáférési (elérési) szolgáltatás helyhez kötött
8.	INCOMSPED Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Rádióműsor-elosztás
9.	INCOMSPED Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Televízióműsor-elosztás
10.	Int-air.net Számítástechnikai Szolgáltató Kft.	Helyhez kötött telefonszolgáltatás
11.	Magyarországi CPS Távközlési és Kereskedelmi Kft.	Helyhez kötött telefonszolgáltatás
12.	NETregator Kft.	Internet-hozzáférési (elérési) szolgáltatás helyhez kötött
13.	Novi-Com Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Helyhez kötött telefonszolgáltatás

Sorszám	Szolgáltató	Szolgáltatás
14.	Remicro Távközlési, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. (Microweb)	Internet-hozzáférési (elérési) szolgáltatás helyhez kötött
15.	RG-MikroNet	Internet-hozzáférési (elérési) szolgáltatás helyhez kötött
16.	RG-MikroNet	Internet-hozzáférési (elérési) szolgáltatás nomadikus
17.	RIAKOM-NET Kft.	Internet-hozzáférési (elérési) szolgáltatás helyhez kötött
18.	RubiCom Digital Kft.	Helyhez kötött telefonszolgáltatás
19.	TC Informatika Kft.	Internet-hozzáférési (elérési) szolgáltatás helyhez kötött
20.	TC Informatika Kft.	Internet-hozzáférési (elérési) szolgáltatás nomadikus

Tájékoztatás a távközlési szolgáltatások nyilvántartásból való törlésének tényéről

Sorszám	Szolgáltató	Szolgáltatás	Dátum
1.	Geno-Rax Kft.	Szolgáltató törlése	2007.04.05
2.	Albertirsai Kábeltelevíziós Szolgáltató Kft.	Szolgáltató törlése	2010.07.12
3.	Thernotel Fejlesztő, Kivitelező és Szolgáltató Kft.	Szolgáltató törlése	2010.07.01
5.	Family Cass Kft.	Internetszolgáltatás Baktatólántháza, Nyíregyháza, Nyírmada, Petneháza, Pustadobos, Rohod településeken	2010.07.23
6.	Bükkszentkereszt Kábel TV Üzemeltető, Ipari és Szolgáltató Kft.	Rádióműsor-elosztás	2010.08.01
7.	Bükkszentkereszt Kábel TV Üzemeltető, Ipari és Szolgáltató Kft.	Televízióműsor-elosztás	2010.08.01
10.	Globálnetwork Telecom Informatikai Tanácsadó és Szolgáltató Kft.	Internet-hozzáférési (elérési) szolgáltatás helyhez kötött	2009.01.01
11.	Globálnetwork Telecom Informatikai Tanácsadó és Szolgáltató Kft.	Internet-hozzáférési (elérési) szolgáltatás nomadikus	2009.01.01
12.	HB Agora Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Nomadikus beszédcélú szolgáltatás	2010.02.06
13.	Két Műszak Kereskedelmi és Szolgáltató Bt.	Internet-hozzáférési (elérési) szolgáltatás helyhez kötött	2010.08.31
14.	Matkó Attila	Internet-hozzáférési (elérési) szolgáltatás nomadikus	2006.08.01

A Hivatalos Értesítőt a Szerkesztőbizottság közreműködésével a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.
A szerkesztésért felelős: dr. Latkóczy Antal. A szerkesztőség címe: Budapest V., Kossuth tér 1–3.
A Hivatalos Értesítő hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <http://kozlony.magyarorszag.hu> honlapon érhető el.
Felelős kiadó: dr. Borókainé dr. Vajdovits Éva
A Hivatalos Értesítő oldalhű másolatát papíron kiadja a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó.
Felelős kiadó: Bártfai-Mager Andrea ügyvezető igazgató.